

Kulturministeriet

ophavsret@kum.dk

Frederiksberg, den 12. januar 2024

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret, høringsvar fra Producent Rettigheder Danmark

Tak for det fremsendte lovudkast.

Producent Rettigheder Danmark (PRD) er en medlemsforening, der forvalter tv- og filmrettigheder på vegne af producenter og distributører. Rettighederne licenseres gennem Copydan, og PRD viderefører rettighedsindtægterne til indehavere af producentrettigheder.

PRD vil i det følgende knytte sine kommentarer til de elementer i høringsudkastet, som vedrører PRDs forvaltningsområder.

Kønsneutrale betegnelser

PRD støtter, at ophavsretsloven gøres kønsneutral.

Overføring til almenheden

PRD finder det positivt, at ministeriet lægger op til at ophæve § 2 stk. 4, nr. 2, som forekommer selvmodsigende (at anse noget som offentlig fremførelse, som ellers må anses som ikke-offentligt) og på kant med EU-retten. Det er ligeledes fornuftigt, at der gøres op med lovbemærkningerne fra 2002 om afgrænsning af begrebet overføring over for direkte fremførelse, da EU-Domstolen i sin praksis efterfølgende har præciseret betydningen af distanceelementet.

Det må være op til retspraksis, hvornår der foreligger offentlig fremførelse, men eftersom offentlighedsbegrebet efter EU-retten er bredere end efter dansk-nordisk praksis bør det præciseres i lovbemærkningerne, at lovændringen vil indebære, at der ikke længere er en mindstegrænse på 40 personer, men at også overføringer til mindre kredse kan være offentlige i EU-retlig forstand.

Fremførelse til brug i undervisning

Et område, der spiller en betydelig rolle for PRD, er brug af værker i undervisningen. Den lovgivningsmæssige løsning i juni 2023 med aftalelicensen i § 13 og undtagelsesbestemmelsen i § 13a var fornuftig og afbalanceret. Fra PRDs side var vi bekymrede over, at Kulturministeriet i høringsnotatet bag L 125 skrev, at der med gennemførelsen af §§ 13 og 13a var et lovgivningsmæssigt hul i forhold til § 21. Den eneste rigtige måde at reparere dette på er – som det foreslås i høringsudkastet – at tage undervisning ud af § 21, så hele reguleringen af brug af værker m.v. sker i §§ 13 og 13a. Dermed sikres, at lovgivningen er enkel og EU-konform. For PRD som sådan gør det i praksis ikke den store forskel, eftersom filmværker hele tiden har været undtaget fra § 21, men det er vigtigt for PRD, at den kollektive forvaltning til stadighed står på et fast og korrekt retligt fundament.

Nævnskompetence og mæglingbistand

Det forekommer hensigtsmæssigt for både brugere og rettighedshavere, at Ophavsretslicensnævnets kompetence matcher med § 35. PRD bakker derfor op om den foreslåede § 48 stk. 2.

Tilsvarende forekommer det hensigtsmæssigt, når der i forslaget § 52 foreslås at indføre mæglingssadgang på området for den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2. Omvendt bør der ikke indføres en særlig (yderligere) mæglingssadgang i tilknytning til aftalelicensområder, idet Ophavsretslicensnævnet har kompetencen og bl.a. skal iværksætte evt. mæglingbistand.

Datarapportering

PRD bakker op om den foreslåede § 67a. Data er og har historisk altid været af stor betydning for alle audiovisuelle rettighedshavere ikke mindst for producenterne.

Administration af liste over ulovlige hjemmesider; registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

PRD bakker op om tiltagene i den foreslåede § 84c, der vil lette arbejdet med en vigtig bekæmpelse af kriminalitet. Dog bør lovforslaget ikke begrænses til hjemmesider, der er dømt ulovlige af en dansk domstol. Der henvises i denne sammenhæng til Rettighedsalliancens hørings svar.

PRD står naturligvis til rådighed, hvis Kulturministeriet måtte ønske noget i dette hørings svar uddybet.

Med venlig hilsen

Louise Lykkegaard Hoppe
Direktør

Kulturministeriet
ophavsret@kum.dk

Høringsvar vedr. høring over lovudkast - ændring af lov om ophavsret

Her følger hovedorganisationen Akademikernes kommentarer til Kulturministeriets forslag af 7. december 2023 til ændring af ophavsretsloven.

Akademikerne kan til fulde støtte op om lovforslaget. Akademikerne kvitterer for et gennemarbejdet og velskrevet lovforslag, som vil sikre overensstemmelse mellem ophavsretsloven og den bagvedliggende EU-ret.

Akademikerne støtter ændringen af "ophavsmand" til "ophavsperson".

Vedr. overføring til almenheden (§ 2) noteres det, at ministeriet med rette gør op med lovbemærkningerne fra 2002 om afgrænsning af begrebet overføring over for direkte fremførelse, da EU-Domstolen i sin praksis efterfølgende har præciseret betydningen af distanceelementet. Akademikerne finder også, at det er korrekt at ophæve den særlige bestemmelse i § 2, stk. 4, nr. 2, som forekommer selvmodsigende og på kant med EU-retten. I relation til offentlighedsbegrebet er den nuværende ordning, hvor afgrænsningen af direkte fremførelse reguleres efter dansk-nordisk praksis og overføring af EU-Domstolens praksis, hverken praktisk eller stemmende med EU-retten. Når det gælder musikindspilninger, som er det område, hvor der hyppigst opstår spørgsmål om offentlighedsbegrebet i praksis, er det nemlig sådan, at hvis der afspilles musik fra en enhed, som det er downloadet på (fx en mobiltelefon, der spiller en playliste i offline-mode), hvilket ifølge en dom fra Højesteret (i sagen mellem Koda og FOF) er direkte fremførelse og altså ikke overføring, så er det i relation til beskyttelsen af udøvende kunstnere og fonogramproducenter (jf. § 68 om Gramex) overføring, som henhører under EU-retten; det skyldes, at alle udnyttelser henhørende under § 68 er harmoniseret i udlejningsdirektivet under udtrykket "kommunikation til offentligheden", der er en oversættelse af den engelske betegnelse "communication to the public", som i lovens § 2 benævnes overføring til almenheden. Alle typer af fremførelser i § 68 er således EU-harmoniseret og underlagt EU-Domstolens fortolkning af begrebet overføring til almenheden. Samtidig forholder det sig sådan, at EU-Domstolen i sin dom fra 2016 i Reha-sagen (sag C-117/15) afgjorde, at

Den 10. januar 2024
Sagsnr. S-2023-1120
Dok.nr. D-2023-52972
jdj/yk

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Nørre Voldgade 106, 1. sal
DK - 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

offentlighedsbegrebet skal fortolkes ensartet i relation til værker (Koda) og lydoptagelser (Gramex). På denne baggrund er den korrekte retstilstand, at også ved direkte fremførelser, i hvert fald når det drejer sig om musikindspilninger, skal offentlighedsbegrebet vurderes på grundlag af EU-retten og EU-Domstolens praksis. Akademikerne opfordrer til, at ministeriet overvejer at adressere dette i lovbemærkningerne.

Vedr. undervisning (§ 21) er Akademikerne enig i, at undervisning bør tages ud af § 21, således at hele reguleringen af brug af værker i undervisningen sker i aftalelicensen i § 13 og undtagelsesbestemmelsen i § 13 a. Det er også i overensstemmelse med infosoc-direktivet at begrænse det, der er tilbage i § 21, til direkte fremførelse; når man gør det (i stk. 2), er der lovteknisk ikke længere brug for undtagelsen i stk. 3 om radio/tv.

For så vidt angår forslagene til ændring af § 70 kan Akademikerne fuldt ud støtte, at § 70 forsynes med en henvisning til den foreslåede § 24 a. Derimod advarer Akademikerne imod at lade § 70 henvise til § 22. § 70-beskyttelsen er jo ikke EU-harmoniseret. Der er derfor utvivlsomt ingen EU-retlig forpligtelse til, at der skal være en citatadgang i relation til fotografiske billeder beskyttet af § 70. Det kan således ikke tiltrædes, når det hedder i Jørgen Blomqvists artikel i NIR 2023 s. s. 418, at manglende citatadgang i relation til § 70 skulle fordreje retstilstanden på de harmoniserede områder. For EU-retten er utvivlsomt ikke til hinder for, at nationale, ikke-harmoniserede ophavsretsregler somme tider kan trække i en anden retning end de EU-harmoniserede. Det følger f.eks. af C-456/06, at anbringelse af møbler i butikker ikke strider mod den EU-harmoniserede spredningsret. Men i Norden m.fl. steder er den form for anbringelse ikke desto mindre rettighedsbelagt visning. Efter Akademikernes opfattelse er det derfor helt givet, at der ikke knytter sig nogen EU-retlige problemer til den nuværende formulering af § 70, og at det ikke er EU-retligt påkrævet at forsyne bestemmelsen med en henvisning til § 22.

Hertil kommer det centrale: Akademikerne er ikke enige med Jørgen Blomqvist i, at det skulle være fastslået, at den danske retstilstand om billedcitater skulle være i strid med EU-retten. I forbindelse med implementeringen af infosoc-direktivet i 2002 blev det bekræftet, at citatreglen i § 22 ikke omfatter billeder. Den eneste EU-dom om billedcitater (Painer, C-145/10) kan ikke påberåbes til fordel for Jørgen Blomqvists synspunkt, eftersom EU-Domstolen her udtrykkeligt anfører, at Domstolen ikke tager stilling til spørgsmålet, om fotografier kan citeres i medfør af direktivets citatbestemmelse.

Herudover vurderer Akademikerne, at det kan være lovligt at gengive billedstof på mere underordnede, bagatelagtige måder, i medfør af princippet "de minimis non curat lex", ligesom det følger af UfR 2023.2537

H, at gengivelse af billedkunst i et vist omfang kan lovliggøres som følge af ytringsfrihedshensyn. Efter Akademikernes opfattelse kan disse og andre, allerede gældende principper fuldt ud dække det behov for gengivelse af fotografiske billeder, der måtte opstå i praksis. Det er ikke hensigtsmæssigt at berøre dette i lovbemærkningerne.

Endvidere vil det at lade § 70 henvise til § 22 efter Akademikernes opfattelse udhule beskyttelsens værdi for fotografer og billedkunstnere i strid med almindelige principper for snæver fortolkning af undtagelser, herunder "tre trins-testen", der er en fast bestanddel af både folke- og EU-retten. Hvis § 70 henviser til § 22, vil man imidlertid kunne opfatte det som udtryk for, at dette udgangspunkt ikke længere er gældende, og at dørene nu åbnes for mere vidtgående billedcitering. Dette synspunkt vil kunne misbruges som argument for, at billedbrug, der utvivlsomt er rettighedsbelagt efter en normal målestok, alligevel ikke er det mere, og at brugere, der plejer at betale for deres billedforbrug, nu ikke længere behøver gøre det. Det vil kunne medføre meget store skadevirkninger for en lang række fotografer og andre billedskabere, hvoraf mange udgør en lavindkomstgruppe, og hvoraf en række er organiseret under AC-paraplyen.

Akademikerne opfordrer derfor indtrængende ministeriet til, at § 70 ikke forsynes med en henvisning til § 22.

Vedr. parodier (§ 24 a) er Akademikerne enig i, at der bør være en generel bestemmelse i ophavsretsloven om parodier og karikaturer, som implementerer infosoc-direktivets art. 5, stk. 3, litra k. Efter Akademikernes vurdering er havfruesagens lære om, at parodier skulle være "nye og selvstændige værker", fordi de har et andet "formål" end de værker, der indgår i dem, på kant med basale ophavsretlige principper. Akademikerne hilser det velkomment, at vi med den nye lovbestemmelse kan gøre op med denne retstilstand. Akademikerne noterer desuden med tilfredshed, at § 24 a ikke skal være undergivet de almindelige krav om navne- og kildeangivelse mv. i § 11, stk. 1 og 2. Efter Akademikernes opfattelse er det dog spørgsmålet, om det afspejler maksimal EU-retskonformitet, at § 24 a skal respektere kravet om "lovligt forlæg" i § 11, stk. 3. Der henvises til Rosenmeier, ET 2023.64 afsnit 6. Akademikerne erkender dog, at spørgsmålet er tvivlsomt, og finder grundlæggende, at § 24 a vil være en særdeles vellykket lovbestemmelse.

Vedr. aftalelicensen i § 30 er Akademikerne enig i, at det er hensigtsmæssigt at udvide aftalelicensen til on demand-udnyttelser. Efter Akademikernes opfattelse bør § 30 ændres til at omfatte alle radio- og tv-foretagender. Vedr. § 33 bør denne aftalelicens om udgivne lydoptagelser lovsystematisk placeres i kap. 5, fx som en ny § 68 a.

Akademikerne støtter nedsættelsen af et ekspertudvalg om AI og ophavsret. Generativ AI har betydet en væsentlig ændring af vilkårene på det ophavsretlige område. AI bliver en stadigt mere integreret del af skabelsen af værker. Vi står ved en skillevej, hvor samfundet og lovgiver skal bidrage til at definere det juridiske fundament på området. Med denne regulering skal vi sikre, at brug af værker i AI-grundmodeller (træning, tilrådgivningsstilling m.v.) kun skal kunne ske efter aftale med rettighedshaverne, og vi skal søge at undgå, at den ophavsretlige pengestrøm søger mod udenlandske techgiganter, der udbyder AI-systemerne, på bekostning af de forfattere m.fl., der har skabt det kreative indhold, der indgår i AI-grundmodellerne. Det er derfor et vigtigt arbejde, der skal foregå i ekspertgruppen.

Med venlig hilsen

Jesper David Jensen

D: 22495862

E: jdj@ac.dk

Fra: [Anna Lidell | Autor](#)
Til: [Zebbie Elisabeth Oyier Gaya](#)
Cc: [Andreas Hemmeth | Autor](#)
Emne: Høringssvar
Dato: 12. januar 2024 11:11:28

Kære Zebbie/ KUM

Autor - landets største forening for sangskrivere og komposter - bakker op omkring kodalas høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Bedste hilsner

Anna Lidell

Autor

Consultation on Draft Act amending the Act on copyright and the Act on higher artistic education under the Ministry of Culture.

This submission is provided in response to the proposed secondary legislation on the **Draft Act amending the Act on copyright and the Act on higher artistic education under the Ministry of Culture**. Prime Video welcomes the opportunity to share our perspective with the Ministry of Culture.

Introduction: Prime Video

Prime Video in Denmark is a subscription video on-demand ("SVOD") service, allowing customers to choose what to watch and how to watch it. Since 2021, Danish customers have been able to access our service on a Danish-language user interface.

Due to the demand of our customers for local content, Prime Video is dedicated to investing in local content throughout Europe, contributing to the growth of the creative sector. We have invested in over ten titles since we launched in the Nordics providing greater visibility of these works to international audiences. In addition, Prime Video has signed a three-year multi-content deal with Nordisk Film in Denmark. This demonstrates that we are contributing to the Danish industry now and for the longer term.

Response to the proposed legislation

Prime Video has taken note of the draft legislation and has particular concerns with articles regarding sharing of sensitive information with third parties. Our concerns are the following:

- **The legislation is unnecessary:** There is already a trend towards more transparency within the industry ([US WAG-SAG-AFTRA deal](#)). The (private) conversations between distributors and producers on engagement of specific titles are already taking place, making this legislation unnecessary. There is already an existing industry practice of sharing relevant data points with producers to understand how content has performed, customer feedback and how to potentially improve sequels or subsequent seasons. At the same time there are business and show specific reasons why streaming services may want to avoid sharing data points for all content. The proposed legislation places a material risk on streaming services being able to keep sensitive business information and even secrets confidential. The sharing of information should be governed by the relationship and requirements between the parties (as it is in other territories) rather than being dictated by legislation.
- **Increasing administrative burden:** The proposal would impose significant burdens on the streaming services, which would be required to provide extensive information to a very large number of producers in Denmark.
- **EU Copyright directive (art.19):** The proposal is incompatible with the EU Copyright Directive (Art.19), which only covers authors and performers and therefore has no legal basis for sharing information with producers. Denmark would be the only

country with such an arrangement, making it less attractive for streaming services to do business.

- **Lack of uniform standards:** The explanatory memorandum refers to "information should be calculated by the number of views or transactions in all relevant areas of the world, i.e. the number of streams, etc. in individual countries." But these days there is still no coherent way measuring views or streams. This will lead to confusion and discussions about definitions and reporting in the industry.
- **The regulation is impracticable:** For streaming services it is not possible to comply with the legislation, because the required information asks for "all revenues generated and remuneration due", in the EU Copyright Directive this provision concerns authors and performers and covers all distribution forms. However, this legislation solely targets SVOD services, who are not able to attribute revenues to a specific title. Next to that Prime Video questions the relevance of the legal requirement for sharing revenue data with the producer, as there are deal structures in place that already accommodate this request, if necessary. A production generally has two structures. The first is a 100% financed project of the streaming service, for which the producer is not entitled to any additional revenues because they will receive their guaranteed and risk-free producer fee as full compensation. The second structure is a coproduction which already provides for how revenues are calculated, reported and shared. Then there is no need for streaming services to report it. Finally, we want to address that the scope of this obligation is unclear. Does it relate to "owned productions" or also licensed content (for which we have limited data)?

Conclusion

In conclusion, Prime Video sees the draft legislation as unnecessary, disproportionately burdensome and impractical. Moreover, we note that the draft legislation only targets streaming services and therefore does not contribute to a better balance and more insight in the Danish industry. Prime Video urges the Danish government to reconsider some parts of the draft legislation. Of course, we would welcome a further exchange on these issues with our Head of Prime Video Public Policy in the Nordics, Isabel van Enkevort (ivanenc@amazon.nl)

Til Kulturministeriet

12. januar 2024

Høring om ændring af ophavsretsloven

Indledende bemærkninger

Kunstnere og kulturproducenter i regi af Copydan AV-foreningerne takker for muligheden for at give høringssvar i forhold til Kulturministeriets forslag af 7. december 2023 om en ændring af ophavsretsloven.

En opdateret ophavsretslov er i disse år af største vigtighed. Løbende moderniseringer af ophavsretsloven, som dette lovforslag er udtryk for, er derfor rettidig omhu. Siden 1961, hvor bl.a. den første aftalelicens blev indført, er ophavsretsloven løbende blevet udbygget til at understøtte et velfungerende marked for ophavsret, præget af aftaler og samarbejde, som har været med til at sikre en dansk indholdsbranche, der skaber film, fiktion og tv-programmer i verdensklasse.

Både den lovgivningsmæssige og markeds-mæssige balance mellem brugerne af ophavsret og de kunstnere og kulturproducenter, som skaber dansk indhold, er dog i vidt omfang blevet udfordret af tilkomsten af globale aktører, hvis rolle og fylde til stadighed bliver større. Hvor tv-stationer som DR og TV2 historisk har været den centrale adgang til dansk indhold, og fx tv-distributører og antenneforeninger har været den afgørende infrastruktur i forhold til borgernes adgang til dette indhold, udfyldes denne rolle i større og større grad af tech-selskaber med platforme, som er uomgængelige i forhold til adgangen til slutbrugerne, der kan fastsætte vilkår, som alle andre blot må følge.

Det er en utaknemmelig opgave som lovgiver at skulle sikre en regulering, der kan følge med den voldsomme udvikling, og det ses i lovforslaget.

Et eksempel er ændringsforslag, der alene angår radio- og fjernsynsforetagender, selv når det handler om tilrådighedsstillelse af indhold i streamingtjenester. Såfremt man ønsker at incentivere nye aktører til at indgå i de velfungerende eksisterende aftalemodeller og bidrage til at skabe nye, virker det ikke intuitivt at gennemføre nye regler, der skal understøtte aftaleindgåelse, som fx alene afgrænses til DR, TV2 og TV2 Regionerne, og som defineres ud fra disses rolle – ikke som udbydere af streamingtjenester – men ud fra deres traditionelle broadcaster-virksomhed.

Et andet eksempel, hvor der er reageret på behovet for en særlig regulering, er området for den foreslåede § 67 a og den gældende § 55 a, som forslaget spejler. Selvom internationale streamingtjenester har været til stede på det danske marked i mere end 10 år, er det ikke uden regulering lykkedes at etablere ordninger, der sikrer blot et grundlæggende indblik for kunstnere og kulturproducenter i brugen på disse tjenester af de værker, som de har skabt. Disse nye regler er derfor afgørende nødvendige.

Kunstnere og kulturproducenter i regi af Copydan AV-foreningerne ønsker at kvittere for Kulturministeriets hensigt om en modernisering af ophavsretsloven, men opfordrer samtidig til at man generelt i forslaget i endnu højere grad prøver at tilsikre teknologineutralitet, ligesom det må påpeges, at der ud over det aktuelle forslag vil være behov for yderligere regulering på dansk niveau og på EU-niveau, såfremt man i fremtiden skal have et bæredygtigt kulturelt kredsløb og distribution af public service indhold til alle.

Vi har følgende bemærkninger til de enkelte dele af lovforslaget:

Overføring til almenheden (herunder § 2, stk. 4, nr. 2)

Det er positivt, at der med ændringen gøres op med de tidligere lovbemærkninger om afgrænsningen af overførringsretten, der har vist sig ikke at være forenelige med EU-Domstolens fortolkning, således at der skabes klarhed om, at der er tale om overføring til almenheden og ikke direkte fremførelse, såfremt der indgår et distanceelement, herunder ved fremførelser af radio- og tv-udsendelser.

Vi støtter forslaget om ophævelse af særreglen i ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 2.

Den nærmere afgrænsning af offentlighedsbegrebet må være op til retspraksis. I dansk lovtekst og lovbemærkninger er der således ikke grundlag for at specificere, hvornår der er tale om overføring til almenheden – dette beror på EU-Domstolens praksis. Betydningen i praksis af § 2, stk. 4, nr. 2, har været at fastsætte en bundgrænse på 40 medarbejdere som kriterium for opkrævning af vederlag for brug af musik internt i en virksomhed. Med lovændringen gælder denne grænse ikke længere. Dette bør anføres i lovbemærkningerne.

Fremførelse til brug i undervisningen (§ 21)

Hvad angår brug af værker og andet beskyttet materiale i undervisningen blev der i juni 2023 gennemført en afbalanceret løsning i form af aftalelicensen i § 13 og undtagelsesbestemmelsen i § 13 a. Ved den lejlighed skrev Kulturministeriet i høringsnotatet, at der med gennemførelsen af §§ 13 og 13 a var et lovgivningsmæssigt hul i forhold til § 21. Den eneste rigtige måde at reparere dette på er - som det foreslås i høringsudkastet - at tage undervisning ud af § 21, således at hele reguleringen af brug af værker mv. sker i §§ 13 og 13 a. Dermed bliver lovgivningen samlet og EU-konform.

Parodier mv. (§ 24 a)

Vi stiller os tvivlende over for forslaget til § 24 a.

Indførelse af en udtrykkelig parodiundtagelse i § 24 a har som naturlig konsekvens, at brugen af et beskyttet værk som parodi skal anses som en ophavsretligt relevant handling efter § 2. En undtagelse fra eneretten forudsætter, at parodien ikke har karakter af et nyt og selvstændigt værk. Af Højesterets dom i havfruesagen, som der refereres til i lovbemærkningerne, fremgår det ellers, at en parodi eller karikatur i ethvert tilfælde vil have karakter af et nyt og selvstændigt værk efter ophavsretslovens § 4, stk. 2. Denne antagelse fra Højesteret harmonerer ikke med Infosoc-direktivets art. 5, stk. 3, litra k, og DSM-direktivets art. 17, stk. 7, litra b, da det ikke af disse bestemmelser følger, at parodier har karakter af nye og selvstændige værker uden for det parodierede værks beskyttelsessfære. Derfor er en sådan retstilstand at gå videre end direktivbestemmelserne, og dermed er det i strid med direktivbestemmelserne.

Hvis Kulturministeriet ønsker en parodibestemmelse, der er i overensstemmelse med EU-retten, bør ministeriet i lovbemærkningerne præcisere, at det beror på en konkret vurdering, om en parodi eller karikatur har karakter af et nyt og selvstændigt værk, og at dette ikke altid er tilfældet; det bør fremgå, at forslaget til § 24 a regulerer de typetilfælde, hvor parodien ikke har karakter af et nyt og selvstændigt værk, således at parodien bliver tilladt gennem § 24 a.

Aftalelicenser for præeksisterende værker (§§ 30 og 33)

Der lægges i forslaget op til en revision af § 30 og indførelsen af en ny § 33. Det forstås, at hensigten er at modernisere området for kollektive aftaler med fokus på DR's og TV2's brug af præeksisterende værker. Vi er enige i, at de nuværende bestemmelser i ophavsretslovens §§ 30 og 30a, ikke dækker alle behov, der er for smidig klarering på dette område. Dette ses bl.a. ved, at en meget væsentlig del af den licensering, der sker af DR's udnyttelser igennem Copydan Arkiv, ikke ligger indenfor området for § 30a, men i stedet sker på baggrund af den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2.

Vi mener dog, at en række forhold taler for, at man ikke bør gennemføre forslagene omkring §§ 30 og 33:

- Der er tale om bestemmelser, der blot løser en delmængde af de behov, der har vist sig at være for adgang til smidig kollektiv klarering på dette område, og derved uden den påkrævede helhedstænkning.
- Man vil ikke med forslaget opnå, at der er en specifik aftalelicens for de væsentlige udnyttelsesområder, der pt. licenseres gennem § 50, stk. 2 i regi af Copydan Arkiv.

- Der vil være et delvist overlap mellem navnlig den foreslåede § 33 og den licensering, der sker som en del af den samlede Arkivaftale, der også omfatter andre typer af værker, hvilket ikke ses at være tænkt ind i forslaget.
- Det ses ikke, at forslagene tager højde for teknologineutralitet. Uanset at bestemmelserne hidtil har været begrænsede til DR og TV2, og at dette ved bekendtgørelse kan udvides til øvrige radio-/tv-foretagender, virker det ikke meningsfyldt at have en særlig lovmæssig adgang til at kunne få adgang til klarering gennem aftalelicens, der som udgangspunkt kun gælder nogle enkelte aktører.
- Ligeledes synes § 33 at spejle gamle dage og tidligere tilfælde, hvor der var indført regler om on demand tilrådighedsstillelse, der var afgrænset til at omfatte radio- og fjernsynsforetagender, men ikke fx onlinetjenester, uanset at on demand tilrådighedsstillelse netop ofte og i højere og højere grad sker, uden at der samtidig sker traditionel udsendelse.

I det omfang at man vælger at gå videre med forslagene, bør der i alle tilfælde tages højde for det sammenfald, der sker med allerede indgåede aftalelicenser efter § 50, stk. 2, herunder ved at det klargøres, at der med forslagene ikke er tiltænkt nogen ændringer i de eksisterende aftaler på området.

Nævnskompetence (§ 48)

Forslaget til at ændre § 48 forekommer logisk og rigtig. Vi betragter det som en rettelse af en forglemmelse i forhold til tidligere lovgivning.

Mægling (§ 52)

Vi finder, at det er en fornuftig løsning at give adgang til mægling i tilfælde, hvor det ikke er muligt at opnå enighed om en aftale i forhold til den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, i lyset af at der på dette område ikke er adgang til prøvelse ved Ophavsretslicensnævnet.

Når det gælder områder, hvor der allerede er kompetence for Ophavsretslicensnævnet, hvilket også omfatter mægling, virker det dog ikke meningsfyldt at gennemføre en selvstændig mæglingsadgang, da dette vil kunne skabe problemer i praksis. Det kan således ikke støttes at indføre mægling i forhold til §§ 30 og 33, og dette bør udgå af forslaget.

Datarapportering (§ 67 a)

Forslaget til § 67 a støttes. Ikke alene ophavsmænd og udøvende kunstnere, men også producenter har brug for at kunne stille krav om data om brugen i streamingtjenester.

Dog bør stk. 1, sidste pkt. udgå. Denne undtagelsesbestemmelse, hvorefter en streamingtjeneste kan begrænse transparens, hvis "den administrative byrde ved at give oplysningerne [er] uforholdsmæssig stor", er ikke relevant, når det er producenter, der stiller krav om oplysninger fra streamingtjenester. Når en proportionalitetsvurdering derfor altid fører til, at en administrativ byrde ikke kan tilsige, at oplysningerne ikke skal gives, bør stk. 1, sidste pkt., udgå.

Billedcitater (§ 70)

Vi stiller os uforstående over for forslaget vedrørende billedcitater i § 70.

Når Copydan AV-foreningerne, herunder Copydan AVU-medier, licenserer audiovisuelle rettigheder mv., anerkender forvaltningsorganisationen fuldt ud, at det er lovligt efter citatbetingelserne i lovens § 22 at citere uddrag af film, og at bestemmelsen om enkeltbilleder i § 70 ikke er til hinder herfor. Dette gælder allerede, så det er ikke nødvendigt at præcisere det. Det er hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at lave et lovgivningsmæssigt indgreb over for rettighedshaverne til enkeltbilleder i film mv.

For så vidt angår eksemplet i lovbemærkningerne om brug af enkeltbilleder til undervisning, bemærkes det, at lovens regler allerede giver mulighed for en smidig klarering af denne brug.

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K
Fremsendt pr. e-mail til ophavsret@kum.dk

12. januar 2024

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Vi bakker op om høringssvar fra Samrådet for Ophavsret samt høringssvar fra Copydan, hvortil der generelt henvises.

Vi vil særligt gerne opfordre Kulturministeriet til at overveje en bredere revision af § 30, hvor filmværker kan blive en del af aftalelicensen, idet filmværker i dag har en vigtig rolle på on demand området, herunder for migreringen fra flow-tv til on demand. Vi anbefaler samtidig en mere teknologineutral revision af bestemmelsen. Dette for at gøre bestemmelsen mere smidig og fremtidssikker.

Ændringsforslaget til § § 67 a giver også en kærkommen lejlighed til at opfordre Kulturministeriet til at overveje en supplerende bestemmelse ved næste revision af Ophavsretsloven, der adresserer det forhold, at hjælpen til at værdiansætte rettigheder er mindst lige så vigtig, inden der indgås en aftale for den relevante rettighedsudnyttelse, som efter den aftalte rettighedsudnyttelse har fundet sted. Hverken den eksisterende § 55 a eller forslaget til § 67 a forholder sig til dette, og det kan bidrage til en ulighed i forhandlingsstyrken parterne imellem, når kun den ene part i forhandlingsrummet besidder central viden om de kommercielle forhold, der er relevante for værdiansættelsen.

Vi stiller os gerne til rådighed med henblik på videre drøftelser om ovenstående.

Med venlig hilsen

Create Denmark

Fremsendt den 12. januar 2024 pr. e-mail til ophavsret@kum.dk

Høringsvar vedr. "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret"

Generelt

Kulturministeriet har den 7. december 2023 sendt forslag til lov om ændring af ophavsretsloven i høring.

Dansk Artist Forbund (DAF) og Dansk Musiker Forbund (DMF) afgiver hermed bemærkninger til lovudkastet.

Forbundene bakker varmt op om forslaget om at anvende kønsneutrale begreber i ophavsretsloven. Endvidere bakker vi op om at bringe ophavsretsloven i overensstemmelse med EU-retten på de punkter, der er behov for det.

Betaling for on-demand udnyttelser af udgivne musikindspilninger

Indspillet musik er verdens mest populære og brugte kulturprodukt. Musikindspilninger giver hvert minut milliarder af mennesker store oplevelser, glæde og stimulation. Det er uomgængeligt, at indspillet musik har en kæmpe kulturel og økonomisk værdi. Men der er desværre et meget væsentligt misforhold, mellem den værdi musikudøverne genererer markedsæssigt, og det de reelt modtager.

Danske musikorganisationer har gjort Kulturministeriet opmærksom på, at man ikke selv som aftaleparter er i stand til at tilpasse de ophavsretlige ordninger på en måde, hvor betaling for brug af indspillet musik er forholdsmæssig – også set i lyset af andre interessenters omsætning.

Det er belyst og dokumenteret i utallige internationale rapporter, og Kulturministeriet oplyste, inden den endelige vedtagelse af DSM 2-pakken overfor Folketinget, at man over efteråret 2023 ville arbejde med dette misforhold med henblik på en mulig løsning i det foreliggende lovudkast.

Vi læser ikke i det foreliggende lovudkast, at man har fundet en løsning på, hvordan Danmark lever op til sin forpligtelse efter DSM direktivets art. 18, som pålægger medlemsstaterne at sikre, at ophavs personer og udøvende kunstnere får forholdsmæssig og passende betaling, når de overdrager deres rettigheder. For musikudøvernes vedkommende er det vores ønske, at vi i Danmark indfører en uoverdragelig ret til vederlag, der skal betales af musiktjenesterne, og som skal indgå i samspil med de markedsregulerende tiltag som parterne aftaler.

Aftalelicens for radio- og tv-foretagenders on-demand brug af udgivne lydoptagelser

DMF og DAF noterer, at Kulturministeriet foreslår indførelse af en aftalelicens i § 33, som skal afspejle og supplere tvangslicensen i § 68 om Gramex. § 68 omfatter ikke on demand, men det skal efter forslaget omfattes af aftalelicensen.

Ministeriet lægger i lovbemærkningerne op til at organisationer godkendt efter den generelle aftalelicens vil kunne godkendes efter den nye specifikke aftalelicens.

De nye aftaler, hvor producentorganisationen MPO har fået aftalelicensgodkendt en aftale med DR efter lovens § 50, stk. 2, og ansøgt om godkendelse af en aftale med TV2, stiller ikke de udøvende kunstnere på en rimelig måde i forhold til varetægelse af deres rettigheder.

På trods af, at aftalerne omhandler både rettighederne for udøvende kunstnere og producenter, afregner MPO 100 % af vederlaget til producenterne. De pågældende producenter afregner royalty til de artister, der har en konkret aftale, men typisk først når producenten har fået inddækket alle sine omkostninger. Session-musikere får slet ingen andel i vederlaget. Dette er ikke overensstemmende med lovens § 55 om, at den udøvende kunstner har ret til et passende og forholdsmæssigt vederlag for udnyttelsen. Det er derfor bekymrende, at Kulturministeriet lægger op til at "eksisterende forvaltningsorganisationer vil kunne godkendes" og at dette bestyres af ansøgninger, som Kulturministeriet har modtaget og behandlet.

Den danske aftalelicensmodel bør altid understøtte, at alle rettighedshavere får et passende og forholdsmæssigt vederlag jf. § 55 som modvægt til at brugerne får let adgang til rettighedsklarering – ellers risikerer aftalelicenssystemet at miste opbakning blandt ophavspersoner og de udøvende kunstnere.

MPO må formodes af repræsentere producenterne rettigheder jf. § 66 i tilstrækkelig grad til at være aftalesluttende organisation. Men, det er tvivlsomt, om MPOs medlemmer har erhvervet kunstnerrettigheder i tilstrækkelig grad til også at være repræsentativ på § 65 rettighederne.

Det er vores opfattelse at det, i det nuværende billede, burde være en fællesorganisation som er den aftalesluttende, eksempelvis Gramex, jf. § 50, stk. 4.

Definition af udgivelseskriteriet til præcisering af gældende ret.

Desuden følger det af bemærkningerne til § 33 i forslaget, at aftalelicensen kun skal omfatte "udgivne lydoptagelser", og ifølge bemærkningerne i afsn. 2.3.3.2 skal udgivne lydoptagelser forstås sådan, at de kun omfatter eksemplarer, hvor der er sket eksemplarspredning, jf. § 8, stk. 2. Dermed forudsættes det, at lydoptagelserne har været udgivet fysisk på eks. vinyl eller cd. Det giver ikke mening for ordningen, da det kun er tilfældet for få lydoptagelser herhjemme, der normalt alene publiceres digitalt på tjenester som iTunes og Spotify. Forslaget harmonerer da heller ikke med § 68, hvor udgivelseskriteriet i § 8, stk. 2, ikke finder anvendelse, jf. den manglende henvisning hertil i §§ 65 og 66. Det er også dette udgivelseskriterie, Gramex i dag administrerer efter. Se dertil Ophavsretsloven med kommentarer 8. udgave.

For at undgå tvivl om rækkevidden af § 68 skal vi foreslå, at bestemmelsen i WPPT art. 15(4), som allerede må anses at være en del af gældende dansk ret, præciseres i enten lovtekst eller lovbemærkninger til § 68.

Efter vores opfattelse vil det stride mod Danmarks EU-forpligtelser, hvis der indføres en retstilstand, hvorefter "udgivne lydoptagelser" i § 68 kun skal anses at omfatte fysisk udgivne lydoptagelser, jf. herved RAAP-dommen om anvendelse af WPPT i EU. Det bemærkes, at indførelse af en sådan retstilstand, hvor digitalt publicerede lydoptagelser holdes uden for § 68, der indebærer lighed af vederlag mellem udøvende kunstnere og musikselskaber, ville have en alvorlig, ødelæggende virkning for danske musikers økonomi, og strider mod retten til forholdsmæssig og passende betaling i lovens § 55. Ikke mindst vil det også have negative konsekvenser for det ellers meget velfungerende system for musikclearing til radio og tv via Gramex til glæde for både rettighedshavere og brugere.

Der er derfor efter vores vurdering ingen tvivl om, at Danmark er forpligtet til at indrette sin ordning i lovens § 68 i overensstemmelse med EU-rettens begreb, der skal forstås som angivet i WPPT art. 15 (4), og at der bør ske en udtrykkelig præcisering af dette i lovteksten.

Tilknytningskriterier

Det kommer bag på DMF og DAF, at Kulturministeriet foreslår en ændring af tilknytningskriterierne for udøvende kunstnere. Der er efter vores opfattelse ikke grundlag for den foreslåede ændring af § 86, som ifølge det oplyste bygger på Romkonventionens art. 4 c. Romkonventionen blev gennemført i 1961 og ratificeret af Danmark i 1965. Den pågældende konventionsbestemmelse er aldrig blevet reflekteret i ophavsretsloven. Det er der en grund til. Romkonventionens art. 4 c vedrører reelt alene beskyttelse af fremførelser i udsendelser, der ikke finder sted i EØS, men som udsendes af en broadcaster med hovedsæde i et EØS-land. Bortset fra at dette er sjældent forekommende skal det noteres, at beskyttelsen alene vedrørende selve liveudsendelsen, efter den ikke drejer sig om optagelser, ligesom det skal erindres, at forpligtelserne i Romkonventionen alene vedrører lydfremførelser, ikke audiovisuelle fremførelser. Det eneste relevante beskyttelsesbehov for udøvende kunstnere er her en beskyttelse mod, at fremførelsen i udsendelsen bliver optaget. Dette beskyttelsesbehov er opfyldt i kraft af bestemmelsen i lovens § 86, stk. 9, 1. pkt., hvorefter beskyttelsen i § 65, stk. 1, om optagelse gælder for "alle lydoptagelser af fremførelser"; her udstrækkes beskyttelsen således til alle fremførelser uanset tilknytningskriterier og territorialitet, herunder de i Romkonventionens art. 4 c nævnte fremførelser.

Det bemærkes for en ordens skyld, at det ikke ville være korrekt i sådan bestemmelse at referere til § 87, som ikke er en regel om tilknytningskriterier, men hvor udsendelser anses at finde sted.

Øvrige emner

DMF og DAF støtter de synspunkter, der fremføres af Samrådet for Ophavsret, Create Denmark, RettighedsAlliancen og Copydan AV-foreningerne.

Med venlig hilsen

Dansk Artist Forbund

Sara Indrio
forperson

Dansk Musiker Forbund

Thomas Sandberg
forperson

Notat

Modtager(e) > Kulturministeriet

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Til Kulturministeriet

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd takker for muligheden for at blive hørt vedrørende forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Rådet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen
Frede Blaabjerg

9. januar 2024

**Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd DFIR**
Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Sagsbehandler

Anders Kamp Høst
Tel. 72 31 80 92
akho@ufm.dk

Fra: [Jonatan Rasmussen](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [Jesper Diernisse Langsted](#); [Mira Sarah Altschul](#); [Amalie Sejer Clemensen](#); [Zebbie Elisabeth Oyier Gaya](#); [Nicky Valbjørn Trebbien](#); [Louise Riisgaard](#); [Frederikke Rosendal Egede Saabye](#); [Ulla Rønberg](#); [Lars Werge](#)
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser
Dato: 12. januar 2024 10:51:41
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Att. Kulturministeriet

Tak for det fremsendte høringsbrev vedr. høring om forslag til Lov om ændring af lov om ophavsret og Lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar, men afgiver i denne omgang ikke høringssvar.

Med venlig hilsen

Jonatan Rasmussen
Juridisk konsulent

M. +4528558019
T. —
JONR@DANSKERHVERV.DK

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv. Vi handler på vegne af 18.000 medlemsvirksomheder og 100 brancheforeninger. Det er vores vision, at Danmark skal være verdens bedste land at drive virksomhed i. Det starter med erhvervslivets rammevilkår.

DANSK ERHVERV
Børsen
DK-1217 København K

CVR nr. 43232010
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

www.danskerhverv.dk

Dansk Erhverv - Det er nu, vi skal handle

[Læs vores persondatapolitik online](#)

Fra: Ophavsret <ophavsret@kum.dk>

Sendt: 7. december 2023 15:09

Cc: [Jesper Diernisse Langsted <jdl@kum.dk>](mailto:jdl@kum.dk); [Mira Sarah Altschul <mal@kum.dk>](mailto:mal@kum.dk); [Amalie Sejer Clemensen <ascl@kum.dk>](mailto:amalie@kum.dk); [Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>](mailto:zeog@kum.dk); [Nicky Valbjørn Trebbien <ntv@kum.dk>](mailto:ntv@kum.dk)

Christianshavn 12.1.2024

Kulturministeriet

Ophavsretskontoret

Att. Amalie Sejer Clemensen

Høringssvar vedr. lovudkast til ændring af lov om ophavsret

Dansk Forfatterforening takker for muligheden for at deltage i høringsrunden. Den danske forfatterstand, herunder litterære oversættere og bogillustratorer, er stærkt berørt af kunstig intelligens. Her er litteraturen et kerneområde, fordi bøger er en helt central værkform for træning af generativ kunstig intelligens. Stærke sprogmodeller kræver optræning på den stærkeste form for sprog, og det stærkeste og mest valide sprog er litteratur. Med en enkelt undtagelse er alle dele af vores høringssvar fokuseret på det presserende spørgsmål om, hvordan vi som samfund håndterer teknologien.

1. Ophavsret handler om menneskeskabte åndsværker

Ligesom det i forbindelse med den foreslåede revision af ophavsretsloven er helt naturligt og stærkt påkrævet at ændre betegnelsen ophavsmand til ophavsperson, er det i dag mindst lige så påkrævet at indskærpe, at ophavspersoner er mennesker og ikke maskiner. Det er helt grundlæggende for ophavsrettens fortsatte legitimitet og funktion, at hele det ophavsretslige system, herunder blandt andet diverse vederlagsordninger, er møntet på mennesker og ikke kan bruges til at udvande og underminere menneskelig skaben og kreativitet. Derfor foreslår Dansk Forfatterforening lovens §1 ændret som følger:

§ 1. Den, som **gennem menneskelig skaben** frembringer et litterært eller kunstnerisk værk, har ophavsret til **åndsværket**, hvad enten dette fremtræder som en i skrift eller tale udtrykt skønlitterær eller faglitterær fremstilling, som musikværk eller sceneværk, som filmværk eller fotografisk værk, som værk af billedkunst, bygningskunst eller brugskunst, eller det er kommet til udtryk på anden måde.

2. Aftalelicens og text and data mining (TDM)

Dansk Forfatterforening ser med glæde på den grundlæggende mulighed for tillægelse af aftalelicensvirkning til frivilligt indgåede aftaler mellem rettighedshaverne og tjenester, som ønsker at masseudnytte tekster. Og vi er meget glade for den udvidede mæglingsmulighed i den forbindelse. Vi må dog på det kraftigste opfordre lovgiver til at være opmærksom på det forrykkede grundlag for hele TDM-området, siden temaet kom på bane med DSM-direktivet for mange år siden.

I dag, hvor vi ser generative AI-tjenester vinde frem på basis af ulovlig brug af store tekstmængder skabt af de mennesker, ophavsretsloven skal beskytte, har TDM simpelthen fået en anden betydning i virkelighedens verden. TDM er i dag meget tættere knyttet til decideret kommerciel udnyttelse og *tilgængeliggørelse* af enkeltværkers reelle indhold og stil, end da disse regler blev udtænkt. I dag handler TDM om langt mere end den passive ”form for automatisk computeranalyse af information i digital form, som gør det muligt at behandle store mængder af information [...] med det formål at opnå ny viden og finde frem til nye tendenser,” som det reviderede lovforslag i nogen grad lægger til grund. Det betyder, at en uklar eller åben fortolkning af TDM-undtagelserne kan være stærkt skadelig for menneskelige skabere af kunst, kultur og viden. Derfor er det utidssvarende, at den snævre TDM-undtagelse kræver et aktivt forbehold fra ophavspersonernes side, hvis man vil modsætte sig maskinel tilgængeliggørelse af sine værker. Det må i dag være sådan, at udnyttelse af TDM-undtagelsen kræver aktiv *tilladelse* fra menneskets side. Det er i øvrigt i praksis uklart, hvem den forbeholdsudøvende rettighedshaver er. Det tager lovgivningen ikke højde for. Ingen har således kunnet fortælle Dansk Forfatterforening, om det er udgivere eller autorer, der skal tage forbeholdet. Og hvis en udgiver ikke har taget et aktivt forbehold, betyder det så, at autoren også har forskertset sin forbeholdsret? Det ved ingen, og det er stærkt problematisk for indgåelsen af de kollektive aftaler med aftalelicensvirkning, som lovgiver i øvrigt gerne ser. Dette er blot ét eksempel på mange komplikationer omkring forbeholdet, som ikke bliver løst med denne revidering af loven.

Dansk Forfatterforening er endvidere bekymret for, om den udvidede TDM-undtagelse, som forskningsinstitutioner nyder godt af, i praksis også kan udnyttes af kommercielle aktører, da vi allerede nu ser en udbredt gennemblødning fra forskningsmæssige TDM-projekter til kommercielle aktører.

Men endnu vigtigere: Den reviderede ophavsretslov bør slå helt fast, at TDM *ikke* er det samme som anvendelse af f.eks. litterære værker til træning af generativ kunstig intelligens. Det var slet ikke det, der var tanken med TDM i det oprindelige DSM-direktiv. Og der kan ikke være nogen tvivl om, at tech-giganterne ulovligt bruger andres indhold, ikke blot som træningsforlæg, men også som netop indhold i deres egne tjenester. Det bør ikke være muligt at bruge disse TDM-undtagelser som en genvej til at lovliggøre direkte eller indirekte tilgængeliggørelse af beskyttede værker.

3. Den generelle billedcitaret bør fjernes fra lovforslaget

Som led i en efter al fagkundskab at dømme fejlagtig udlægning af forholdet mellem dansk lovgivning om billedcitater og EU-retten ønsker man at indføre en generel billedcitaret. Det vil ikke alene være skadeligt for illustratører, fotografer og tegneres ophavsretslige beskyttelse på lige fod med alle andre danske kunstnere og rettighedshavere. Det vil også være skadeligt for VISDA's fortsatte mulighed for at skabe effektiv infrastruktur for samfundets anvendelse af billeder i f.eks. skolesammenhæng. Med andre ord: ødelæggende for de selvsamme kollektive løsninger og aftalelicenser, som lovgiver ellers synes at ville understøtte og værne om. Nuvel, det kunne jo så være, der var andre interesser i spil, men faktum er, at *ingen*, heller ikke på brugersiden, har efterspurgt sådanne ændringer. Det er nærmere et eksempel på en uagtsom akademisk øvelse, som gennem abstrakte spekulationer i forholdet til EU-retten nu risikerer at få skadevirkning for en hel ophavsretslig sektor, inklusive brugerne. Den generelle billedcitaret bør absolut udgå af forslaget. Vi henviser i øvrigt her til høringssvarene fra VISDA og Samrådet for Ophavsret.

Mvh

Morten Visby, fmd. Dansk Forfatterforening

Fra: [Juliana Hodkinson](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [Sine Tofte Hannibal](#)
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser
Dato: 12. januar 2024 11:10:18
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Kære Zebbie Elisabeth Olier Gaya,

Dansk Komponist Forening støtter det høringssvar som Koda/NCB har afgivet ift. forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Bedste hilsner / Best wishes

Juliana Hodkinson
(hun/hende, she/her)

Chair

Dansk Komponistforening
Lautrupsgade 9, 5. sal
DK 2100 København Ø

www.komponistforeningen.dk

[Instagram](#)

[Facebook](#)

Kulturministeriet

Ophavsret@kum.dk

"Høring over lovudkast -ændring af lov om ophavsret"

København, d. 10. januar 2024

Bemærkninger til forslag til lov om ændring af Lov om ophavsret

Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) takker for det fremsendte udkast til lovforslag om Lov om ændring af lov om ophavsret, og hermed følger foreningens bemærkninger til lovforslaget.

DOKS hilser det velkomment, at der med lovforslaget slås fast, at undtagelsesbestemmelsen i § 21 om gudstjenester m.m. ikke omfatter streaming af gudstjenester. Undtagelsesbestemmelsen er blevet til på et tidspunkt, hvor streaming ikke var et kendt begreb, og man kan ikke efter vores opfattelse med rimelighed slutte, at undtagelsesbestemmelsen skal forstås så vidtrækkende, at den også gælder enhver digital overførelse af rettighedsbeskyttet musik til en bredere kreds.

Lovforslaget vil sikre, at man i landets kirker må forholde sig til rettighedsspørgsmålet hvis man vælger at streame eller på anden måde overføre fra gudstjenester og kirkelige handlinger til personer, der ikke fysisk er deltagende i kirken. Det er DOKS' opfattelse, at det vil medvirke til at sikre komponisters og tekstforfatteres rettigheder, men også, at det vil medvirke til at sikre rettighederne for vores medlemmer. Organisten foretager ofte sådanne bearbejdnings af værker, at organistens egen bearbejdnings kan opnå selvstændig værkstatus.

DOKS finder grundlæggende at det er positivt, at der med forslaget etableres regler, foreneligt med EU-retten, om overføring til almenheden, og at der etableres en afgrænsning af "direkte fremførelse".

I forhold til de øvrige dele af lovforslaget, henviser vi til de fremførte synspunkter i høringssvar fra Copydan, som vi bakker op om.

P.f.v.

Bjørn Arberg
Sekretariatsleder

København 12. januar 2024

**Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K**

Fremsendt pr. e-mail til ophavsret@kum.dk med emnefelt "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret".

Høringsvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Dansk Skuespillerforbund takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovudkastet.

Vi henviser til høringssvar fra Samrådet for Ophavsret, Copydan AV-foreningerne og Rettighedsalliancen for detaljerede bemærkninger.

Derudover har vi følgende bemærkninger

Ny § 24b om parodi

Dansk Skuespillerforbund ønsker at understrege behovet for, at der sker en direktivkonform regulering af parodibegrebet i loven frem for kodificering af konkret begrundede afgørelser fra Højesteret, således at hensynet til de oprindelige ophavspersoner bevares. For nærmere uddybning henvises til høringssvar fra Samrådet for Ophavsret.

Transparens § 67 a

Dansk Skuespillerforbund støtter generelt forslaget til § 67 a, hvorefter film- og tv-producenter på tilsvarende vis som kunstnere kan kræve visse oplysninger fra streamingtjenesterne, som kan hjælpe dem med at fastsætte værdien af deres rettigheder. Vi ønsker samtidig at understrege det problematiske i, at hverken § 55 a eller § 67 a afhjælper behovet for transparens i forhandlingssituationen, som ligger før rettighedsudnyttelsen finder sted, hvilket bevirker en skævvridning i styrkeforholdet mellem parterne. For nærmere uddybning henvises til høringssvar fra Samrådet for Ophavsret.

Dansk Skuespillerforbund

København 12. januar 2024

Med venlig hilsen

Christine Vestergård Hüttel

Vicedirektør

Dansk Skuespillerforbund

Kulturministeriet

Nybrogade 2
1203 København K
Att. Amalie Sejer Clemensen
ophavsret@kum.dk

Høring over lovudkast - ændring af lov om ophavsret

Tak for muligheden for at kommentere på lovforslaget om ændring af ophavsretsloven.

Dansk Teater hilser det velkomment, at den vigtige Højesteretsdom (UfR 2023.3772H) om det ulovbestemte parodiprincip nu kodificeres ved lov i den foreslåede nye §24b. Dansk Teater er enige i, at det er vigtigt at lovfæste dette af hensyn til brugernes sikkerhed og retten til ytringsfrihed og af hensyn til klarheden om, hvor grænsen går for lovlig anvendelse af værker med henblik på parodi mv. Det vil være af betydning for skabende og udøvende kunstnere og producenter i scenekunstbranchen at få denne klarhed.

Dansk Teater finder det også relevant, at citatretten udvides til også at gælde fotografier, inkl. stillbilleder fra film ved at henvise til §22 i §70.

Dansk Teater noterer sig, at film- og musikproducenter ligestilles med øvrige almindelige rettighedshavere/ophavs personer i forhold til retten til datarapportering til brug for vederlagsberegninger mv.

Vedr. producentrettigheder

Vi skal benytte lejligheden til at gøre opmærksom på det principielt vigtige spørgsmål, som Dansk Teater har rejst ved flere lejligheder, om scenekunstproducenters rettigheder. Vi er opmærksomme på, at scenekunstbranchen ikke har den samme digitale rækkevidde, som fx musik, tv og filmbranchen. Det ændrer ikke ved, at scenekunstproducenter bør ligestilles med musikproducenter (OHL §66) og filmproducenter (OHL §67) i forhold til det samlede scenekunstværk.

De seneste 10-20 års udvikling indenfor scenekunsten har betydet, at det i stigende grad er teatret/scenekunstproducenten, som udvikler idé og koncept for en forestilling og som sammensætter et hold bestående af dramatiker, instruktør/koreograf, scenograf, skuespillere, dansere, lys- og lyddesigner mv, som så realiserer forestillingen i et samarbejde og under ledelse/tilsyn af teatret/producenten, som har "final say". En scenekunstproduktion er således ofte et samleværk bestående af scenekunstproducentens idé, koncept og sammensætning af en række kunstneriske enkeltdele, og som producenten har den samlede økonomiske risiko ved. Denne ret til det samlede værk bør fastsættes ved lov på lige fod med musik- og filmproducenter. Scenekunstproducenters rettigheder i forhold til det

samlede værk (producentrettigheder) anerkendes i øvrigt i stigende grad af de skabende kunstneres organisationer og indføres jævnlige i medvirkende-kontrakter på en teaterproduktion/forestilling.

En sikring af rettighederne til det samlede sceneværk vil fremme scenekunstens mulighed for at nå et bredere publikum og give gode forestillinger et længere liv, og øge scenekunstproducenternes incitament til at producere store og spektakulære værker med en højere økonomisk risiko.

De bedste hilsner

Marianne Thorsen

chefkonsulent

tlf 29293794

marianne@danskteater.org

Dansk Teater – Branche- og arbejdsgiverorganisation for professionelt producerende teatre og scenekunstkompanier i hele Danmark

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Sendt til: ophavsret@kum.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

11. januar 2024

Dok.nr. D-2024-000849

Høringsvar over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og ændring af lov om kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vores høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for IP, forbruger- og markedsføringsret.

Danske Advokater er overvejende positive over for det samlede lovforslag, der har til formål at modernisere ophavsretsloven, så loven i højere grad afspejler den teknologiske udvikling og sikrer overensstemmelse med EU-retten.

Danske Advokater vil i det følgende komme med bemærkninger til de enkelte delforslag i det omfang, der er anledning hertil.

Overføring til almenheden (bemærkninger til lovforslagets nr. 2 og 5)

Danske Advokater er positive over for Kulturministeriets lovforslag vedrørende § 2, stk. 4, nr. 2 og § 21, der har til formål at sikre overensstemmelse med EU-retten.

Ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 2, omfatter både overføring til almenheden og direkte fremførelse for en større kreds i en erhvervsvirksomhed. Det fremgår af lovforslagene, at fremførelse for en kreds på 40 personer eller derover anses for offentlig fremførelse i lovens forstand. Dette er ikke i overensstemmelse med det EU-harmoniserede overførbegreb, der skal fortolkes i lyset af EU-Domstolens praksis, hvorefter der i det enkelte tilfælde skal foretages en konkret vurdering af, om overføringen retter sig mod et betydeligt, ubestemt antal modtagere.

Reglerne om direkte fremførelse er ikke EU-harmoniserede og såfremt det præciseres, at § 2, stk. 4, nr. 2, alene omfatter direkte fremførelse er bestemmelsen således uproblematisk fra et EU-retligt perspektiv. Det forekommer imidlertid unødvendigt at opretholde en specifik bestemmelse om direkte fremførelse i erhvervsvirksomheder samt et kvantitativt kriterie på 40 personer, der stammer fra 1961-lovbemærkningerne, når forholdet i øvrigt er reguleret i § 2, stk. 3, nr. 3, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering ud fra de kriterier, der følger af dansk retspraksis.

Danske Advokater støtter på denne baggrund ophævelsen af § 2, stk. 4, nr. 2, så fremførelse i en erhvervsvirksomhed ikke længere reguleres særskilt.

Ud fra samme betragtninger støtter Danske Advokater, at ophavsretslovens § 21 præciseres således, at bestemmelsen alene gælder direkte fremførelse og ikke overføring til almenheden, idet nationale undtagelser til overføringsretten er i strid med EU-retten.

Danske Advokater opfordrer til, at der i lovbemærkningerne tilføjes yderligere eksempler på og retningslinjer for, hvornår der er tale om overføring til almenheden henholdsvis direkte fremførelse, idet det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis brugerne selv skal udlede retningslinjer af og foretage en konkret vurdering på baggrund af EU og dansk retspraksis.

Gengivelse i kataloger (bemærkninger til lovforslagets nr. 6)

Det følger af ophavsretslovens § 24, stk. 1, at kunstværker, der indgår i en samling eller som udstilles eller udbydes til salg, må gengives i kataloger over samlingen samt i meddelelser om udstilling eller salg. Bestemmelsen implementerer Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra j, der imidlertid har et mere snævert anvendelsesområde, idet der stilles krav om, at udstillingen er offentlig.

For at sikre overensstemmelse med EU-retten støtter Danske Advokater forslaget om at tilføje ordet "offentlig", hvorefter der kun må ske gengivelse i kataloger af kunstværker fra offentlige udstillinger.

Billedcitater (bemærkninger til lovforslagets nr. 33 og de generelle bemærkninger i afsnit 2.2.5)

Danske Advokater er positive over for Kulturministeriets forslag til ændring af ophavsretslovens § 70, stk. 3, samt ændring af 1961 og 1995 lovbemærkningerne til § 22, som har til formål at udvide citatretten til at gælde alle udnyttelsesformer og værksarter.

Det har i mange år været fast antaget i dansk ret, at den generelle citatregel i ophavsretslovens § 22, ikke finder anvendelse for fotografier og enkeltbilleder fra film. Dette er imidlertid i strid med EU-retten, idet Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra d, gælder for alle værkstyper og udnyttelsesformer, herunder fotografier, hvilket også er fastslået af EU-Domstolen i C-145/10 (Painer).

Brugen af billedcitater vil fortsat være underlagt kravet om, at der kun må citeres i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet ligesom at kravene i Infosoc-direktivets tretrinssystem, der fremgår af artikel 5, stk. 5, skal iagttages i hvert enkelt tilfælde. Til brug herfor kan de betragtninger og hensyn der fremgår af de ældre lovbemærkninger til § 22 inddrages. Det er således alene den kategoriske afskæring af visse værkstyper, der ændres.

På denne baggrund støtter Danske Advokater ændringerne for en sikret overensstemmelse med EU-retten.

Parodier, karikatur og pastiche (bemærkninger til lovforslagets nr. 7 og 24)

Som fastslået af Højesteret i UfR 2023.3772 H (Den Lille Havfrue), gælder der i dansk ophavsret et ulovbestemt parodiprincip, som giver adgang til at bruge beskyttede værker med henblik på at skabe parodisk indhold. Danske Advokater støtter kodificeringen af parodiprincippet, idet det skaber større klarhed og styrker retssikkerheden.

Det fremgår af Højesterets dom, at parodibegrebet i dansk ret skal fortolkes i overensstemmelse med det EU-retlige parodibegreb, sådan som det er defineret af EU-Domstolen i C-201/13 (Deckmyn). Det fremgår af dommen, at en parodi som væsentligste kendetegn dels skal vække forestilling om et eksisterende værk, samtidig med at den skal udvise synlige forskelle i forhold til dette, dels skal være et udtryk for humor eller en latterliggørelse.

Derudover forholder Deckmyn dommen sig ikke til, hvad der forstås ved karikatur og pastiche. Dette giver anledning til retssikkerhedsmæssig usikkerhed, som kan løses ved at indsætte uddybende eksempler i lovforarbejderne, som brugere kan rette sig efter, indtil EU-Domstolen får anledning til at definere det nærmere indhold heraf.

Danske Advokater kan ikke tiltræde forslaget om, at parodier, karikaturer og pastiche skal ske på baggrund af lovligt forlæg, jf. ophavsretslovens § 11, stk. 3. EU-Domstolen har i Deckmyn-dommen fastslået, at parodibegrebet er et EU-retligt begreb, der skal fortolkes ensartet. Dommen nævner intet om lovligt forlæg. *Det er Danske Advokaters vurdering*, at det derfor som udgangspunkt vil være i strid med EU-retten, hvis der i dansk ret indføres en regel om, at parodier kun er lovlige, hvis de hviler på et lovligt forlæg. *På denne baggrund opfordrer Danske Advokater til*, at man fjerner henvisningen til ophavsretslovens § 11, stk. 3.

Danske Advokater finder det positivt, at der i bemærkningerne til parodibestemmelsen henvises til Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 5, der indeholder den såkaldte tretrinstest. Det fremgår af bemærkningerne, at tretrinstesten skal iagttages ved bedømmelsen af, om der foreligger en lovlig parodi, karikatur eller pastiche, hvilket indebærer, at der i hvert tilfælde skal foretages en vurdering af om parodien, karikaturen eller pastichen indebærer en urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

Hvis den foreslåede parodibestemmelse vedtages i sin nuværende form, er Danske Advokater enige i, at § 52 c, stk. 10, der regulerer brugen af parodier på onlineindholdsdelingsstjenester bliver overflødig og derfor bør ophæves.

Dataminering og kunstig intelligens (bemærkninger til lovforslagets nr. 20)

Brugen af tekst- og dataminering er reguleret i ophavsretslovens §§ 11 b - c, der suppleres af den generelle aftalelicensregel i ophavsretslovens § 50, stk. 2. Med henblik på at fremme aftaleindgåelse på området foreslår Kulturministeriet, at der indføres en generel mulighed for mægling i forbindelse med forhandling af aftalelicenser efter § 50, stk. 2.

Danske Advokater finder det positivt, at der foreslås indført mulighed for mægling på det vigtige område for tekst- og dataminering og kunstig intelligens. Det kunne dog overvejes i stedet for den noget snørklede henvisning til den generelle aftalelicensregel i § 50, stk. 2, at indføre en specifik aftalelicensbestemmelse til at dække området for

netop at understrege vigtigheden af aftaleindgåelse specifikt på området for tekst- og datamining og kunstig intelligens. Det er et område i hastig udvikling, og hvor der forhåbentlig hurtigt kan etableres en klar aftalepraksis understøttet af et aftalelicenssystem.

Danske Advokater er i den forbindelse positive over for, at Kulturministeren har besluttet at nedsætte en ekspertgruppe, der skal komme med anbefalinger til eventuelle tilpasninger af ophavsretsloven set i lyset af kunstig intelligens' påvirkning af det ophavsretlige system.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Susanne Bager
Juridisk konsulent
Danske Advokater
sub@danskeadvokater.dk

Martin Dahl Pedersen
Advokat
Medlem af fagudvalg for IP,
forbruger- og markedsføringsret

Fra: [Erik Petri](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 8. januar 2024 14:37:42

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

Danske Bladtegnere ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Mh.

Erik Petri
Formand for Danske Bladtegnere
Journalistforbundet

Med venlig hilsen/ Best regards

Erik Petri

ERIK PETRI ILLUSTRATION
Lauggårdsallé 12 st. tv.
DK-2860 Søborg
Phone:+4529913888
mail@erikpetri.dk
www.erikpetri.dk
<https://www.instagram.com/erikpetri1/>

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Sendt pr. mail til ophavsret@kum.dk

12. januar 2024

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Danske Dramatikere takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslaget om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser. Vi bakker op om og henviser til høringssvarene fra henholdsvis Copydan AV-foreningerne, Samrådet for Ophavsrets og RettighedsAlliancen.

Med venlig hilsen

Danske Dramatikere
Linnésgade 25, 2. sal
1361 København K
Tlf. 33454035

Fra: [Zebbie Elisabeth Oyier Gaya](#)
Til: "[Christine Bødtcher-Hansen](#)"
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser
Dato: 12. januar 2024 10:51:00
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Ok, så noterer vi at I støtter op.

Vh.

Fra: Christine Bødtcher-Hansen <cbh@danskeforlag.dk>
Sendt: 12. januar 2024 10:49
Til: Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Hvis du mener, at det er nødvendigt så ja.

Med venlig hilsen / Kind regards

Christine Bødtcher-Hansen

Direktør Danske Forlag/Director Danish Publishers
Mobil: +45 20 74 05 92

Fra: Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>
Sendt: 12. januar 2024 10:41
Til: Christine Bødtcher-Hansen <cbh@danskeforlag.dk>
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Du får ikke ofte mails fra zeog@kum.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Kære Christine

Mange tak for orienteringen.

Skal det i høringsnotatet noteres sådan at Danske Forlag støtter op og høringssvarene fra RettighedsAlliancen og Tekst & Node eller skal jeg bare notere at I ikke indsender selvstændigt?

God weekend til dig også.

Vi ses i næste uge.

Vh.

Zebbie Elisabeth Oyier Gaya
Specialkonsulent

Jura/Ophavsret

Kulturministeriet | Nybrogade 2 | 1203 København K
30452746 | Zeog@kum.dk | www.kum.dk

Fra: Christine Bødtcher-Hansen <cbh@danskeforlag.dk>

Sendt: 12. januar 2024 10:34

Til: Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Kære Zebbie

T.o. indsender vi ikke hørings svar.

Ift. de områder, som vi har bemærkninger til, er vores synspunkter allerede udtrykt i hørings svar fra organisationer (Rettighedsalliancen og Tekst og Node), hvor vi er repræsenterede.

Rigtig god week-end

Christine

Med venlig hilsen / Kind regards

Christine Bødtcher-Hansen

Direktør Danske Forlag/Director Danish Publishers

Mobil: +45 20 74 05 92

Fra: Danske Forlag <info@danskeforlag.dk>

Sendt: 8. december 2023 10:20

Til: Christine Bødtcher-Hansen <cbh@danskeforlag.dk>

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Fra: Ophavsret <ophavsret@kum.dk>

Sendt: 7. december 2023 15:09

Cc: Jesper Diernisse Langsted <jdj@kum.dk>; Mira Sarah Altschul <mal@kum.dk>; Amalie Sejer Clemensen <ascl@kum.dk>; Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>; Nicky Valbjørn Trebbien <ntv@kum.dk>

Emne: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Du får ikke ofte mails fra ophavsret@kum.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Danske
Kunsthåndværkere
& Designere

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

Danske Kunsthåndværkere & Designere ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Med venlig hilsen

f. Hanne Brøbech Sønnichsen, forperson

Danske Kunsthåndværkere & Designere

Danske Kunsthåndværkere & Designere
Bredgade 66, 1260 København K

M hb@dkod
W www.dkod.dk
T +45 33 15 29 40 (tirsdag - fredag 12-15)

Cvr 86 82 46 12

Danske Bank
Reg. 4180

Konto 0007356242

Danske Mediedistributører
Axeltorv 6, 1.
1609 København V

Telefon: 40741310
Mail: dmd@danskemediedistributører.dk
T: @tvbranchen

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

ophavsret@kum.dk

København 11. januar 2024

Tak for invitationen til at bidrage med høringssvar til forslaget om ændring af ophavsretsloven, jf. mail af 7. december 2023.

Vi har gennemgået forslaget og kan konstatere, at det indeholder en række forslag til justeringer og tilføjelser, som er både relevante og formålstjenlige. Vi finder det generelt positivt, at der sker en løbende tilpasning af lovgivningen ikke mindst i betragtning af de betydelige forandringer, som den teknologiske udvikling har skabt grundlag for på mediemarkedet.

Det fremgår, at lovforslaget i høj grad er baseret på ønsker fra kulturlivet, og fokuserer på regulering i forhold til nye udnyttelsesformer. Formålet skal være at skabe et mere velfungerende marked for ophavsret. Det vil givetvis også være effekten af flere af forslagene – fx ændringerne i forhold DRs og TV 2s on demand udnyttelse af eget indhold.

Imidlertid vil lovforslaget ikke være i stand til at rette op på den skævvridning af tv-markedet, som den nuværende lovregulering har forårsaget, og som på sigt kan få negative konsekvenser for finansieringen af dansk indholdsproduktion.

Skævvridningen består i, at de afgifter, der opkræves med baggrund i ophavsretsloven, er vokset fra at udgøre 10-11 pct. af omsætningen på tv-markedet, til i dag omkring 20 pct. Der er tale om rettighedsafgifter, der opkræves oven på det egentlige tv-abonnement, og som dermed udgør fast og stadigt tungere afgift på det samlede marked.

Tilbagerulning af denne udvikling er nødvendig, men er i øvrigt ikke genstand for dette høringssvar. Hensigten med dette høringssvar er at pege på nødvendige justeringer for at sikre et velfungerende marked for ophavsret, som er målet for nærværende lovforslag.

Efter vores opfattelse skyldes skævvridning, at den nuværende lovgivning ikke i tilstrækkelig grad indeholder krav til og mulighed for at føre tilsyn med de kollektive forvaltningsorganisationer. Disse organisationer besidder et statsanerkendt de facto monopol på udbud og handel med rettighedslicens og fastsætter suverænt priser og vilkår for rettighedslicens til tv-markedet. Risikoen for misbrug af denne monopol-status er søgt begrænset ved, at uenighed om priser og vilkår i *konkrete* sager kan indbringes for ophavsretslicensnævnet under Kulturministeriet.

Denne reguleringsmekanisme har tydeligvis ikke været i stand til at forhindre den konstaterede skævvridning, fordi nævnets kompetence er begrænset til konkrete tvister, mens Kulturministeriets kompetence er begrænset til de proceduremæssige krav til en forvaltningsorganisation. Samtidig er ministeren jf. bemærkningerne til lov om kollektiv forvaltning af ophavsret begrænset i muligheden for at gå ind i en materiel vurdering af kollektive organisationers forvaltningspraksis, jf. ophavsretslovens §52 a, i tilfælde, hvor sagen ligger uden for ophavsretslicensnævnets kompetence.

Vi vil anbefale, at lovarbejdet udvides i retning af at skabe en bedre balance mellem hensynet til rettighedshaverne og hensynet til brugerne af rettigheder.

Det kan ske ved:

- Skærpet krav til godkendelse af kollektive forvaltningsorganisation. De nuværende krav fremgår af bekendtgørelse nr. 197 af 5. februar 2015 og indebærer reelt kun, at en forvaltningsorganisation skal redegøre for, at den repræsenterer en tilstrækkelig stor del af rettighedshaverne, og at dens administrative organisation er i stand til at indsamle og fordele rettighedsbetalingen på betryggende vis. Godkendelsesprocessen bør udvides med en høringsfase, hvor relevante parter får adgang til at give input til forvaltningspraksis på området.

Godkendelsen bør desuden omfatte, at Kulturministeriet regelmæssigt gennemfører en audit af den kollektive forvaltningsorganisations praksis for at sikre, at forvaltningen af rettigheder sker på en måde, der sikrer størst mulig gennemsigtighed til gavn for konkurrencen og dermed for de forbrugere, som i sidste ende bærer omkostningerne.

- Krav om gennemsigtighedsrapportering i forhold til priser og vilkår for rettighedslicens jf. artikel 16 i CRM-direktivet, der ligger til grund for regulering af forholdet mellem kollektive forvaltningsorganisationer og

brugere af rettighedslicens. Det skal i den forbindelse bemærkes, at direktivets betragtning om, at *prisen på rettigheder skal stå i rimeligt forhold til den kommercielle værdi*, ikke fremgår af direkte af den nuværende ophavsretslov, men alene er medtaget i bemærkningerne til loven for at sikre mest mulig aftalefrihed. Dette princip bør medtages i lovteksten for at understrege nødvendigheden.

- Som udgangspunkt bør der være mest mulig aftalefrihed mellem kollektive forvaltningsorganisationer og brugere af rettighedslicens, men det faktum, at udbud af rettigheder sker på basis af et monopol, medfører, at tilsynsmyndigheden, dvs. kulturministeren, bør sikres adgang til at gå ind i en materiel vurdering af de kollektive forvaltningsorganisationers forvaltningspraksis, herunder vilkår og priser. Med den nuværende lovgivning har ministeren kun begrænset indsigt, og primært indsigt i forvaltning i forhold til rettighedshaverne, og det er ikke tilstrækkeligt som beskyttelse mod misbrug af monopolstatus over for brugerne.

Kulturministeriet

Att.: Fuldmægtig Amalie Sejer Clemensen

Sendt pr. email til ophavsret@kum.dk

12. januar 2024

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet

Danske Medier har med tak modtaget Kulturministeriets høring over ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser af 7. december 2023. Foreningen vil i det følgende hovedsageligt fremsætte bemærkninger til forslagene om lovfæstelse af en generel parodiregel i dansk ophavsret og om udvidelse af mæglingsinstituttets anvendelsesområde.

Ad § 1, nr. 7: Indførelse af generel regel om parodi, karikatur og pastiche i ny § 24 b

Danske Medier bifalder forslaget om indførelse af en generel parodiregel i ophavsretsloven, som samtidig overflødiggør den specifikke parodibestemmelse vedrørende brugeres upload af indhold på onlineindholdsdelingstjenester i den gældende lovs § 52 c, stk. 10. Denne bestemmelse blev indført som led i implementeringen af DSM-direktivets artikel 17 ved lov nr. 1121 af 4. juni 2021. Foreningen finder det dog magtpåliggende, at lovfæstelsen af parodiprincippet ikke i praksis fører til en indskrænkning af området for lovlige parodier m.v. efter gældende ret.

Det er vigtigt, at litterære og kunstneriske værker og andre frembringelser nyder en stærk beskyttelse efter ophavsretsloven. Samtidig er det imidlertid helt afgørende for en levende og sund debatkultur i et demokratisk samfund, at ophavsretten ikke begrænser adgangen til at parodiere unødigt. Derfor bi-intervenerede Danske Medier til støtte for Berlingskes ansvh. chefredaktør i den ankesag vedrørende avisens publicering dels af en karikaturtegning og dels af et fotografi af Den lille Havfrue med mundbind, som blev endeligt afgjort af Højesteret i maj 2023 (U 2023.3772 H).

Højesteret fastslog, at der gælder et parodiprincip i dansk ophavsret, der hviler på en fast dansk og fællesnordisk tradition med støtte i forarbejderne til ophavsretsloven og retspraksis. Det er dette parodiprincip, der nu ønskes lovfæstet og videreført i ophavsretslovens § 24 b.

Danske Medier deler i vidt omfang Kulturministeriets overvejelser om den foreslåede ordning som beskrevet under punkt 2.2.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, herunder at parodireglen ikke bør underlægges krav om efterlevelse af navneangivelses- og respektretten samt kildeangivelse efter ophavsretslovens § 11, stk. 1 og 2.

Foreningen er derimod *ikke* enig i ministeriets vurdering af, "at der ikke er noget EU-retligt til hinder for at bevare kravet om lovligt forlæg i forbindelse med parodi, karikatur og pastiche", som den kommer til udtryk nederst side 13 med henvisning til blandt andet Deckmyn-dommen, C-201/13, fra EU-Domstolen.

Det fremgår således af denne doms præmisser nr. 14-17, at begrebet "parodi" i direktiv 2001/29 artikel 5, stk. 3, litra k, "udgør et selvstændigt EU-retligt begreb", som skal "fortolkes ensartet på Unionens område", og at det vil "være i strid med nævnte direktivs formål", såfremt medlemsstater, der har indført den fakultative undtagelse "frit skulle kunne præcisere dette begrebs parametre på ikke-harmoniseret vis, og muligvis varierende fra den ene medlemsstat til den anden".

Det er derfor Danske Mediers opfattelse, at den foreslåede nye parodiregel i ophavsretslovens § 24 b *heller ikke* bør underlægges et krav om lovligt forlæg efter § 11, stk. 3, uanset at et sådant krav kun vil have betydning i tilfælde, hvor der sker en eksemplarfremsstilling af et værk eller en anden frembringelse.

Som følge heraf opfordrer Danske Medier Kulturministeriet til at justere forslaget til § 24 b, stk. 2, således at henvisningen til § 11, stk. 1 og 2 ændres til hele § 11.

Ad § 1, nr. 20: Udvidelse af mæglingsinstituttet i § 52

Danske Medier kan entydigt støtte forslaget om at udvide mæglingsinstituttets anvendelsesområde såvel til den foreslåede nye § 33 som til den generelle aftalelicensbestemmelse i § 50, stk. 2. Den manglende adgang til mægling har netop været en af ulemperne ved den generelle aftalelicens i ophavsretsloven set i forhold til lovens specifikke aftalelicensbestemmelser.

Det må dog konstateres, at adgangen til mægling ikke i sig selv er afgørende for, om forhandlinger om indgåelse af aftaler mellem rettighedshavere og brugere fører til et resultat. Det blev klart, da tech-giganterne Meta og Tiktok i 2023 afviste at deltage i mægling med Danske Pressepublikationers Kollektive Forvaltningsorganisation (DPCMO), hvorefter den af kulturministeren udpegede mægler måtte opgive at komme med forslag til at løse tvisten og nedlagde sit hverv.

Forløbet understreger efter Danske Mediers opfattelse, at mæglingsinstituttet ikke altid er velegnet til at løse fastlåste – eller ligefrem afviste – forhandlinger om indgåelse af aftaler på ophavsrettens område. Kulturministeriet anfører i de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 2.3.4.2, at mægling fremover vil kunne bruges for at fremme aftaleindgåelsen, fx i forhold til kollektive aftaler vedrørende tekst- og datamining og kunstig intelligens. Dette er utvivlsomt korrekt, men da udnyttelsen af ophavsretligt beskyttet materiale til brug for tekst- og datamining og kunstig intelligens ofte foretages netop af de internationale tech-giganter, frygter Danske Medier, at der vil opstå flere situationer, hvor mægling afvises og mæglingsinstituttet derfor ikke i praksis vil få den forudsatte betydning.

Danske Medier mener, at der er behov for at definere supplerende redskaber i ophavsretsloven, som i højere grad kan tvinge dem, der ønsker at udnytte ophavsretligt beskyttet materiale, til at føre reelle forhandlinger og indgå rimelige aftaler om udnyttelsen. Foreningen indgår meget gerne i dialog herom med ministeriet.

Øvrige bemærkninger

Danske Medier konstaterer for så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 2, at ophævelse af § 2, stk. 4, nr. 2, i ophavsretsloven vil betyde, at der kun er ét nummer tilbage i stk. 4. Det foreslås, at stk. 4, nr. 1, i stedet ændres til blot at være stk. 4, og at henvisningerne hertil i forslaget til § 21, stk. 2, § 30, stk. 1, 1. pkt. og § 33, stk. 1, 1. pkt. justeres derefter.

Endvidere foreslår Danske Medier for så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 36, at den foreslåede hjemmel til behandling af oplysninger om internettjenester i en ny § 84 c udvides til ikke kun at omfatte internettjenester, der ved dom er kendt ulovlige, men også til hjemmesider, der vurderes at krænke rettigheder eller vurderes at være åbenbart problematiske i forhold til rettighedskrænkelser. Der henvises til bemærkningerne herom i RettighedsAlliancens høringsvar.

Endelig ønsker Danske Medier – uden for rammerne af det lovforslag, der er sendt i høring – endnu en gang at påpege det problematiske i, at Kulturministeriet med virkning fra 1. januar 2024 har ændret udlandsbekendtgørelsen, således at der fremover skal betales vederlag for brug af musik i radio og tv til rettighedshavere i tredjelande, uanset at selv samme lande ikke betaler vederlag for brug af danske rettighedshaveres musik. Ændringen skete som følge af den såkaldte RAAP-dom fra EU-Domstolen, C-265/19, som imidlertid har fået EU-Kommissionen til at indlede en proces, der forventes at føre til, at den hidtil gældende danske retstilstand vedrørende gensidighed kan genoprettes. Danske Medier opfordrer kulturministeren til at bidrage til, at EU-reglerne ændres hurtigst muligt, og at udlandsbekendtgørelsen derefter ændres igen, så status quo genoprettes.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående ønskes uddybet. Henvendelser herom kan rettes til undertegnede på telefon 3397 4000 eller email hrd@danskemedier.dk.

Venlig hilsen
Danske Medier

Holger Rosendal
Chefjurist

Kulturministeriet

ophavsret@kum.dk

DANSKE
REGIONER

12-01-2024

EMN-2017-00149

1675877

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

Kulturministeriet har den 7. december 2023 sendt forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser i høring. Danske Regioner ønsker at afgive et uopfordret høringssvar, da lovforslaget har en afgørende betydning for regionernes økonomi.

Afgivelsen af høringssvar udspringer navnlig af, at Region Midtjylland er part i en verserende retssag for Højesteret mod Copydan Verdens TV. Udfaldet af sagen vil have økonomiske konsekvenser for alle regionerne, og kan også få betydning for andre offentlige myndigheder, hvor der sker gengivelse af transmissioner af radio- og tv-udsendelser.

Et af tvistepunkterne i den verserende Højesteretssag er, hvorvidt gengivelse af transmissioner af radio- og tv-udsendelse i venteværelser på Region Midtjyllands hospitaler indebærer en ophavsretlig relevant handling i form af overføring til almenheden.

I lovforslaget foreslås, at der i lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 20. august 2023 foretages en ændring i lovens § 21, der omhandler offentlig fremførelse, så det sikres, at dansk ret er forenelig med EU-retten. Ved ændringen indføres et nyt stk. 2, der angiver, at bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 1 og 2, ikke gælder for overføring til almenheden, jf. § 2, stk. 4, nr. 1. Formålet med ændringer er at tydeliggøre, hvornår fremførelse må betragtes som offentlig. Vurderingen af, om der sker offentlig fremførelse afhænger af, om der er tale om direkte fremførelse eller overføring til almenheden. Direkte fremførelse er fortsat underlagt national fortolkning, hvorimod spørgsmålet om overføring skal vurderes efter de EU-retlige almenhedskriterier. Baggrunden for denne præcisering er, at der efter EU-retten ikke må eksistere nationale undtagelser til overføringsretten.

Af punkt 2.2.1.1., i de almindelige bemærkninger til lovforslaget omkring begrebet "overføring til almenheden" fremgår følgende:

"EU-Domstolen har imidlertid anvendt en bredere fortolkning af overføringsbegrebet end denne definition. Det følger af en lang række EU-domme, bl.a. C-403/08 og C-429/08 (Premier

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

*League), C-151/15 (SPA) m.fl., som er afsagt efter den danske gennemførelse af Infosoc-direktivet, at overføring også omfatter såkaldt fornyet fremførelse, som indebærer gengivelse af transmissioner af radio- og tv-udsendelser i fysiske lokaler, herunder på cafeer og barer, **venteværelser** mv.” (vores fremhævning).*

De to sager, der specifikt peges på, C-403/08 og C-429/08 (Premier League) samt C-151/15 (SPA m.fl.), handler om visse barer og cafeer/restauranter. Venteværelser nævnes ikke heri. Derimod nævnes venteværelser i sagen C-135/10, EU:C:2012:140 (SCF), hvor EU-Domstolen fastslog, at der ikke sker overføring til almenheden ved gengivelse af transmissioner af radio-udsendelser i venteværelser.

På baggrund af EU-Domstolens praksis bør ”venteværelser” slettes fra det citerede stykke i udkastet til lovforslag.

Dette gælder særligt, når der tillige verserer en sag ved Højesteret om spørgsmålet.

Venlig hilsen

Nanna Skau Fischer
Centerchef

København, den 12. januar 2024

Høringssvar fra Danske Scenografer vedr. høring ændring af lov om ophavsret samt ændring af lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet

Vedr. lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet bemærker Danske Scenografer, at Kulturministeren med forslaget fremover også fastsætter nærmere regler om uddannelsernes eksaminer, prøver og bedømmelser. Vi antager, at reglerne herom fastsættes i samarbejde med uddannelsesinstitutionernes fagpersonale.

Vedr. lov om ophavsret kvitterer Danske Scenografer indledningsvist for et gennearbejdet lovforslag med flere positive elementer. Som fagforening for professionelle kunstnere, herunder bl.a. scenografer, lyd- og lysdesignere, production designere m.fl., bemærker vi dog også, at forslaget ligeledes giver anledning til nedenstående betragtninger, som bør inddrages i det videre arbejde.

Danske Scenografer sætter stor pris på og bakker op om ændring af ordlyd fra "ophavsmand" til "ophavsperson".

Vi betragter det positivt, at der skabes mere klarhed om samspillet mellem EU-reglerne og de traditionelle danske regler. Vi støtter forslaget om ophævelse af særreglen i ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 2, men må bemærke, at den nærmere afgrænsning af offentlighedsbegrebet må være op til retspraksis.

Ændringen i § 21 gør, at alle regler om brug i undervisningen vil være samlet i §§ 13 og 13 a. Det er formålstjenesteligt med en ensretning af reglerne omkring brug i undervisningen. Danske Scenografer er enige i, at undervisning bør tages ud af § 21, således at hele reguleringen af brug af værker i undervisningen sker i aftalelicensen i § 13 og undtagelsesbestemmelsen i § 13 a.

Det er meget indgribende, en forringelse af beskyttelsen og det virker ikke proportionelt at tillade billedcitater, idet dette vil kunne gøre beskyttelsen illusorisk, hvilket også fremgår af de tidligere lovbemærkninger, der citeres i forslaget.

Med ordlyden i § 24 a lægges op til, at en parodi altid vil udgøre et nyt og selvstændigt værk. Dette er en uheldig betragtning og bør ikke automatisk være tilfældet, jf. bl.a. EU-retten. Reglerne bør i stedet udformes således, at det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt der er tale om et nyt og selvstændigt værk. Der foreslås desuden en henvisning til § 3, stk.2, så vi sikrer, at værks-parodier ikke kan anvendes i øvrige krænkende sammenhænge.

Tanken bag den foreslåede modernisering af aftalelicensen imødekommes, men det undrer, at den alene gælder for TV2 og DR og ikke alle broadcastere, ligesom det undrer, at det er begrænset til udgivende værker.

For alle audiovisuelle rettighedshavere er adgang til data af stor betydning, hvorfor forslaget til § 67 a støttes. Ikke alene ophavsmænd og udøvende kunstnere, men også producenter har brug for at kunne stille krav om data om brugen i streamingtjenester. Det er også en betingelse for gennemsigtighedsforpligtigelsen i § 55 a.

Danske Scenografer støtter desuden Kulturministeriets nedsættelse af et ekspertudvalg om AI og ophavsret. Danske Scenografer repræsenterer som fagforening en bred gruppe ophavs personer – scenografer, production designere, lyd- og lysdesignere, videodesignere m.fl. - inden for både tv/film og scenekunst, hvorfor der kan bidrages med stor juridisk og praktisk erfaring fra netop disse rettighedshaveres perspektiver. Vi stiller os derfor til rådighed med en juridisk kompetence fra sekretariatet, ligesom vi kan bistå udpegning af faglige eksperter inden for området.

Danske Scenografer henviser afslutningsvist desuden til høringssvar fra Copydan AV-foreningernes høringssvar, Samråd for Ophavsret samt Create Denmark.

Med venlig hilsen

Pernille Rask Jensen,
Sekretariatschef

Carsten Burke Kristensen,
Forperson

Kulturministeriet
Att: Ophavsretskontoret
Nybrogade 2
1203 København K

Danske
Tegneserieskabere

Formand **SUSSI BECH**
Brandts Vænge 11
DK 3460 Birkerød
formanden@dansketegneserieskabere.dk
+45 20 48 76 35

Sekretær **INGO MILTON**
Hyldevej 7
DK 3500 Værløse
ingo@ingomilton.dk
+45 27 44 96 09

www.dansketegneserieskabere.dk

København, 9. januar 2024

Sendt pr. e-mail til ophavsret@kum.dk

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

Idet vi kvitterer for Kulturministeriets høringsbrev af 7. december 2024, fremsender vi hermed høringssvar på de danske tegneserieskaberes vegne.

Danske Tegneserieskabere ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi opfordrer derfor på det kraftigste til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Med venlig hilsen,

SUSSI BECH
Formand
Danske Tegneserieskabere

INGO MILTON
Sekretær
Danske Tegneserieskabere

Att.: Amalie Sejer Clemensen

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om ophavsret

DI takker for muligheden for at kommentere på Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret.

Lovforslaget har til hovedformål at modernisere ophavsretsloven, så den teknologiske udvikling bedre afspejles.

Ved fastsættelsen af regler og vilkår for rettigheder finder DI generelt, at der så vidt muligt skal være en fornuftig balance mellem beskyttelsen af rettighedshaverne og mulighederne for at håndhæve beskyttelsen på den ene side og incitamentet til at investere i dansk indhold, muligheden for digital forretningsudvikling og innovation på den anden. Med den rette balance kan man understøtte et velfungerende marked for rettigheder i en digital verden.

Helt overordnet kan det bemærkes, at lovforslaget behandler mange forskellige og komplekse emner, som hver især har stor betydning. For at sikre den bedst mulige lovgivning på området, kunne det være relevant at udskille flere af emnerne til en yderligere behandling i separate udvalg, såsom det varslede AI-udvalg, og dernæst lade emnerne få egne lovforslag, når de respektive udvalgsarbejder er afsluttet. Tidligere lovgivning har været baseret på sådanne udvalgsarbejder og afgivelse af betænkninger, og denne tilgang støtter DI op om.

Overføring til almenheden

DI finder det positivt, at "overføring til almenheden" nu reguleres i dansk ret, så det er i overensstemmelse med EU-retten, jf. lovforslagets bemærkning om, at de nuværende forarbejder til ophavsretslovens bestemmelse om overføring til almenheden ikke stemmer overens med EU-Domstolens afgrænsning.

Nye aftalemæssige muligheder til statsejede tv-stationer

DI kan konstatere, at man som en del af forslaget til §§ 30 og 33 vil give DR og TV2 særlige aftalemæssige muligheder. DI er betænkelig ved, at man på denne måde gør forskel på de statsejede tv-stationer i forhold til andre tv-stationer.

DI bemærker endvidere, at lovforslaget vil indføre mægling i relation til §§ 30 og 33, hvor der allerede gælder regler om mægling igennem Ophavsretslicensnævnet. DI finder ikke, at det er meningsfyldt at have konkurrerende regler om tvisteløsning, hvorfor denne del af forslaget ikke kan støttes.

Adgang til mægling på området for den generelle aftalelicens

Med forslaget indføres adgang til mægling på området for den generelle aftalelicens. Det fremgår, at baggrunden for ændringen er at fremme aftaleindgåelsen for aftaler efter den generelle aftalelicens ved, at parterne kan kræve mægling. Det fremgår også, at indførelsen af adgang til mægling bl.a. begrundes i et ønske om at fremme kollektiv aftaleindgåelse vedr. tekst- og datamining.

Træning af AI-modeller gennem tekst- og datamining er en grundforudsætning for at kunne udvikle innovative AI-løsninger på en lang række samfundsmæssige problemer inden for sundhed, beskæftigelse, velfærd osv.

En vigtig forudsætning for, at vi får velfungerende AI-løsninger på dansk er derfor, at der er gode vilkår for at foretage tekst- og datamining i store danske datasæt. Dette forudsætter, at der skabes klare ophavsretlige rammer for tekst- og datamining, der ofte foretages i indhold, der er beskyttet efter ophavsretsloven. Der skal derfor findes en god balance mellem beskyttelsen af rettighedshaverne på den ene side og ønsket om at fremme tekst- og datamining – og herigennem AI-udvikling – på den anden.

I de gældende regler er det lovligt at anvende tilgængelige ophavsretligt beskyttede data uden forudgående tilladelse eller betaling til tekst- og datamining, medmindre rettighedshaverne udtrykkeligt forbeholder sig anvendelsen heraf jf. § 11 b .

Reglerne baserer sig på EU's copyright-direktiv. For DI er det vigtigt, at reguleringen som udgangspunkt sker gennem fælleseuropæiske løsninger.

For DI er det ikke umiddelbart klart, hvilken betydning forslaget om at indføre adgang til mægling på området for den generelle aftalelicens vil få for aftaleindgåelser på området for tekst- og datamining, som ændringen skal fremme.

I tilfælde af, at der indgås aftaler med AI-udviklere om adgang til ophavsretsværker, hvor rettighedshavere udtrykkeligt forbeholder sig anvendelsen j.f. §11(b), er det vigtigt, at vilkårene, under hvilke værkerne stilles til rådighed, er gennemsigtige, rimelige og ikke-diskriminerende, således at alle typer AI-virksomheder får lige muligheder for innovation og udvikling.

Mægling giver efter DI's opfattelse ikke en sådan retfærdig løsning, da den mangler gennemsigtighed og ikke sikrer retfærdighed for alle potentielle interessenter. Desuden er obligatorisk mægling efter DI's opfattelse ikke passende for adgang til værker, hvor rettighedshaverne udtrykkeligt forbeholder sig anvendelsen, da det i sidste ende er frivilligt, om rettighedshaveren vil stille værket til rådighed.

DI stiller sig derfor tvivlende overfor, om adgang til mægling er det rigtige redskab at tage i brug for at fremme aftaleindgåelser på området. På samme måde finder DI ikke, at det i forslaget er velbelyst, at kollektive aftaler er et effektivt ophavsretligt redskab at anvende i forbindelse med aftaler om tekst- og datamining, herunder i lyset af rettighedshavernes mulighed for at forbeholde sig anvendelsen j.f. §11(b).

DI bakker fuldt ud op om, at man forsøger at skabe klare rammer og vilkår, der både fremmer AI-udvikling og tilgodeser rettighedshaverne. I lyset af forventningerne om AI-teknologiernes enorme betydning og gennemslagskraft finder DI det derfor positivt, at Kulturministeren har besluttet at nedsætte en ekspertgruppe, der skal behandle ophavsret i relation til AI. DI støtter op om, at der samles mere viden om området og bidrager meget gerne konstruktivt til arbejdet.

Hvorvidt det er meningsfyldt at gennemføre forslaget om mulighed for mægling i forhold til den generelle aftalelicens, herunder i relation til AI, fremfor at lade det indgå i det kommende AI-udvalgs-arbejde, er DI ikke sikker på.

Frem for at indføre incitamenter til at fremme aftaleindgåelse inden for tekst- og datamining i en dansk kontekst vil DI desuden foreslå, at man på dette område og på medieområdet generelt fortsat søger fælleseuropæiske løsninger ved at følge og præge udviklingen i EU.

Nævnskompetence efter § 35

Det foreslås at opdatere Ophavsretslicensnævnets kompetencer i § 48, således at nævnet også får kompetencer i relation til udnyttelse i henhold til § 35, stk. 4 og 5. DI finder denne opdatering hensigtsmæssig og positiv for aftaleindgåelser inden for videreudsendelse.

Udvidet oplysningspligt for streamingtjenester

Det foreslås, at der indføres en oplysningspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester over for producenter på det audiovisuelle område i tillæg til den gældende gennemsigtighedsforpligtelse i § 55 a.

DI bemærker, at forslaget er i strid med ophavsretsdirektivets artikel 19 og rationale bag bestemmelserne i denne artikel. I henhold til artikel 19 bør de primære modtagere af gennemsigtighed være ophavsmænd og udøvende kunstnere i forhold til deres første aftalepartner (den part, til hvem ophavsmænd og udøvende kunstnere overdrager eller udelukkende licenserer deres rettigheder). Gennemsigtighedsforpligtelserne gælder ikke direkte for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester, da disse tjenester er ikke-eksklusive underlicenstagere af de første kontraktlige modparter. I henhold til artikel 19 stk. 2, er underlicenstagere kun forpligtet til at give oplysninger, hvis og når den første aftalepartner ikke er i besiddelse af alle de nødvendige oplysninger til at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 19 stk. 1. At pålægge streamingtjenester direkte gennemsigtighedsforpligtelser over for film- og tv-producenter er derfor i modstrid med logikken og rationale i artikel 19 og skaber en uberettiget administrativ byrde for de omfattede virksomheder.

DI henholder sig til, at det i EU-lovgivningen ikke er fundet nødvendigt at tildele producenterne denne rettighed for at opnå transparens, og at den foreslåede regulering ikke findes i noget andet EU-land (eller andet land i verden), hvorfor forslaget efter DI's opfattelse bør genovervejes. Hertil kommer, at der endnu ikke er udviklet fælles målestandarder i branchen, hvilket reducerer anvendeligheden af de data, som det foreslås, at producenterne skal modtage, idet det f.eks. er vanskeligt at sammenligne data fra forskellige aktører.

Samtidig ses der i streamingbranchen en tendens til øget gennemsigtighed, hvorfor det foreslås, at branchen selv bør udvikle standarder for transparens frem for, at det opnås gennem regulering.

DI står naturligvis til rådighed, hvis Kulturministeriet har spørgsmål til DI's bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mie Nancy Grouleff
Immaterialretlig advokatfuldmægtig

Bo Wiberg
Chefkonsulent, DI Digital

København, den 12. januar 2024

Sendes pr. mail til ophavsret@kum.dk

Dansk Journalistforbund
Medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

Høringssvar til lovudkast – ændring af ændring af lov om ophavsret

Dansk Journalistforbund Medier & Kommunikation (DJ) har over 18.000 medlemmer. Næsten samtlige medlemmer skaber ophavsretligt beskyttet materiale som led i deres daglige arbejde. Medlemmerne skaber fotografier, herunder pressefotos, tekster, oversættelser, grafik, film, TV og tegninger. Værkerne bliver anvendt til både journalistik og kommunikation. DJ forvalter i vidt omfang medlemmernes ophavsret på baggrund af bestemmelser herom i forbundets vedtægter.

Overordnet om lovforslaget

DJ vil gerne rose Kulturministeriets arbejde med at sikre, at den danske ophavsretslov er i overensstemmelse med gældende EU-ret. Herudover er det et vigtigt tiltag, at ophavsretsloven nu fremstår kønsneutral. Det har DJ's fulde opbakning.

Lovforslaget i øvrigt giver DJ anledning til følgende bemærkninger:

Brug i undervisning – lovforslagets pkt. 5

DJ bifalder, at Kulturministeriet har taget initiativ til, at adgangen til brug af værker i undervisning nu er mere ensartet. Det bliver lettere at administrere for såvel ophavspersoner som brugere.

DJ henviser i øvrigt for denne del til høringssvar fra Copydan AV-foreningerne, som forbundet bakker op om.

Parodi – lovforslagets pkt. 7

Kodificering kan ændre retstilstand

DJ vurderer, at Kulturministeriets forslag om en udtrykkelig bestemmelse om undtagelse for parodi, karikatur og pastiche *delvist* er en kodificering af retstilstanden i Danmark – efter Højesterets dom af 17. maj 2023 (Havfrue-sagen).

DJ bemærker, at Kulturministeriet ikke nødvendigvis skal kodificere (hele) dommen, men har mulighed for at tilpasse eller ændre retstilstanden, som følger af dommen, gennem lovgivning.

DJ mener overordnet, at det er fornuftigt med en udtrykkelig bestemmelse om parodi, karikatur og pastiche, og at den fortolkes i overensstemmelse med EU-domstolens forståelse af samme undtagelse.

Parodier skal ikke kunne bruges i en krænkende sammenhæng

Det er imidlertid en fejlslutning, når Kulturministeriet konkluderer, at Højesteret i dommen mener, at undtagelsen for parodi rummer en undtagelse fra ophavsretslovens § 3, stk. 2.

DJ kan følge, at der er en kobling mellem adgangen til parodi som undtagelse til § 2 og adgangen til at foretage krænkende ændringer i værket i strid med § 3, stk. 2. Hvis der er ikke var en adgang til at foretage krænkende ændringer i forbindelse med en parodi, vil der kun være en snæver adgang til parodi, når det samtidig er et krav, at parodien skal udvise synlige forskelle. Det giver derfor mening, at den, som laver en parodi, kan ændre værket også på en måde, som ellers ville være krænkende for ophavspersonen til det oprindelige værk.

Det forekommer imidlertid unødvendigt for hensynet bag adgangen til parodi, karikatur og pastiche, at parodien skal kunne anvendes på en måde eller i en sammenhæng, som er krænkende for ophavspersonen. Det er meget indgribende og meget krænkende for ophavspersonen at få anvendt sit værk i en eksempelvis politisk eller reklamemæssig sammenhæng. Det gælder for langt, langt de fleste ophavs personer også, selv om værket er parodieret. Det forekommer som en overflødig indgreb i ophavs personernes rettigheder at gøre det lovligt, at parodier også kan anvendes til eksempelvis pornografiske eller politiske formål.

DJ opfordrer på det kraftigste Kulturministeriet til at revidere lovforslaget, således at den del af ophavsretslovens § 3, stk. 2, som vedrører brug på en krænkende måde eller i en krænkende sammenhæng, fremover fortsat vil beskytte ophavs personens grundlæggende interesser, når vedkommendes værk bliver parodieret.

DJ bemærker i øvrigt, at dette spørgsmål slet ikke var aktualiseret i Havfrue-sagen i Højesteret. Det skyldtes, at værkerne var blevet anvendt i en redaktionel sammenhæng, som *per se* ikke er en krænkende sammenhæng. Højesteret skulle derfor ikke tage stilling til denne del af § 3, stk. 2, og det forekommer derfor forkert at tillægge Højesterets bemærkninger for denne del væsentlig betydning. Skulle Højesterets dom alligevel kunne tages til indtægt herfor, kan Kulturministeriet og Folketinget under alle omstændigheder ændre denne retstilstand gennem vedtagelsen af dette lovforslag. En sådan ændring vil ikke stride mod Danmarks EU-retlige forpligtelser.

DJ noterer sig, at ophavs personen i vist omfang er beskyttet i den afvejning, som skal foretages i bedømmelsen af, om parodien overhovedet er lovlig, jf. Deckmyn-dommen. DJ finder dog, at det er uhensigtsmæssigt at fjerne ophavs personernes beskyttelse mod ikke at få sit værk anvendt på en måde eller i en sammenhæng, som er krænkende – for så til gengæld at have en omtrent tilsvarende beskyttelse indbygget i parodiundtagelsen. Retspraksis har gennem årtier fastlagt den nærmere udstrækning af beskyttelsen i § 3, stk. 2. Det er derfor uhensigtsmæssigt at fjerne beskyttelsen for lige præcis parodier (i øvrigt som eneste undtagelse), for så samtidig at inkludere en tilsvarende beskyttelse i parodiundtagelsen, for hvilken udstrækningen først kan fastlægges mere præcist gennem årtiers retspraksis, navnlig fra EU.

Skulle Kulturministeriet alligevel vælge den foreslåede model, ønsker DJ, at Kulturministeriet i det mindste præciserer i lovbemærkningerne, at ophavspersonen fortsat er beskyttet mod at få anvendt sit parodierede værk på en måde eller i en sammenhæng, som er krænkende, herunder til reklame og politisk propaganda, i kraft af bedømmelsen af, om parodien overhovedet er lovlig i sig selv.

I modsat fald vil det være overladt helt til domstolene at fastlægge rammerne for denne bedømmelse uden den bedst tænkelige støtte fra den eksisterende retspraksis vedrørende § 3, stk. 2. Det vil give en væsentlig usikkerhed omkring retstilstanden for både brugere og ophavspersoner.

Udbygning af aftalelicenssystemet – lovforslagets pkt. 8-10

DJ henviser til høringssvaret fra Samrådet for Ophavsret, som forbundet støtter.

On-demand brug af udgivne lydoptagelser – lovforslagets pkt. 11

DJ henviser til høringssvaret fra Samrådet for Ophavsret, som forbundet støtter.

Producenters adgang til gennemsigtighed – lovforslagets pkt. 29

DJ henviser til høringssvaret fra Samrådet for Ophavsret, som forbundet støtter.

Udvidelse af områderne for mægling – lovforslagets pkt. 30

DJ henviser til høringssvaret fra Samrådet for Ophavsret, som forbundet støtter.

Citat fra kunstværker og fotografiske billeder – lovforslagets pkt. 33

Lovforslaget skal helt droppes

Kulturministeriet anfører i de almindelige bemærkninger om denne del af lovforslaget, at en opretholdelse af den nugældende retstilstand ikke (længere) vil være i overensstemmelse med EU-retten. Som følge heraf skulle den danske implementering af Infosoc-direktivet ikke (længere) være korrekt.

DJ kan ikke få øje på, hvilke domme fra EU-domstolen som skulle have fastslået den retstilstand, som skulle gøre den danske implementering forkert. EU-domstolen har rent faktisk i dommen af 1. december 2023 i sag C-145/10 (Painier) fastslået, at det *ikke* er afgjort, at et fotografisk værk kan anvendes med henblik på citat (præmis 122-123).

DJ finder derfor for det første, at Kulturministeriets vurdering af den danske retstilstand ikke er korrekt.

Kulturministeriet begrundet herudover alene behovet for lovændringen med, at professorer og undervisere i film- og medievidenskab er afskåret fra at vise framegrabs fra film i fagbøger og videnskabelige fremstillinger.

DJ mener, at dette hensyn er dækket af ophavsretslovens § 23. Her er der adgang til at gengive kunstværker i videnskabelige fremstillinger.

Skulle der imidlertid være et reelt og stort på problem på dette område, mener DJ, at det er helt overflødig at forsøge at løse dette problem med at udvide den generelle adgang til citat i *alle* andre tilfælde og for *alle* andre kunstværker. Der vil gå en lang årrække, før retstilstanden for citat af kunstværker gennem § 22 er konkretiseret i en sådan grad, at det er muligt at udlægge rækkevidden nærmere. Indtil da vil brugerne af ophavsret anvende kunstværker i en lang række sammenhænge i den tro, at det er inden for rammerne af citatbestemmelsen.

DJ finder derfor for det andet, at Kulturministeriet forsøger at løse et – hvis overhovedet – meget beskedent problem med et lovindgreb, som vil skabe en skadelig og usikker retstilstand i mange år frem for ophavsmænd og brugere af alle andre typer af kunstværker.

DJ henviser i øvrigt til VISDA's høringssvar om dette.

Lovforslaget skal være langt mere gennemarbejdet

Skulle Kulturministeriet på trods af ovenstående alligevel have et ønske om at indføre en sådan bestemmelse, anbefaler DJ på det kraftigste, at denne del af lovforslaget udsættes, til at branchens parter nærmere kan drøfte omfanget og konsekvenserne af en sådan ændring. På den baggrund kan lovbemærkningerne være langt mere retningsanvisende i forhold til, hvordan der fremover kan citeres fra kunstværker. Lovbemærkninger forholder sig alene til citat af framegraps i film- og medievidenskabelige sammenhænge. Dermed vil brugere af ophavsret og ophavspersonerne i mange år frem skulle diskutere og kæmpe om den nærmere forståelse af "god skik" og "betinges af formålet" i § 22, for så vidt angår kunstværker.

Det er eksempelvis helt uklart, hvordan det fremover er muligt at citere.

Er det Kulturministeriet tanke, at

- det er muligt at citere hele kunstværker, herunder fotografier?
- adgangen til citat i nogen grad skal kunne erstatte almindeligt salg af kunstværker, herunder fotografier, og hvis ikke, hvordan sikres dette?
- citat af et kunstværk, herunder fotografi, kan bruges til andre formål end konkret og specifik kritik af selve billedet?
- adgangen til citat skal kunne erstatte (visse af) de billedlicenser, som VISDA udsteder til brugere af kunstværker?
- det er muligt at gengive et udsnit af et kunstværk som citat?
- er de øvrige bestemmelser om citat af kunstværker overhovedet nødvendige, når der adgang til citat af kunstværker i § 22?

DJ ser også meget bekymret på muligheden for – med hjemmel i citatbestemmelsen – at bringe et udsnit af eksempelvis et pressefotografi. Mediearbejdere, herunder pressefotografer, og hele mediebranchen kæmper i øjeblikket indædt mod *fake news* og på at opretholde troværdigheden til information. En ny adgang til at citere fra pressefotografier vil give mulighed for at bringe et ufuldstændigt – og evt. manipulerende – udsnit af et billede, som samtidig kan tilskrives et ellers fuldt ud troværdigt pressefoto. Mediearbejderne og mediebranchen vil således miste et af de bedste dokumentariske redskaber, nemlig pressefotografiet, som gengiver og dokumenterer de faktiske begivenheder på en måde, som pressefotografen kan stå inde for.

DJ anser det derfor som strengt nødvendigt – hvis Kulturministeriet ønsker at gennemføre denne ændring – at ministeriet nedsætter et udvalg, som nærmere kan komme med bud på ovenstående spørgsmål og analysere konsekvenserne. Det gælder både konsekvenserne for ophavspersoner – både de økonomiske, de ideelle – og for samfundet i øvrigt.

Ulovlige internettjenesteadresser – lovforslagets pkt. 33

DJ henviser til høringssvaret fra Rettighedsalliancen, som forbundet støtter.

Hvis dette høringssvar giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, uddyber vi det gerne. Kontakt tlf. 3342 8048 eller asj@journalistforbundet.dk.

Venlig hilsen

Tine Johansen

Formand

Til Kulturministeriet - ophavsret@kum.dk
Høring over lovudkast - ændring af lov om ophavsret

12. januar 2024

Danske Pressepublikationers Kollektive Forvaltningsorganisation, DPCMO, takker for muligheden for afgivelse af høringssvar og indsender hermed bemærkninger til lovudkastet.

Hovedpointer

Kulturministeren siger det klart. Hvis ikke reguleringen er tidssvarende og håndhævelsen effektiv, ender den kreative branche som tabere, og vi bliver som mennesker og samfund fattigere. Den frie og pluralistiske presse og troværdig journalistik er under voldsomt pres fra de globale tech platformes forretningsmodeller.

De globale tech selskaber med omsætninger som overgår mange landes BNP er blevet betydelige globale magtaktører, som ikke altid spiller efter gældende regler i Danmark. Dette har skabt et "power gap" mellem de globale tech selskaber og den danske kreative branche, hvis indhold bruges af tech, som igen medfører et "compensation gap", som kan underminere borgernes tillid til tech og AI. Som EU Kommissionen konkluderer i forbindelse med "Artificial intelligence liability directive", kan dette "compensation gap [] undermine citizens' trust in AI, as well as the ability of the legal and judicial system to ensure a fair and equitable result in claims involving AI systems."¹ EU's tilgang til regulering af AI er netop at sikre en tidssvarende retlige ramme, som skal skabe tillid og dermed fremme innovation.

Det er de mange etiske og juridiske "gaps", som også omfatter value gap, information gap, privacy gap, discrimination og bias gap, security gap, transparency gap, accountability gap, liability gap, trust gap mm., lovgiver må regulere for at sikre trykke forbrugere og et level playing field, hvor der fortsat investeres i og distribueres dansk indhold til glæde for danskerne og det danske samfund. DSA'en, DMA'en, Data Act, AI Act og EMFA'en vil forsøge at håndtere mange gaps, men desværre ikke alle.

Demokrati og frie medier går hånd i hånd. Demokrati kan alene trives, hvor der er frie og pluralistiske medier, som sikrer borgerne troværdige nyheder og information, så de kritisk kan udøve deres rettigheder, holde magthaverne ansvarlige og dermed beskytte den demokratiske proces mod misinformation og manipulation. Vores demokratiske kultur - i al sin diversitet - er udfordret af den digitale transformation. Engagerede, informerede og selvstændige borgere er den bedste garanti for vores demokratis modstandsdygtighed.

Tekst og datamining, kunstig intelligens og kollektiv forvaltning

Det fremgår af forslaget side 27, at tekst- og datamining i § 11 b, stk. 1 er defineret som enhver automatiseret, analytisk fremgangsmåde, der har til formål at analysere tekst og data i digital form med henblik på at generere oplysninger, herunder mønstre, tendenser og korrelationer.

Tekst- og datamining er "a term commonly used to describe the automated processing ("machine reading") of large volumes of text and data to uncover new knowledge or insights".²

¹ European Commission, Impact Assessment p. 20

² European Commission, Commission Staff Working Document - Impact Assessment on the Modernisation of EU Copyright Rules, part 1, § 4.3.1

Kulturministeriet skriver også på side 28, at formålet med tekst- og datamining er at opnå ny viden og finde frem til nye tendenser.

Hvorimod "ved træning af modeller baseret på generativ AI, som foregår ved skrabning, finder der en masseudnyttelse sted af værker, der involverer en stor mængde rettighedshavere. Da kernen i den nordiske aftalelicensmodel er at sikre aftaleindgåelse ved masseudnyttelse, således at brugerne sikres en let adgang til rettighedsklarering, og rettighedshaverne sikres en rimelig betaling for brug af deres værker, er aftalelicens en mulighed som klareringsværktøj på dette område", lovforslagets side 29.

DPCMO er enig med Kulturministeriet i, at enhver form for udnyttelse af indhold til træning og udvikling af algoritmer, der anvendes inden for generativ kunstig intelligens ("AI") falder uden for bestemmelserne om tekst- og datamining, herunder large language models, idet formålet med disse er at skabe kommercielle produkter, og hvor der både finder eksemplar fremstilling og tilgængeliggørelse sted. DPCMO er også enig i, at aftalelicensmodellen som klareringsværktøj giver mening ved denne masseanvendelse. Skal klareringsværktøjet imidlertid være effektivt i praksis i forhold til de globale tech selskaber, som træner deres algoritmer på dansk indhold, må det sikres, at tech faktisk forhandler med rettighedshaverne, og hvis dette afvises, at både adgang til data og rettighedshåndhævelsen er effektiv.

DPCMO læser forslaget i overensstemmelse hermed, idet Kulturministeriet selv bl.a. på side 28 sonder mellem tekst- og datamining og kunstig intelligens.

For at undgå misforståelser opfordrer DPCMO til, at "generativ AI" også indsættes i 3. afsnit på side 29: "Aftaler vedr. tekst- og datamining og generativ AI efter § 50, stk. 2...". Det bør desuden fremgå tydeligt af loven, at tekst- og datamining og generativ AI begge er aftalelicensområder.

Under alle omstændigheder kræver tekst- og datamining lovlig adgang til det beskyttede indhold, og rettighedshaverne skal ikke have forbeholdt sig retten. Dertil kommer, at selv i det tilfælde, hvor en rettighedshaver ikke har forbeholdt sig sine rettigheder, kan indholdet ikke anvendes til tekst- og datamining uden begrænsninger, hvis anvendelsen ikke opfylder tre-trins-testen.

Globale tech selskabers udnyttelse af andres indhold til brug for udvikling og salg af kommercielle tjenester kan ikke begrunde indgreb i beskyttede rettigheder.

Billedcitater og ophavsretslovens øvrige undtagelser

Citatretten er en undtagelse, som blev indført i en anden tid, hvor globale tech selskaber ikke lavede forretning ved brug af andres beskyttede indhold. Som ministeriet skriver bl.a. på side 21, har det en betydning, når bestemmelser er fra fx 1961 og derfor ikke har taget højde for den medieudvikling og de forbrugsmønstre, som internettet har medført.

Det er afgørende, at enhver undtagelse ikke kan bruges til omgå reglerne for aftaleindgåelse og rettighedsbetaling. Det betyder, som det også fremgår af infosoc direktivet og tre-trins-testen, at enhver form for kommerciel udnyttelse kræver en aftale og betaling.

DPCMO opfordrer Kulturministeren til at igangsætte et analysearbejde af undtagelserne i lyset af den teknologiske virkelighed, vi befinder os i. Giver det mening at udføre dette arbejde på EU-niveau, vil DPCMO opfordre Kulturministeren til at sætte sig i spidsen for et sådant arbejde - også i lyset af det kommende EU-formandskab i 2025. På baggrund af den seneste teknologiske udvikling, sektorens

konkurrenceevne, medie-kendskabsniveauet samt borgernes engagement i alle medlemsstater, vil det være relevant med et tværgående analysearbejde.

Infosoc direktivet er fra 2001, AVMS-direktivet fra 2018, DSM-direktivet er fra 2019 osv. Udviklingen har på visse områder overhalet den regulatoriske ramme, hvilket skader den kreative industri. Juridiske definitioner er ikke længere nødvendigvis tidssvarende, hvilket kan udnyttes af tech, som igen får en konkurrencefordel på bekostning af danske og europæiske virksomheder. Og det er rettighedshaverne, som efterlades med en ressource- og tidskrævende opgave i at skulle håndhæve rettighederne. Til illustration kan det oplyses, at DPCMO siden sommeren 2021 har forsøgt at få Meta til at anerkende forpligtelserne efter § 69a. Vi skriver nu 2024, og presseudgiverne og autorene har endnu ikke modtaget en krone fra Meta, men alene haft omkostninger forbundet med forvaltningen af den ret, som politikerne gav medierne i et forsøg på at sikre bæredygtigheden hos den frie og mangfoldige presse.

I stedet for at indføre nye undtagelser til enerettigheder, som også i §§ 11 b og c, vil det derfor være hensigtsmæssigt med en analyse af nuværende undtagelser, herunder citat- og referatretten, som for manges vedkommende er indført i en anden tid og kontekst, hvor globale tech selskaber ikke skabte forretning på baggrund af dansk indhold.

Ophavsretten danner grundlag for innovation

Den retlige regulering må være tidssvarende, så vi har de rette rammer, hvor alle kan være innovative og skabe resultater, ny viden og ny forretning ved investeringer i nyt indhold til glæde for danskerne, og hvor undtagelser ikke kan misbruges kommercielt og dermed udhule hele den kreative økonomi.

Ophavsretten giver skaberne retten til at kontrollere brugen af deres kreative indhold, dvs. retten til at bestemme, hvordan deres arbejde bruges og distribueres. Det skaber en ramme for økonomisk udvikling. Ophavsretten fungerer som et incitament til skabelse af og investering i nyt indhold og opfindelser. Beskyttelsen af den økonomiske interesse fremmer investering i innovative projekter, idet et klart retsligt grundlag skaber sikkerhed for investorer og virksomheder. Ophavsretten og kollektiv forvaltning sikrer desuden tilgængeligheden af indhold til glæde for borgerne. Ophavsretten skaber derfor et afbalanceret miljø, hvor skabere og innovatører trives samtidig med, at samfundet drager fordel af den fortsatte strøm af kreativt indhold og teknologiske fremskridt.

Data-adgang og transparens

Kulturministeriet behandler på side 31 ff DSM-direktivets artikel 19 om oplysningspligten for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester. Det er DPCMO's opfattelse, at alle informationssamfundstjenester, inkl. også onlineindholdsdelingstjenesterne, jf. DSM-direktivets definition af informationssamfundstjeneste, bør være genstand for gennemsigtighedsforpligtelsen samt de øvrige pligter i DSM-direktivets kapitel 3. Som Kulturministeriet skriver på side 56, forstås ved "udbydere af informationssamfundstjenester" det samme som i § 69a.

Alle ophavspersoner og udøvende kunstnere, herunder også presseudgivere, har ret til både passende vederlag ved udnyttelsen af deres indhold (værker og frembringelser beskyttet efter §§ 65-71) samt krav på opdaterede, relevante og omfattende oplysninger om udnyttelsen af deres beskyttede indhold. Som det fremgår af side 32, er data nemlig afgørende for alle grupper af rettighedshavere og deres forvaltningsorganisationer, herunder DPCMO.

Det følger af CRM-direktivet og lov om kollektiv forvaltning af ophavsret, at en kollektiv forvaltningsorganisation skal tilbyde licensbetingelser baseret på objektive og ikke-diskriminerende principper, og at rettighedshaverne skal modtage et passende vederlag for anvendelsen af deres rettigheder. Dette betyder bl.a., at vederlaget skal stå i rimeligt forhold til den økonomiske værdi af rettighederne hos brugeren. For at kunne fastslå den økonomiske værdi, skal brugeren dele relevante data, så værdien og potentialet kan vurderes.

Det følger af det ophavsretlige grundprincip om gennemsigtighed, jf. også forslaget side 31, at hvis tredjemand udnytter andres beskyttede indhold, må denne sikre rettighedshaverne adgang til relevant data om udnyttelsen.

Som det fremgår af forslaget side 48, kan adgangen til Ophavsretslicensnævnet efter gældende ret generelt anvendes inden en aftale er opnået. Dette er hensigtsmæssigt for at undgå, at en rettighedshaver tvinges til at acceptere en urimelig aftale for at kunne aktivere nævnet.

Det er DPCMOs opfattelse, at Ophavsretslicensnævnet allerede i dag kan fastsætte vilkår om udlevering af relevant data i sager mellem en platform, hvor beskyttet indhold bruges, uploades, deles mm., og en forvaltningsorganisation. Det vil dog være hensigtsmæssigt, at dette fremgår eksplicit. Kulturministeriet bemærkede i sit høringsnotat til L 205 fra 2021, at ministeriet er indstillet på at se nærmere på reglerne for nævnets virke. DPCMO vil opfordre ministeriet til at gøre dette snarest.

Kulturbidragsloven, hvis formål er at fremme dansk (audiovisuelt) indhold, pålægger bl.a. globale tjenester at oplyse deres bruttoindtægter i Danmark. Oplysningen skal bekræftes af en uafhængig revisor, og der føres tilsyn med lovens overholdelse. Overtrædelse er bødesanktioneret. Alle globale tjenester på det danske marked bør underlægges samme transparenskrav. DPCMO opfordrer Kulturministeriet til at overveje om tilsvarende regler kan bringes i anvendelse over for de globale tech selskaber.

Mægling og håndhævelse

Lovforslaget vil gøre det muligt at anmode Kulturministeren om at udpege en mægler, der kan mægle i sager om tvister om vilkår og vederlag i aftaler efter den generelle aftalelicens. DPCMO støtter ethvert forslag om styrkelse af muligheden for redskaber, der kan bringes i anvendelse som mægling og Ophavsretslicensnævn, hvis en part afviser at forhandle, eller hvis forhandlingerne ikke fører til noget resultat, fx fordi en part bevidst forhæler en proces for at undgå betaling og udlevering af data til rettighedshaverne. DPCMO foreslår, at omkostninger forbundet med mægling som minimum deles ligeligt mellem parterne.

Kulturministeriet skriver på side 29, at det er vurderingen, at mæglingsadgangen vil skabe gode vilkår for aftaleindgåelse på de pågældende aftalelicensområder, og på side 53, at formålet med ændringen er at fremme aftaleindgåelsen for aftaler efter den generelle aftalelicens.

Desværre har mæglingsinstituttet i efteråret 2023 vist sig ikke at være brugbart i sager, hvor modparten er de globale tech selskaber, da både Meta og TikTok har afvist at respektere dette institut. Mæglingsinstituttet kan derfor ikke bruges til at fremme aftaleindgåelse. Tværtimod har tech i praksis forhalet sagen og efterladt en stor regning hos forvaltningsorganisationen for mæglers arbejde, som ikke førte til en løsning.

Kulturministeren udtalte til MediaWatch 25. september 2023, da ministeren udpegede mægler i sagen mellem DPCMO og TikTok: "... jeg håber og forventer, at når man agerer i Danmark, så følger man de danske regler og den danske model, som blandt andet går ud på, at man taler om tingene i forsøget på at finde en løsning. Hvis mæglingsreglerne viser sig utilstrækkelige, må vi fra politisk hold vurdere, hvad der ellers skal til."

Da det viste sig i december 2023, at både TikTok eller Meta afviste det danske mæglingsinstitut, udtalte ministeren til MediaWatch 11. december: "Jeg har egentlig en forventning om, at Tiktok og Meta snart retter ind og begynder at følge de danske spilleregler. Jeg ønsker faktisk ikke at blande mig i de konkrete tvister mellem parterne, men Danmark er et land, hvor vi taler sammen, og hvor dialog er en vigtig del af vores demokrati. Spider-Man fik jo at vide af sin onkel, at "with great power there must also come great responsibility", men her stikker tech-selskaberne tilsyneladende hovedet i busken." Ministeren udtalte også, at han er klar til at gribe i den politiske værktøjskasse: "...Af samme årsag er jeg også ved at undersøge hvilke lovgivningsmæssige håndtag, der kan drejes på for enten at styrke mæglingsreglernes effektivitet eller på anden vis sikre de nødvendige værktøjer, så det bliver sværere at nægte at være en aktiv spiller i den danske model."

Der er i den grad behov for effektiv regulering og effektiv håndhævelse over for de globale tech selskaber. Danske Medier og DPCMO har længe anbefalet, at Danmark lader sig inspirere af den australske og senest canadiske compulsory final offer arbitration-model, hvor parter kan tvinges til forhandlingsbordet, og hvor resultatet er bindende. Skal et lille sprogområde som det danske kunne trives og blomstre i en global tech og AI tid, er det afgørende, at tvistløsnings-instrumenterne er tilstrækkelig effektive.

I retsplejen gælder princippet om processuel skadevirkning, som er et væsentligt aspekt af retssystemet, som har betydning for retfærdigheden og effektiviteten af en retssag.

I direktivforslaget om AI-ansvar adresseres udfordringer ved, at AI-selskaber alene har adgang til data. De særlige karakteristika ved kunstig intelligens, herunder kompleksitet, autonomi og uigennemsiagtighed (den såkaldte "sorte boks"-effekt), gør det vanskeligt eller uoverkommeligt dyrt for skadelidte at identificere de ansvarlige og løfte bevisbyrden for et vellykket (erstatnings-)krav, fastslår direktivet. Effektive regler om ansvar giver desuden et økonomisk incitament til at overholde reglerne og bidrager derfor til at forebygge overtrædelser. Direktivet nævner videre, at det kan være en udfordring for sagsøgere at fastslå en årsagssammenhæng mellem manglende overholdelse og det output, som AI systemet producerer. Direktivet foreslår derfor en afkræftelig formodningsregel om årsagssammenhæng. Direktivet indeholder også bestemmelser om omvendt bevisbyrde samt fastsætter en procedure, hvor en sagsøger kan anmode domstolene om at få udleveret dokumentation vedrørende et højrisiko AI-system som grundlag for erstatningskrav. Dvs. en domstol kan pålægge et selskab at fremlægge relevant dokumentation og data, inden der fremsættes et erstatningskrav. Det er muligt i national lovgivning at indføre specifikke forpligtelser. Medlemsstaterne kan vedtage eller opretholde nationale regler, der er gunstigere for skadelidte. Mulighederne herfor bør undersøges i Danmark. Manglende udvisning af rettidig omhu vil få store konsekvenser for den kreative branche.

Danske – og europæiske – rettighedshavere bør generelt have adgang til effektive regler og retsmidler. Ellers ender den kreative branche som tabere, mens tech selskaber spiser af både værker, rettigheder og kreativitet, som Kulturministeren så klart udtrykker det i pressemeddelelsen af 8. december 2023

om udkast til dette lovforslag, der bl.a. skal sikre, at ophavsretsloven i højere grad afspejler den teknologiske udvikling.

Territorialitet

I overensstemmelse med ophavsretslovens grundprincip finder loven anvendelse på handlinger på dansk territorium, jf. også forslaget side 57.

Ønsker lovgiver at sikre danske rettighedshavere rimelige forhold, så der betales for udnyttelse af dansk indhold, som kan geninvesteres i nyt dansk indhold til glæde for danskerne, er det vigtigt, at den teknologiske udvikling og de muligheder den giver for udnyttelse af dansk indhold ikke gør rettigheder illusoriske og værdiløse.

Betragtninger til AI forordningen, som er offentliggjort på Kluwers Copyright Blog, indeholder en henvisning til DSM-direktivets artikel 4 om kommerciel tekst- og datamining og territorialitet, som fastslår, at udbydere af general-purpose AI models i EU skal respektere EU's ophavsretlige regulering uanset jurisdiktionen for den ophavsretlige handling. Dette er netop nødvendigt for at sikre et level playing field og betaling til rettighedshaverne.

Andre forslag til præciseringer i lyset af erfaringer med § 69a

Samtykke

En pressepublikation må efter § 69a ikke bruges online uden udgiverens samtykke. Et samtykke foreligger ved indgåelse af aftale. Et samtykke må også antages at foreligge, når presseudgiverne selv gør publikationen tilgængelig, men samtykket dækker alene udgiverens egen tilgængeliggørelse; ikke tredjemands.

En tjeneste kan ikke fremtvinge et vederlags- og vilkårfrit samtykke ved ensidigt at ændre algoritmer, så udgiverens indhold, herunder ved brugernes deling, fremstår anderledes/mindre attraktivt uden at indgå aftale om vilkår og vederlag.

Det samme må gælde, hvis tjenesten crawler danske presseudgiveres hjemmesider og bruger indhold herfra i egne produkter, men ikke vil indgå aftaler om tjenestens brug af indhold med henvisning til, at udgiverne har mulighed for at "opte out".

I disse situationer foreligger der ikke et tilstrækkeligt og aktivt samtykke, som påkrævet efter § 69a.

DPCMO opfordrer til, at det tydeliggøres ifm. den forestående ændring af ophavsretsloven, at en "opt out"-løsning ikke konstituerer samtykke i § 69a's forstand.

Individuelle brugere

Individuelle brugeres anvendelse, som er privat, er undtaget i § 69, stk. 2, nr. 1. Undtagelsen er uden selvstændig betydning og forekommer misvisende, da individuelle brugere de facto ikke er omfattet af § 69a. Det er informations-samfundstjenester. Det er tjenesterne, som skaber forretning på baggrund af brugernes digitale aktiviteter, herunder uploading og deling af beskyttet indhold.

Kulturministeriet bemærker i høringsnotat til L 205 fra 2021, at "Kulturministeriet er enig i, at individuelle brugere de facto ikke er omfattet, allerede fordi bestemmelsen kun vedrører informations-samfundstjenesternes online brug".

DPCMO er bekendt med, at bl.a. Frankrig ikke har medtaget denne undtagelse i deres implementering af DSM-direktivets artikel 15, og at Meta ved Facebook har indgået aftale med franske presseudgivere, som skal sikre vederlag retur til de franske udgivere for brugen af pressepublikationer på Facebook.

Iht. § 52c er tjenester også ansvarlig for de handlinger, der udføres af tjenestens brugere, herunder når disse uploader og deler indhold beskyttet efter bl.a. § 69a. Det er selve kernen i bestemmelsen, som ikke kan omgås - og samtykke dermed undgås - ved at henvise til individuelle brugeres deling i § 69a. En privatpersons deling af en beskyttet pressepublikation - på samme vis som deling af fx en musikvideo el. - vil være omfattet af § 52c og tjenestens ansvar, hvorfor denne fx Facebook, Threads, YouTube, LinkedIn, X, TikTok og Instagram, som tillader brugere at uploade beskyttet indhold, skal indgå en aftale med udgiverne og dele data.

DPCMO opfordrer til, at undtagelsen helt udgår, eller at ministeriets bemærkning fra høringsnotatet som minimum medtages i lovbemærkningerne, idet tech selskaber bruger undtagelsen som hjemmel til at afvise ansvar.

Undtagelserne kan kun anvendes i visse helt særlige tilfælde, der ikke strider mod bestemmelsernes formål og effektivitet og dermed ikke indebære en urimelig skade for rettighedshavernes og samfundets legitime interesse.

Direktiv (EU) 2019/790, DSM-direktivets artikel 15 og 17

Kulturministeriet implementerer i 2021 DSM-direktivets artikel 15 og 17.

Direktivet fastslår i betragtning 2, at direktiver vedrørende ophavsret og beslægtede rettigheder bl.a. skal give et højt beskyttelsesniveau for rettighedshavere og lette processen for clearing af rettigheder. En harmoniseret retlig ramme skal fremme innovation, kreativitet, investeringer og produktion også i det digitale miljø. Beskyttelsen af rettigheder skal bidrage til EU's mål om at respektere og fremme kulturel mangfoldighed og samtidig fremme den fælles europæiske kulturarv.

Direktivet fastslår yderligere i betragtning 3, at den hurtige teknologiske udvikling fortsætter med at ændre den måde, hvorpå værker og andre frembringelser skabes, produceres, distribueres og udnyttes. Der dukker hele tiden nye forretningsmodeller og nye aktører op.

Blandt andet derfor giver direktivet presseudgivere nye rettigheder i artikel 15, da den brede adgang til pressepublikationer på nettet har givet anledning til fremkomsten af nye onlinetjenester, for hvilke genanvendelsen (direkte og indirekte) af pressepublikationer udgør en vigtig del af deres forretningsmodel og indtægtskilde.

De globale tech selskabers forretningsmodeller udfordrer i den grad de europæiske kreative økosystemer, men også den demokratiske sammenhængskraft. Som direktivet fastslår i betragtning 54, er en fri og pluralistisk presse afgørende for at sikre god journalistik og borgernes adgang til oplysninger. Den yder et grundlæggende bidrag til den offentlige debat og et velfungerende demokratisk samfund.

Udgivere af pressepublikationer har imidlertid vanskeligt ved at tjene deres investeringer i pålideligt, publicistisk indhold ind igen, da den manglende anerkendelse af udgivernes rettigheder ofte medfører, at udstedelse af licenser og håndhævelsen af rettighederne til pressepublikationer bliver kompleks og ineffektiv i det digitale miljø. Derfor, fastslår direktivet i betragtning 55, skal udgiveres organisatoriske og finansielle bidrag til produktionen af pressepublikationer anerkendes og støttes for at sikre

bæredygtigheden inden for udgivelsesvirksomhed og dermed tilgængeliggørelsen af pålidelige oplysninger. Og derfor er det nødvendigt med en retsbeskyttelse på EU-plan af pressepublikationer fsva. informations-samfundstjenesters digitale brug heraf. Beskyttelsen bør effektivt garanteres ved, at der i EU-retten indføres særlige udgiverrettigheder til både reproduktion og tilrådighedsstillelse.

Anvendelsen af selv dele af pressepublikationer har økonomisk relevans, og den massive aggregering og anvendelse heraf må ikke undergrave de investeringer, som udgiverne foretager i forbindelse med produktionen af indhold, jf. betragtning 58. Derfor skal fortolkningen af undtagelserne i artikel 15 fortolkes på en sådan måde, at de ikke påvirker effektiviteten af de nye rettigheder.

Direktivet indfører desuden en bestemmelse om onlineindholdsdelingstjenesternes ophavsretslige ansvar i artikel 17. Tjenesterne giver deres brugere mulighed for at uploade store mængder af beskyttet indhold uden forudgående tilladelse fra rettighedshaverne. Artikel 17 fastslår, at rettighedshaverne bør modtage et passende vederlag for anvendelsen af deres beskyttede indhold, idet tjenesterne opnår fortjenester - enten direkte eller indirekte - ved at organisere og promovere indholdet med henblik på at tiltrække et større publikum og ved at kategorisere det og anvende målrettet markedsføring, jf. betragtning 61 og 62.

DPCMO har i to et halvt år forsøgt at indgå aftaler med de globale tech selskaber, som laver forretning på baggrund af danske presseudgiveres indhold. To globale tech selskaber har anerkendt, at der skal indgås aftaler. Resten afviser eller udfordrer, at reguleringen omfatter deres tjenester. Ved at forhale forhandlinger, afvise reguleringen samt deling af data vinder tech på bekostning af danske rettighedshavere.

Ekspertgruppe om ophavsret og AI - Danmark som foregangsland

DPCMO sætter pris på, at Kulturministeren har besluttet at nedsætte en ekspertgruppe, der skal behandle ophavsret i relation til AI og bistår gerne i dette vigtige arbejde.

DPCMO finder, der er behov for et bredere revisionsarbejde i lyset af den generelle teknologiske udvikling - både ift. effektiv beskyttelse af rettigheder, adgang til data og effektiv håndhævelse.

Danmark er et lille sprogområde. Hvis vi ikke handler klogt og hurtigt, kan vi miste den mediepluralisme og kulturelle diversitet, som kendetegner Danmark.

Som Kulturministeren skrev i Berlingske 10. maj 2023, har vi "brug for kulturen som fundamentet for vores nationale fortælling - som både udgangspunktet og endemålet for demokrati, dannelse, tolerance, retsstat, ytringsfrihed, forenings- og forsamlingsfrihed, frisind og kritisk tænkning."

Danmark indtager en styrke- og førerposition inden for ophavsretten. Vi håber, denne kan fastholdes i takt med den teknologiske udvikling, og at den sammenhængskraft dansk indhold bidrager til lokalt, regionalt og nationalt, ikke svækkes yderligere, og at danskerne fortsat har glæde af et mangfoldigt udbud af dansk, troværdigt kvalitetsindhold til gavn for oplysning og den demokratiske samtale.

2023 var endnu et succes år for tech. Det var et svært år for mange danske - og europæiske - medier. World Economic Forum vurderer, at risikoen for misinformation er den største globale trussel i dag. Den digitale udvikling udfordrer vores demokratier og samfund. Engagerede, informerede og selvstændige

borgere er den bedste garanti for vores demokratis modstandsdygtighed. Det forudsætter en fri og pluralistisk presse.

DPCMO håber, at Kulturministeren - både i Norden og i EU - vil sætte sig i spidsen for kampen for kulturel diversitet ved at sikre tidssvarende regulering og effektiv håndhævelse. Vi er et lille land, men vi kan gøre en stor forskel, hvis vi har mod til at gå forrest; både i forhold regulering, håndhævelse, best practice, code of conducts mm.

Med venlig hilsen

Karen Rønde

Direktør

Fra: [Henriette Roued](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 12. januar 2024 09:53:35
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Høringssvar til forslag om ændring af lov om ophavsret

Forslagets 2.2.5. Citat af fotografiske billeder

På baggrund af min forskning i digital kulturarv værdsætter jeg inkluderingen af §70 Stk. 4 i LBK nr 1093 af 20/08/2023: “Beskyttelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis hovedmotivet for det fotografiske billede udgør et billedkunstværk, hvor beskyttelsestiden er udløbet”.

I [lovforslaget](#) (27) til denne tilføjelse understreges forskellen mellem et billede og et værk, hvor kreative valg som lyssætning og motivvalg er afgørende. Statens Museum for Kunst påpeger i deres [høringssvar](#): “Selv hvis det fotografiske billede er professionelt udført med valg af lyssætning, vinkling af motivet, efterbearbejdning m.m., har det ikke krav på selvstændig beskyttelse, såfremt det er gjort med henblik på at skabe en troværdig gengivelse af et kunstværk, hvor beskyttelsestiden er udløbet.”

Denne bemærkning skal ses i en kontekst af en massiv indsats for at digitalisere og gøre kulturarven åbent tilgængeligt for borgernes brug. En indsats der er både finansieret og skabt i samarbejde med samme borgere. Dette materiale kunne være ældre værker som fx. Anna Anchers malerier eller materiale der er endnu ældre og som måske ikke engang kan anses som værker, fx. Solvognen, en flintøkse, en natpotte). Den reelle og største risiko for kulturarven er “glemsel” og dette tages der sjældent højde for i den nuværende kommercielle licensaftalemodel.

Interessant i lovforslagets del 2.2.5. Citat af fotografiske billeder, er genovervejelse af at nogle af de “gamle motivudtalelser ikke længere kan opretholdes i lyset af EU-retten”. Her skriver I at “EU-retten alene accepterer indførelsen af rettigheder til andre end ophavspersoner i det omfang, at disse ikke gives bedre retsstilling, end ophavspersonerne har.” Hvorfor fotografiske billeder også skal kunne citeres. Dette kan i sig selv få stor betydning for kulturarvssektoren i forhold til mulighederne for at bruge billedmateriale fra det 20. århundrede og nyere. Men der mangler stadig klarhed omkring hvordan man kan citere fra et fotografi, ligesom der, som nævnt, er uklarhed omkring billeder af kulturarvsmateriale generelt.

I min bog "[Open Heritage Data](#)" fra 2020 argumenterer jeg for, at nyere lovgivning sjældent tager højde for kulturarv. Denne uklarhed og frygt for lovmæssige fejl fører til forsigtighedsprincipper og uhensigtsmæssige praksis i kulturarvssektoren, som hindrer borgernes adgang til både egen og vores fælles kulturarv.

I er meget velkommen til at kontakte mig for at høre om de mange danske

eksempler på dette som jeg har samlet i min forskning.

Mange Venlige Hilsner,

Henriette Roued

Dr. Henriette Roued

Associate professor

University of Copenhagen ([UCPH](#))

Department of Communication ([COMM](#))

Section for Galleries, Libraries, Archives and Museums ([GLAM](#))

Karen Blixens Plads 8

2300 København S

roued@hum.ku.dk

+45 35 32 13 83

[UCPH staff page](#) | [ORCID](#) | [Twitter](#) | [Linkedin](#)

Latest research:

Roued, H., Castenbrandt, H., & Revuelta-Eugercios, B. A. (2023). Search, save and share: Family historians' engagement practices with digital platforms. *Archival Science*, 23(2), 187–206.

<https://doi.org/10.1007/s10502-022-09404-4>

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Att: ophavsret@kum.dk

DR

DR Byen
Emil Holms kanal 20
DK – 0999 København C

T. +45 35203040

www.dr.dk

DR Jura, Ohan

12. januar 2024

Hørings svar til forslag til ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet

1. Indledning

DR takker Kulturministeriet for muligheden til at afgive høringssvar i forbindelse med høring over forslag til ændring af lov om ophavsret og videregående kunstneriske uddannelser.

DR's høringssvar vedrører de dele af forslaget til ændringer af ophavsretsloven, hvor DR finder anledning til at afgive bemærkninger. Indledningsvist vil DR dog gerne knytte nogle mere generelle betragtninger til behovet for en opdatering af ophavsretsloven.

Med digitaliseringen af samfundet følger et markant skifte i danskernes medieforbrug. Medieudbuddet vokser markant, internationale techgiganter spiller en større og større rolle og et stigende antal danskere tilgår indhold digitalt frem for via traditionel flow-udsendelse på radio- og tv-kanaler. Det gælder DR's indhold, men også indhold fra andre tv-stationer.

Det betyder, at DR i dag skal løse sin public service opgave i en digital virkelighed og under vanskelige konkurrenceforhold, hvor fx internationale techgiganter spiller en større og større rolle og i stigende grad sætter dansk indhold under pres.

I Danmark er der generelt velfungerende systemer til at klare ophavsrettigheder. Der er en udbredt anvendelse af aftalelicenser i ophavsretsloven, som sikrer ordnede og rimelige vilkår. Det er en fordel for såvel rettighedshaverne som tv-stationerne, men ikke mindst for danskerne, som kan tilgå et bredt og varieret dansk og udenlandsk indhold, fordi alle aftaler er på plads.

Det er efter DR's opfattelse derfor helt afgørende, at lovgivningen følger med den teknologiske udvikling i samfundet, og at de gode og velfungerende aftalelicenser i lovgivningen opdateres løbende, så de er tilpasset denne udvikling. Det gælder i særlig grad for aftalelicensbestemmelserne i ophavsretsloven.

Opdateres de gode og indtil nu velfungerende redskaber til rettighedsclearing i ophavsretsloven ikke i takt med den teknologiske udvikling, vil det efter DR's opfattelse indebære et mindre velfungerende system til rettighedsklarering og dermed besværliggøre, at DR kan udkomme med godt public service-indhold til danskerne.

DR finder på den baggrund ligesom Kulturministeriet, at der er behov for at modernisere centrale bestemmelser i ophavsretsloven. DR finder det dog meget uheldigt, at Kulturministeriet ikke foreslår den fuldstændige og nødvendige modernisering af de relevante aftalelicenser ved netop ikke at indføre nye teknologineutrale begreber, men i stedet fastholde de gamle.

Nedenfor under punkterne 2 til 5 uddyber DR sine synspunkter i detaljen. Indledningsvis vil DR fremhæve centrale punkter i DR's hørings svar:

- DR finder, at det er væsentligt og påkrævet at modernisere de eksisterende aftalelicensbestemmelser således, at det ikke kun er udsendelsesområdet, der er omfattet, men også tv-stationernes on demand tilrådighedsstilling af *offentliggjorte værker* og lydoptagelser. Derfor foreslår DR, at begrebet "*offentliggjorte værker og lydoptagelser*" anvendes i § 30, og i forslaget til ny § 33, og at der ikke fastholdes det analoge begreb "*udgivne værker og lydoptagelser*", idet udgiverbegrebet forudsætter en eksemplarspredning til almenheden. I Sverige og i Norge anvendes begrebet "*offentliggjort*" i tilsvarende bestemmelser.
- DR finder tillige, at der på området, der falder udenfor efemerretten i § 31, stk. 1, er behov for, at der indføres en ny aftalelicens på *offentliggjorte værker* og lydoptagelser omfattende den første eksemplarfremstilling, når en audio- og/eller videoproduktion optages og anvendes *on demand* på tv stationens platform (såkaldte web-only produktioner) samt for eksterne produktioner lavet på vegne af tv-stationerne af en ekstern producent. DR foreslår derfor nye tilføjelser i § 31, stk. 3-5.
- DR støtter, at den ved Højesterets dom i "havfrue-sagen" (UfR 2023.3772 H) fastslåede ulovbestemte parodiundtagelse kodificeres i ophavsretsloven. Imidlertid indføres et krav om "lovligt forlæg", hvilket ikke følger af den ulovbestemte parodiundtagelse. Der er tale om en begrænsning af parodiundtagelsen og ikke en kodificering. DR foreslår derfor, at kravet om "lovligt forlæg" opgives eller alternativt, at kodificeringen i loven helt opgives.
- Kulturministeriet foreslår indført en ny datarapporteringsforpligtelse til billedproducenter for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester. DR finder ikke, at der er behov for en sådan lovhjemmel og henviser til eksisterende lovgivning samt aftalefriheden. DR foreslår at bestemmelsen opgives, alternativt at public service broadcasters streamingtjenester, hvor der ikke er en betaling, fx i form af abonnementsbetaling, undtages fra bestemmelsen.

2. Nye aftalelicenser, lovforslagets punkter 10-11, punkt 14, og punkt 20

DR har sammen med TV2 Danmark foreslået indførelse af nye moderniserede teknologineutrale aftalelicenser på området for de to tv-stationers udsendelse i radio og i tv samt on demand tilrådighedsstilling af *offentliggjorte værker* og af *offentliggjorte lydoptagelser*.

DR's og TV2's ønske om en moderniseret aftalelicensbestemmelse vil hovedsageligt have betydning for tv-stationernes udnyttelse af de musiske rettigheder.

Ligeledes har DR og TV2 Danmark foreslået indført en aftalelicens på det område, der ikke er omfattet af tv-stationernes adgang til at foretage kopier og lagre rettighedsbelagt

indhold i forbindelse med udsendelse, jf. § 31, stk. 1. Således har DR og TV2 Danmark foreslået, at der indføres en ny aftalelicens på *offentliggjorte værker* og lydoptagelser omfattende den første eksemplar fremstilling, når en audio- og/eller videoproduktion optages og anvendes on demand på tv stationens platform (web-only produktioner) samt for eksterne produktioner lavet på vegne af tv-stationerne af en ekstern producent.

Disse forslag uddybes nærmere nedenfor under afsnit 2.1. og 2.2.

Endelig har DR og TV2 Danmark foreslået, at der for at sikre en hurtig og smidig håndhævelse af aftaleindgåelser gives Ophavsretslicensnævnet kompetence til at fastsætte vilkårene for udnyttelsen af de foreslåede aftalelicenser.

DR anerkender, at Kulturministeriet har taget højde for dele af DR's og TV2's ønsker om en modernisering af de allerede eksisterende aftalelicenser, så tv stationers on demand tilrådighedsstillelse samt den nødvendige eksemplar fremstilling gøres mulig via nye aftalelicenser.

DR bakker op om, at Ophavsretslicensnævnet kompetence med forslaget udvides til at omfatte de foreslåede nye aftalelicenser, så Ophavsretslicensnævnet kan fastlægge vilkår for brugen.

DR bakker endvidere op om forslaget om udvidelsen af adgangen til mægling også i relation til de foreslåede nye moderniserede aftalelicenser.

DR finder dog, at der er væsentlige mangler i Kulturministeriets forslag i forhold til at sikre tv-stationernes samlede erhvervelse af alle relevante rettigheder ved on demand brug.

DR finder dette meget problematisk og redegør herfor nedenfor.

2.1. Udgivne værker og lydoptagelser overfor offentliggjorte værker og lydoptagelser

Efter DR's opfattelse er det meget uhensigtsmæssigt, at forslaget alene regulerer on demand tilrådighedsstillelsen af *udgivne værker* og lydoptagelser, og ikke som foreslået af DR og TV2 *offentliggjorte værker* og lydoptagelser. DR og TV2's forslag om også at anvende begrebet "offentliggjort" i § 30 om tv-stationernes udsendelse er ligeledes ikke medtaget.

Kulturministeriet henviser flere steder i bemærkningerne til forslaget til udgivelsesbegrebet i ophavsretslovens § 8, stk. 2, jf. side 25, 2. afsnit og side 47, 2. afsnit. C.

Følgende fremgår af bemærkningerne til forslaget side 25, 2. afsnit:

"Betingelsen om, at der skal være tale om et udgivet værk, indebærer, at der skal være sket en eksemplarspredning med ophavsmandens samtykke, jf. ophavsretslovens § 8, stk. 2. Der vil eksempelvis være tale om udgivelse, når bøger eller lydoptagelser (fonogrammer) udbydes til salg."

DR's ønske om moderniserede aftalelicenser for DR's indgåelse af aftaler om on demand anvendelse af værker og lydoptagelser bunder i behovet for at fremtidssikre tv-stationernes samlede rettigheds erhvervelse til en digital virkelighed.

Således udgives der allerede i dag musik direkte på fx streamingtjenester, uden at der fx samtidig udgives et fysisk eksemplar. Musik spiller en vigtig rolle i en lang række af DR's udsendelser og produktioner, og DR er ifølge public service-kontrakten forpligtet til at

have en mangfoldig musikprofil og at stimulere dansk musikliv, herunder nye, spirende talenter.

Det er derfor væsentligt, at tv-stationerne også får adgang til at indgå aftaler under aftalelicensen til at anvende værker og lydoptagelser, der kun udgives digitalt.

DR finder på den baggrund henvisningen til udgivelsesbegrebet i § 8, stk. 2 særdeles uhensigtsmæssig. Det virker ikke hensigtsmæssigt at knytte en modernisering af aftalelicenserne op på anvendelsen af et analogt begreb, der fx kræver en fysisk udgivelse.

For det første vil det i meget omfattende grad begrænse virkningen af de foreslåede aftalelicenser, hvis musik der er *udgivet digitalt uden spredningen af et eksemplar* ikke kan omfattes af tv-stationens aftaler under de nye aftalelicenser. Som nævnt udgives allerede i dag ganske meget musik kun digitalt.

Disse udgivelser skal DR altså med den foreslåede bestemmelse klarere på et eneretsgrundlag eller via den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2 (som ikke har hjemmel for Ophavsretslicensnævnet til at vurdere vilkår fastsat af rettighedshaverne). Det "one-stop-shop" princip, og dermed den smidighed og effektivitet i rettighedsklaringen med tilhørende kontrol via nævnskompetence, som en specifik aftalelicens sikrer, er dermed ikke til stede.

Der vil også opstå den uhensigtsmæssige situation, at Ophavsretslicensnævnet kun vil kunne tage stilling til vilkår for *udgivne* værker og lydoptagelser, dvs. hvor der er sket en eksemplarspredning til almenheden. Dette følger netop af henvisningen i bemærkningerne til § 8, stk. 2. Det er derfor ikke muligt for Ophavsretslicensnævnet at tage stilling til tv-stationens *samlede* udnyttelse af de pågældende rettigheder.

Formålet med forslaget om at indføre nye aftalelicenser er at fremtidssikre lovgivningen samt at modernisere aftalelicenserne, så de bliver teknologineutrale og fremover omfatter on demand-området samt anvender begrebet "offentliggjorte" værker og lydoptagelser f.s.v.a. både tv-stationernes udsendelse i radio og TV samt on demand tilrådsstilling. Det kan ikke være afgørende om et værk er udgivet fysisk eller kun digitalt. Herved sikres en effektiv rettighedsklaring, hvor eventuelle tvister kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet.

Dette er til gavn for både tv-stationer og rettighedshavere.

Det er derfor uforståeligt, at Kulturministeriet fastholder et begreb fra den analoge verden som kriterium, nemlig *udgivelse*, som defineret i lovens § 8, stk. 2.

DR henleder i den forbindelse Kulturministeriets opmærksomhed på retstilstanden i Sverige og i Norge, hvor aftalelicensbestemmelserne er teknologineutrale og anvender begrebet *offentliggjorte værker*.

I Sverige har man som i Danmark en aftalelicens, der (blandt andet) gælder for radio- og tv-stationers brug af musikværker i flowudsender samt ved on demand-udnyttelse af radio- og tv-programmer. I 2013 tog Riksdagen stilling til et forslag om, at aftalelicensen skulle ændres, så den fremadrettet gjaldt for "offentliggjorte" musikværker mv., og ikke kun for "udgivne" musikværker mv. (som i Danmark).

Som begrundelse for ændringsforslaget anførte den svenske regering følgende i bemærkningerne til lovforslaget om ændring af den svenske ophavsretslovs 42 e § (se <https://lagen.nu/prop/2012/13:141>, se s. 49-50):

"Avtalslicensen bör omfatta offentliggjorda verk.

Den nuvarande avtalslicensen omfattar utgivna litterära och musikaliska verk samt offentliggjorda konstverk.

Utredningen konstaterar att kravet på att de litterära och musikaliska verken ska vara utgivna gör att det saknas en möjlighet att träffa licensavtal avseende många verk. För att ett verk ska anses utgivet krävs att exemplar av verket med upphovsmannens samtycke förts i handeln eller annars spritts till allmänheten (8 § andra stycket). Verk som görs tillgängliga för allmänheten på annat sätt, t.ex. via internet, anses inte utgivna och kan därmed inte heller användas med stöd av den nuvarande avtalslicensen. Andelen verk som inte ges ut i fysisk form kan antas bli allt större framöver. För att det ska gå att använda avtalslicensen i samma utsträckning även i fortsättningen föreslår utredningen att kravet på utgivning tas bort och ersätts med ett krav på att verken i stället ska vara offentliggjorda. Ett verk anses offentliggjort när det lovligt gjorts tillgängligt för allmänheten (8 § första stycket). Med ett sådant krav skulle även verk som inte getts ut i fysisk form kunna användas med stöd av avtalslicensen.

I takt med att allt fler verk ges ut på annat sätt än i fysisk form skulle radio- och tv-företagen med nuvarande ordning i allt större utsträckning bli hänvisade till att träffa individuella avtal. Att ersätta utgivningskravet med ett krav på att verken ska vara offentliggjorda skulle därför innebära att rättighetsklareringen underlättades. Enligt regeringens uppfattning kan det inte heller innebära några olägenheter för upphovsmännen om kravet ändras på det sättet. Upphovsmännens möjlighet att kontrollera utgivningen och spridningen av sina verk påverkas inte. Att ett offentliggjort verk används inom ramarna för avtalslicensen för radio- och tvföretag leder inte till att verket lättare kan utnyttjas i andra sammanhang. Det medför inte heller att verket anses som utgivet. Att verket är offentliggjort förutsätter också, i de allra flesta fall, att upphovsmannen själv valt att göra det tillgängligt för allmänheten. Regeringen delar alltså utredningens bedömning och föreslår att offentliggjorda litterära och musikaliska verk samt offentliggjorda konstverk ska omfattas av avtalslicensen."

Ändringsförslaget blev vedtaget. Siden 2013 har den svenske aftalelicens for radio- og tv-stationers brug af blandt andet musikværker derfor omfattet offentliggjorte værker. Det kan konstateres, at danske forvaltningsorganisationers svenske søsterorganisationer har kunnet leve med et offentliggørelseskriterium i nu 10 år.

Det kan også konstateres, at danske rettighedshavere via de danske forvaltningsorganisationers samarbejde med deres svenske søsterorganisationer de facto er omfattet af den udvidede aftalelicensordning, når deres rettigheder udnyttes på svensk territorium, og at de modtager vederlag herfor.

I Norge blev der i 2018 i § 57 i den norske ophavsretslov indført en ny samlende aftalelicensbestemmelse, som regulerer tv-stationens primære flowudsendelse. Den nye § 57 erstattede flere forskellige aftalelicensbestemmelser, som altså blev til én bestemmelse.

Den nye aftalelicensbestemmelse blev gjort teknologineutral og har følgende ordlyd hvoraf fremgår, at begrebet offentliggjort anvendes:

"§ 57. Offentliggjorte audiovisuelle produksjoner og offentliggjorte verk som inngår i audiovisuelle produksjoner kan gjøres tilgjengelig for allmennheten ved nærmere angitt overføring i tråd eller trådløst når den som foretar tilgjengeliggjøringen oppfylder vilkårene for avtalelisens etter § 63 første ledd. Det kan også fremstilles eksemplarer som er nødvendig for slik tilgjengeliggjøring. Slik avtalelisens gjelder ikke for bruk av verk der det er inngått avtale direkte med opphaveren.

Avtalelisensen gjelder heller ikke dersom opphaveren overfor noen av partene i avtalen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at opphaveren motsetter seg slik bruk. Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke for samtidig og uendret videresending av verk som lovlig inngår i kringkastingssending.

Opphaverens enerett til samtidig og uendret videresending av verk som lovlig inngår i kringkastingssending, kan bare utøves gjennom organisasjon som kan inngå avtale etter § 63.1 Det gjelder likevel ikke for kringkastingforetaks rettigheter i sine sendinger.

Ved satellittkringkasting får bestemmelsen ikke anvendelse med mindre sendingen av samme kringkastingforetak samtidig kringkastes her i riket over jordbundet nett. Ved slik kringkasting gjelder bestemmelsen heller ikke for sceneverk og filmverk.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for radioproduksjoner."

Der er efter DR's opfattelse ingen holdbar begrundelse for, at de danske aftalelicensordninger – både den eksisterende udsendelsesaftalelicens i § 30 og de nye aftalelicenser på on demand-området (omfattende både værker og lydoptagelser) samt på synkroniseringsområdet (omfattende både værker og lydoptagelser) – ikke også skulle omfatte "offentliggjorte" værker og lydoptagelser, så udnyttelse af værker og lydoptagelser med aftalelicensvirkning kan ske for det samme repertoire i Danmark, Sverige og Norge.

DR foreslår derfor følgende:

1. I §§ 30 og 33 erstattes ordet "udgivne" med "offentliggjorte". Der henvises i bemærkningerne til § 8, stk. 1, og ikke som nu til § 8, stk. 2. Dette sikrer en reel modernisering af aftalelicenserne samt gør disse teknologineutrale. Det er i overensstemmelse med retstilstanden i Sverige og Norge.

2.2. DR og TV2 Danmarks forslag til aftalelicens for området udenfor § 31, stk. 1. – tilføjeelse af nye stykker i § 31

Som anført ovenfor har DR og TV2 Danmark foreslået Kulturministeriet, at der indføres en ny aftalelicens på det område, der ikke er omfattet af tv-stationernes adgang til at foretage kopier og lagre rettighedsbelagt indhold i forbindelse med udsendelse, jf. § 31, stk. 1. Bestemmelsen i § 31, stk. 1 er knyttet til tv-stationens udsendelse.

Således har DR og TV2 Danmark foreslået, at der indføres en ny aftalelicens på offentliggjorte værker og lydoptagelser omfattende den første eksemplar fremstilling, når en audio- og/eller videoproduktion optages og anvendes on demand på tv-stationens platform.

Et eksempel er web-only produktioner, dvs. produktioner som ikke er beregnet til udsendelse i tv eller i radio, men alene stilles til rådighed on demand.

DR og TV2 har tillige foreslået, at aftalelicensen omfatter eksterne produktioner lavet på vegne af tv-stationerne af en ekstern producent. DR får i henhold til DR's public serviceforpligtelser lavet en ikke ubetydelig andel af sine produktioner eksternt.

For DR er det væsentligt, at DR samlet kan klarere alle nødvendige ophavsrettigheder i forbindelse med DR's tilrådighedsstillelse af musikindhold under det effektive danske aftalelicenssystem, idet der ellers vil gælde uensartede regler for brug af musik i DR's forskellige programmer, hvilket vil være hæmmende for en effektiv og smidig rettighedsklaring til ugunst for det public service-tilbud, DR kan tilbyde danskerne.

Indføres der ikke en aftalelicens med tilhørende nævnskompetence som foreslået af DR og TV2 på dette område, vil der heller ikke kunne ske en samlet pådømmelse af alle led i udnyttelsen af de musiske rettigheder.

Som anført er det væsentligt for DR, at lovgivningen gøres tidssvarende, teknologineutral og tilpasses den digitale virkelighed. Dette gælder særligt for rettighedsklaringen. Sker dette ikke, vil det vanskeliggøre opfyldelsen af DR's public serviceforpligtelser.

Der henvises til afsnittet ovenfor vedrørende "offentliggjorte" værker og lydoptagelser frem for "udgivne".

På side 21, 2. afsnit, 1. pkt., i bemærkningerne til forslaget anføres at:

"Ophavsretslovens § 31 giver ret til at foretage såkaldt efemære optagelser, dvs. optagelser af kortvarig, accessorisk karakter, uden at indhente tilladelse fra rettighedshaverne...."

DR forudsætter, at der med bemærkningen side 21 ikke er tiltænkt en indskrænkning i forhold til gældende ret udtrykt af Højesteret i U.2003.284H (Harddisk-sagen). Af Højesterets præmisser fremgår følgende:

"Det følger endvidere af § 66, stk. 2, jf. § 31, stk. 1, at radio- og fjernsynsvirksomheder til brug i deres udsendelser må optage lydoptagelser på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive dem under forudsætning af, at de har ret til at udsende de pågældende lydoptagelser. Denne optagelsesret må antages også at give ret til reproduktion, da CD indspilninger mv. allerede er "optaget". Efter § 31, stk. 2, kan Kulturministeren fastsætte nærmere regler om vilkårene for at foretage optagelse efter stk. 1 om brugen og opbevaringen heraf, men denne hjemmel er ikke udnyttet.

På denne baggrund finder Højesteret, at Danmarks Radio i forhold til fonogramproducenterne har været berettiget til, som led i sin udsendelsesvirksomhed, at overføre og opbevare lydoptagelserne som sket. Danmarks internationale forpligtelser findes ikke at være til hinder herfor. Med denne begrundelse stadfæster Højesteret dommen."

Af retspraksis følger således en bred adgang til at kopiere og lagre, når tv-stationen har erhvervet retten til at udsende lydoptagelser. Der ses ikke i afgørelsen fra Højesteret at være lagt vægt på "...optagelser af kortvarig, accessorisk karakter...".

Lovbemærkningerne bør derfor efter DR's opfattelse præciseres i overensstemmelse med Højesterets afgørelse.

DR foreslår derfor følgende:

2. § 31 udvides med stk. 3-5;

"Stk. 3. Der må til brug for radio- og fjernsynsforetagenders udsendelse og tilrådighedsstillelse, jf. § 2, stk. 4, nr. 1), foretages eksemplarfremsstilling af offentliggjorte værker og lydoptagelser, såfremt betingelserne for aftalelicens efter § 50 er opfyldt.

Stk. 4. Rettighedshaveren kan over for radio- eller fjernsynsforetagendet nedlægge forbud mod eksemplarfremsstilling af værket eller lydoptagelsen i henhold til stk. 3.

Stk. 5. Opstår der spørgsmål om, hvorvidt en organisation, der efter § 50, stk. 4, er godkendt til at indgå aftaler omfattet af stk. 3, stiller urimelige vilkår for at indgå aftale, kan hver af parterne forelægge spørgsmålet for Ophavsretslicensnævnet, jf. § 47. Nævnet kan fastsætte vilkårene, herunder vederlagets størrelse."

2. Lovbemærkningerne side 21, 2. afsnit, 1. pkt., skal tilrettes i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets afgørelse i U.2003.284H (Harddisk-sagen). Alternativt skal bemærkningen udgå.

2. Parodiundtagelsen – forslagets punkt 7

DR støtter, at den ved Højesterets dom i "havfrue-sagen" (UfR 2023.3772 H) fastslåede ulovbestemte parodiundtagelse kodificeres i ophavsretsloven.

En kodificering af retspraksis i ophavsretsloven af parodiundtagelsen forudsætter imidlertid, at der ikke foretages indskrænkninger eller begrænsninger i forhold til retstilstanden i dag, jf. UfR 2023.3772 H.

DR finder det derfor meget problematisk og særdeles uhensigtsmæssigt, at der foreslås indførelse af en ny begrænsning af parodiundtagelsen ved at underlægge undtagelsen et krav om lovligt forlæg i § 11, stk. 3.

Efter DR's opfattelse er der tale om en ny begrænsning af undtagelsen, som hidtil ikke har været gældende, og som ikke er i overensstemmelse med EU-retten og EU-Domstolens praksis.

DR henviser til C-201/13 (Deckmyn), hvor EU-domstolen netop totalharmoniserede parodiundtagelsen i infosoc-direktivets artikel 5, stk. 3, litra k. I den konkrete dom udtalte EU-Domstolen direkte, at det ville stride imod infosoc-direktivets formål, hvis de medlemsstater, der havde indført parodiundtagelsen *"frit skulle kunne præcisere dette begrebsparametre på ikke-harmoniseret vis, og muligvis varierende fra den ene medlemsstat til den anden"*, se C-201/13 pr. 16. DR gør opmærksom på, at en totalharmonisering af en direktivbestemmelse betyder, at en medlemsstat er afskåret fra at opretholde eller indføre afvigende nationale regler på det konkrete område (se fx Von Eyben, Juridisk ordbog, s. 382).

DR gør også opmærksom på, at det allerede er en forudsætning for anvendelsen af parodiundtagelsen, at bestemmelsen underlægges en indskrænkende fortolkning i henhold til tretrinstesten i infoc-direktivets art. 5, stk. 5. Derved sikres det allerede, at brugen af beskyttede værker ikke indebærer en urimelig skade for rettighedshaveren.

Ved at lægge et ekstra lag af begrænsning på parodiundtagelsen i form af krav om lovligt forlæg sker der ikke bare et unødigt indgreb i ytrings- og informationsfriheden, herunder især i pressens ytringsfrihed. Indførelsen af denne begrænsning fjerner også medlemsstatens mulighed for at foretage en konkret afvejning af ophavsretten over for ytringsfriheden i konkrete sager. Sidstnævnte har både EU-Domstolen, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og nu også den danske Højesteret slået fast er obligatorisk.

DR foreslår derfor følgende:

2. At den foreslåede 24b rettes, så den i stedet får følgende ordlyd:

"§ 24 b. Det er tilladt at anvende værker, når det sker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke omfattet af bestemmelserne i § 11«

2. Alternativt, at parodiundtagelsen ikke indføres i ophavsretsloven, idet det er afgørende at bevare mediernes udvidede ytringsfrihed fastslået af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og af den danske Højesteret.

4. Datarapportering til billedproducenter – lovforslagets punkt 29

Kulturministeriet foreslår indført en ny datarapporteringsforpligtelse til billedproducenter for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester ved indførelsen af en ny bestemmelse i § 67a.

Forslaget om en ny bestemmelse i § 67a følger ikke af Danmarks direktivforpligtelser.

Kulturministeriet anfører, at den nye forpligtelse til datarapportering skal spejle § 55a, der blev indført ved seneste ændring af ophavsretsloven, og som indebærer en rapporteringsforpligtelse overfor ophavs personer og udøvende kunstnere.

Kulturministeriet anfører videre på side 32, 4. afsnit, at der efter ministeriets vurdering er behov for at sikre en klar lovhjemmel for fremstillere af billedoptagelser til at modtage data fra udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester. Det angives, at Det Danske Filminstitut kræver oplysninger fra producenterne, som producenterne har svært ved at give.

DR bemærker, at producenterne selv kan kræve relevante oplysninger i deres kontrakter med streamingtjenester m.fl.

Af § 55a fremgår, at ophavs personer og udøvende kunstnere skal gå til deres aftalepart for oplysninger, men at de i særlige tilfælde kan gå videre til fx tv-stationen, jf. § 55a, stk. 3. Det fremgår desuden af § 55a, stk. 4, at oplysningerne skal gå igennem den oprindelige erhverver (dvs. fx billedproducenten).

Hertil kommer, at hovedhensynet i § 55a er at beskytte den svage forhandlingspart, nemlig ophavs personen, når denne indgår aftaler med en stærkere modpart som fx en streamingtjeneste.

Dette er ingenlunde tilfældet ved en billedproducent, der fx indgår en aftale med DR. Her er der tale om, at to professionelle parter indgår en aftale.

Det forekommer derfor ikke velunderbygget at anføre, at billedproducenterne har et "behov" for en lovhjemmel til at kunne få adgang til oplysningerne.

Tværtimod fremstår Kulturministeriets forslag om indførelse af § 67a, som et indgreb i aftalefriheden.

Hvor indførelsen af § 55a var en gennemførelse af DSM-direktivet, er nærværende forslag til en ny § 67a ikke en bestemmelse, der gennemfører en direktivforpligtelse. Der er tale om, at der i national ret indføres en forpligtelse til at afgive oplysninger til en kreds, der ikke er omfattet af DSM-direktivet, og som dermed går ud over den ordning, der blev fastsat ud fra nøje proportionalitetsbetragtninger.

Det indebærer, at Kulturministeriet er frit stillet til at fastlægge anvendelsesområdet for den nye bestemmelse i § 67a. Med andre ord er der ikke de samme bindinger på, hvem der kan være pligtssubjekter i forhold til bestemmelsen.

Formålet med at afgive oplysninger til ophavspersoner og udøvende kunstnere i den gældende § 55a er at gøre det muligt at vurdere den økonomiske værdi af deres rettigheder. De oplysninger, som skal gives, er bl.a. oplysninger om alle indtægter (ikke begrænset til Danmark).

Formålet med § 55a er altså at skabe gennemsigtighed i forhold til broadcasterens indtægter, når de pågældende rettigheder anvendes.

DR er omfattet af § 55a på trods af, at DR ikke er en virksomhed, der opkræver abonnementsbetaling eller generelt har indtægter forbundet med DR's virksomhed (ved salg af enkeltprogrammer har DR indtægter, og der er aftaler om rapportering mhp. royaltyafregning). Dette forhold var en følge af Kulturministeriets implementering af DSM-direktivet.

På den baggrund foreslår DR følgende:

1. At § 67a ikke bliver en del af lovforslaget og dermed udgår ved fremsættelsen. Der er intet behov for bestemmelsen, da forholdet allerede er dækket i den eksisterende § 55a. De beskyttelseshensyn, der gør sig gældende ifht. ophavspersoner, er ikke til stede for professionelle aktører som billedproducenter. Der er tale om et indgreb i aftalefriheden mellem professionelle parter.
2. At såfremt forslaget til § 67a fastholdes, undtages public service broadcasteres streamingtjenester, hvor der ikke er en betaling, fx i form af abonnementsbetaling, fra bestemmelsen (dvs. DR og TV2 Regionerne). Det er muligt at indføre en sådan afgrænsning, idet der ikke er tale om gennemførelse af et direktiv.

5. Ophavsretslicensnævnets kompetence efter § 35 – lovforslagets punkt 15

DR støtter forslaget om indførelse af en nye bestemmelse i § 48, stk. 2, som tillægger Ophavsretslicensnævnet kompetence til at fastsætte vilkår og tariffer, når tredjemand

videreudnytter on demand indhold fra fx DR i henhold til aftaler indgået efter § 35, stk. 4 og 5, og hvor tv-stationen og rettighedshaverne fælleslicenserer on demand anvendelsen.

Tv-stationernes rettigheder er ikke omfattet af § 35, og det nye forslag ændrer ikke herved. Nævnets afgørelser vil som hidtil ikke være bindende for tv-stationerne.

Ved indførelsen af den nye bestemmelse vil Ophavsretslicensnævnet kunne træffe afgørelse om en samlet vurdering af både vilkår og tariffer, hvilket DR tillægger stor betydning.

Med venlig hilsen

Mads Diness Jensen
Direktør for Økonomi, Teknologi og Medieproduktion
DR

Til rette vedkommende

Danske Uafhængige Pladeselskaber (DUP) er meget glade for at få muligheden for at kunne afgive vores bemærkninger til dette udkast til en modernisering af ophavsretten.

DUP støtter 100% op om alle tiltag, der fremmer en kønsneutral kommunikation og lovtekst

Derudover ser vi meget positivt på at ministeriet kigger alvorligt på AI, og de udfordringer som musikbranchen oplever i den forbindelse. Vi i DUP og vores internationale samarbejdspartnere (WIN - Worldwide Independent Network og IMPALA - Independent Music Companies Association) arbejder fokuseret på med område, og DUP vil gerne stille sig til rådighed for at bringe vores erfaringer og bekymringer på området til rådighed i en evt. arbejdsgruppe.

På vegne af Danske Uafhængige Pladeselskaber.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Kristoffer Rom'. The signature is fluid and cursive, with the first letter 'K' being particularly large and stylized.

Kristoffer Rom (forperson)

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Sendt via mail til ophavsret@kum.dk

Højby den 12. januar 2024.

Høringsvar – Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

FDA, Forenede Danske Antenneanlæg takker for det tilsendte forslag, som vi modtog via mail den 7. december 2023.

På baggrund af regeringens lovkatalog har vi imødeset netop dette lovforslag med en vis spænding.

Vi noterer os således, at det angivne formål i lovforslaget flugter meget fint med teksten i lovkataloget. Vi gengiver det herunder fra lovforslaget. Understregningen er vores.

1. Indledning og baggrund

Formålet med lovforslaget er at modernisere ophavsretsloven, så den teknologiske udvikling bedre afspejles, og der skabes et mere velfungerende marked for ophavsret, så der derved sikres gode rammer for og den rette balance mellem rettighedshavere, bruger af rettigheder og borgere ift. adgang til ophavsretligt beskyttet indhold og incitament til at skabe nyt indhold. Lovforslaget har til hovedformål at foretage en modernisering af reglerne om aftaleindgåelse i forhold til brug af ophavsretligt beskyttet indhold på internettet.

Men en nærmere gennemgang af forslaget dæmper glæden, til trods for at det lidt senere i første afsnit – her igen fra forslaget – anføres at:

Lovforslagets indhold er i høj grad baseret på ønsker fra kulturlivet. Baggrunden for lovforslaget er således at optimere den ophavsretlige regulering som følge af henvendelser til Kulturministeriet med konkrete udfordringer fra kulturlivets interessenter, som især er begrundet i nye former for brug af ophavsretlige beskyttet indhold som følge af den teknologiske udvikling. Lovforslagets har fokus på mulighederne for at indgå aftaler om brug af indholdet på nettet bl.a. i forbindelse med public service tilbud og aftale om indsamling af beskyttet indhold, som bl.a. kan benyttes med henblik på kunstig intelligens.

Desværre kan vi ikke for alvor se noget aftryk af de input, som FDA, Forenede Danske Antenneanlæg sammen med DMD, Danske Mediedistributører har bidraget med over for Kulturministeriet, dels i et møde, dels i efterfølgende skriftlig opfølgning herpå.

Vi vil derfor benytte denne mulighed for at gentage og understrege det behov vi oplever for tiltag, som kan sikre en bedre balance mellem de to hensyn, som skal afvejes over for hinanden; hensynet til rettighedshaverne på den ene side og til (for)brugerne af rettighederne på den anden.

- Det er vores oplevelse, at markedet er kendetegnet ved en betydelig asymmetri i klar favør

rettighedshaverne, konkret de forvaltningsorganisationer, som er tillagt retten til at indgå aftaler med aftalelicensvirkning.

Grundene hertil er flere;

- de er sikret et monopol via lovgivningen
- de har mange medarbejdere, herunder ikke mindst specialister på det ophavsretlige område
- de har meget betydelige omsætninger – alene Copydan, Gramex og KODA omsatte i 2022 samlet mere end 3,1 milliarder kroner

Asymmetrien har den sideeffekt, at for langt de fleste købere vil omkostningerne til at føre en sag enten ved Ophavsretslicensnævnet eller ved domstolene ikke stå i et acceptabelt forhold til de gevinster, der måske kan opnås. På den anden side er forvaltningsorganisationernes interesse i at kaste mange ressourcer ind i et forsvar af positionen meget betydelige, fordi en afgørelse kan skabe præcedens.

En vej til at styrke købersidens position ville være at gøre det utvivlsomt tilladt for køberne;

- at udveksle oplysninger i forhold til aftaleindgåelse med forvaltningsorganisationerne
 - at organisere sig
 - eventuelt at forhandle i fællesskab
 - det kan samtidig overvejes at stille krav om at forvaltningsorganisationerne på deres hjemmesider skal offentliggøre lister over de købere, de har indgået aftaler med på de enkelte aftalelicenser
- Forvaltningsselskaberne er godkendt af Kulturministeriet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 197 af 5. februar 2015. De krav som aktuelt stilles vedrører alene forhold i relation til rettighedssiden og tager ikke hensyn til de markedsmæssige implikationer, et monopol har.

Vi skal derfor opfordre til, at godkendelsen suppleres med i det mindste en tvungen høringsprocedure så brugerne af rettighederne får adgang til at komme med input i forbindelse med godkendelsen. Det vil i særlig grad have relevans når bestående forvaltningsorganisationer søger om at få udvidet deres områder med flere godkendelser eller beder om 'genbeskikkelse'. Her har de aktuelle brugere konkret erfaring med den forvaltningspraksis, de møder fra den pågældende forvaltningsorganisation.

- I kraft af den de facto monopolstilling, forvaltningsselskaberne opnår ved godkendelsen til at indgå aftalelicensaftaler, er det vores opfattelse at der er behov for en betydelig grad af tilsyn, for at sikre at forvaltningsselskabernes praksis mindst muligt skader konkurrencen i det marked, som de er en del af.

Det nugældende tilsyn er ganske begrænset og består i at *konkrete sager* ved uenighed om priser og vilkår kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet under Kulturministeriet og at andre forhold kan påklages til Kulturministeren, men dennes muligheder for at gå ind i materielle vurderinger af forvaltningspraksis, prissætning mv. er stærkt begrænsede.

Oplevelsen på tv-området er, at betalingerne til de rettigheder, som erhverves via aftalelicensordninger, fylder en stigende andel af de samlede udgifter for forbrugerne til erhvervelse

af indholdsadgang. Det kunne være et udtryk for at tilsynet ikke er tilstrækkeligt.

Vi opfordrer til, at det inddrages i den aktuelle modernisering af ophavsretsloven – med det eksplicitte formål at sikre; gode rammer for og den rette balance mellem rettighedshavere, bruger af rettigheder og borgere ift. adgang til ophavsretligt beskyttet indhold – at styrke tilsynet med de forvaltningsorganisationer, som får tildelt ret til at indgå aftaler med aftalelicensvirkning.

I disse overvejelser kunne blandt andet indgå;

- Systematiske og regelmæssige auditeringer for at tilsikre en forvaltningspraksis med størst mulig gennemsigtighed. Godkendelser på mere end 5 år understreget dette behov.
 - En omplacering af tilsynet bør overvejes, så det flyttes ud af det ressortministerium, som grundlæggende har til formål at beskytte ophavsretten. Det kunne eksempelvis være i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, hvor tilgangen netop er at sikre et markeds bedst mulige funktion. Denne styrelse har således betydelige kompetencer, når det gælder eksempelvis områder med monopol(lignende) forhold.
- I formålet med lovforslaget nævnes den teknologiske udvikling som en eksplicit grund til at foretage en modernisering. Det betvivler vi ikke, men vi vil gerne påpege, at en ændring i teknologi ikke nødvendigvis fører til en øget brug af rettighederne, men alene til en ændret brug. Følgelig skal et skifte i teknologi ikke nødvendigvis i sig selv betyde en øget vederlæggelse.

Konkret har vi oplevet, at den samlede betaling, som følge af de nye tekniske måder at distribuere m.v. på, er steget meget voldsomt, i kraft af den store betaling for de såkaldt digitale rettigheder, til trods for at der i høj grad er tale om, at den ene form for udnyttelse har erstattet den anden. Sådan er det ikke gået for betalingen - her er vederlaget for de "nye" rettigheder kommet oveni.

- Det er vores oplevelse på tv-området, at det prisniveau, vi stilles overfor, ligger (betydeligt) i overkanten af, hvad vi mener at kunne erfare, der betales i sammenlignelige lande. Når der ikke er en intern konkurrence i Danmark, bør det overvejes, om der kan sikres en eller anden form for relevant sammenligning med tilsvarende lande.

Med venlig hilsen
FDA, Forenede Danske Antenneanlæg

[afsendt elektronisk uden signatur]

Søren Birksø Sørensen

Sekretariatschef

Fra: [Dansk Sceneinstruktører](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høringssvar til FU godkendelse: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 12. januar 2024 08:56:07
Vedhæftede filer: [image001.jpg](#)

Kære kum ophavsret

Foreningen af Danske Sceneinstruktører (FDS) indsender høringssvar vedrørende forslaget til ændringer i ophavsretslovgivningen.

Vi anerkender positivt forslagene om ændring, men der er specifikke aspekter i forslaget, som vi gerne vil rette jeres opmærksomhed mod.

FDS tilslutter sig konkret bemærkningerne i høringssvarene fra følgende organisationer, som FDS er en del af:

- Create Denmark
- Samrådet for ophavsret

Vedrørende nedsættelsen af en ekspertgruppe om AI og ophavsret, ønsker vi at understrege vigtigheden af, at denne ekspertgruppe bør bestå af og/eller forpligtes til at inddrage en bred vifte af skabende og udøvende kunstnere i sit arbejde. Vi mener, at ekspertgruppen bør dække forskellige værksområder såsom scenekunst, film/tv, grafik, billeder, tekst og musik. Da problemstillingerne omkring ophavsret og AI varierer afhængigt af branchen og værktypen, er det afgørende, at ekspertgruppen repræsenterer denne diversitet.

Vi værdsætter jeres opmærksomhed på dette komplekse emne.

Med venlig hilsen

Forperson Lene Skytt, på vegne af bestyrelsen

FORENINGEN AF DANSKE SCENEINSTRUKTØRER

Linnésgade 25, 2.

1361 København K

Tel.: 33 33 08 88 – telefontid tirsdag og torsdag mellem kl. 9:30-14:00 (tryk 3)

Dir.: 54 55 28 55

www.stagedirectors.dk

Danske Sceneinstruktører er faglig organisation for professionelle instruktører, iscenesættere og koreografer i Danmark. Vi kæmper for vores medlemmers arbejdsvilkår, rettigheder og kunstneriske interesser.

Vi registrerer personoplysninger, når vi sagsbehandler. Læs om vores behandling af personoplysninger [her](#).

Fra: [Jakob MFF](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkastet- ændringer af lov om ophavsret
Dato: 10. januar 2024 15:47:14

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor.

På vegne af Fotografforeningens medlemmer, er det en enig bestyrelse der med største bekymring ser på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi opfordrer derfor på det kraftigste at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Med venlig hilsen

Jakob Jensen

Formand

FOTOGRAFFORENINGEN. MFF

jakob@fotografforeningen.dk

www.fotografforeningen.dk

Fra: [Lars Ærendal](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [Anne Sophie Gersdorff Schrøder](#)
Emne: Gramex" hørings svar vedr. "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret"
Dato: 11. januar 2024 15:47:20
Vedhæftede filer: [image001.gif](#)

Kulturministeriet har den 7. december 2023 sendt forslag til lov om ændring af ophavsretsloven i høring hos Gramex.

Gramex takker for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslaget.

Gramex har noteret sig, at de udøvende kunstnere og musikselskaberne agter at indgive selvstændige hørings svar. Henset hertil, og til karakteren af høringsudkastet, har Gramex besluttet ikke at afgive et selvstændigt hørings svar.

Mvh
Lars Ærendal

Lars Ærendal
Jura- og markedschef – Head of Legal and Commercial

Gramex
Så spiller musikken

Gl. Kongevej 11-13
1610 København V
t +45 33 85 32 00
d +45 33 85 32 12
m +45 21 68 08 91
@ lae@gramex.dk
w gramex.dk

Link til vores persondatapolitik: <https://gramex.dk/om-gramex/cookie-og-privatlivspolitik/>

Fra: [Tina Holm Møller](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 8. januar 2024 13:31:28
Vedhæftede filer: [image001.jpg](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

HK Privat ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.
Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Venlig hilsen

Tina Holm Møller
Faglig teamleder

Telefon +45 7011 4545
Direkte +45 3330 4491
Mobil +45 2946 7018
tina.holm.moeller@hk.dk

HK Privat
HK Privat
Weidekampsgade 8
2300 København S
[HK.DK/PRIVAT](#)

Anmeld os på

[HK's privatlivspolitik](#)

København den 12. januar 2024

Til Kulturministeriet

Høring over udkast til ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet

IFPI Danmark (IFPI) er musikselskabernes brancheorganisation. På vegne af vores medlemmer, som tegner sig for majoriteten af markedet for indspillet musik i Danmark, takker vi for muligheden for at komme med bemærkninger til udkastet til ændring af ophavsretsloven.

IFPI støtter det overordnede sigte med lovforslaget, men finder, at forslaget indeholder en række problematiske elementer, hvilket navnlig er tilfældet med lovbemærkningerne til § 33. IFPI har uddybet sine synspunkter nedenfor.

Selvom lovforslaget ikke indeholder omfattende regler om kunstig intelligens er det IFPI's opfattelse, at ministeriet er særdeles opmærksom på de problemstillinger, som relaterer sig til AI. IFPI støtter, at ministeren lægger op til at nedsætte en arbejdsgruppe, som har fokus på kunstig intelligens' indflydelse på ophavsret og underholdningsbrancherne. IFPI har arbejdet indgående med de juridiske, tekniske og markedsmæssige problemstillinger, som AI-teknologien medfører for musikbranchen og de øvrige underholdningsbrancher, og stiller sig på den baggrund gerne til rådighed for deltagelse i ministeriets arbejdsgruppe.

Ny aftalelicens for DR, TV 2/DANMARK A/S og TV 2 Regionerne på on demand-området for indspillet musik

Lovforslagets pkt. 11 indeholder et forslag om en ny § 33, som indeholder en ny specifik aftalelicens, der gælder DR, TV 2/DANMARK A/S og TV 2 Regionernes brug af udgivne lydoptagelser på on demand-området. Forslaget er underlagt Ophavsretslicensnævnets kompetence, jf. forslaget § 33, stk. 3, og adgang til mægling, jf. forslagens pkt. 20.

IFPI ser overordnet positivt på formålet med forslaget og kan også støtte, at Ophavsretslicensnævnet får kompetence på området. Musikselskaberne har gennem forvaltningsorganisationen MPO gjort det nemt for bl.a. DR og TV 2/DANMARK A/S at få bred adgang til den kommercielle musik, herunder ved hjælp af aftalelicenssystemet. Det kan derfor virke fornuftigt at indføre en specifik aftalelicens på området.

IFPI er imidlertid forundret over lovbemærkningerne til forslaget, som virker til at være baseret på en grundlæggende tanke om, at DR, TV 2/DANMARK A/S og TV 2 Regionerne skal have ret til frit at vælge, hvilken kommerciel musik de vil bruge (eller om de vil bruge kommerciel musik), mens musikselskaberne og kunstnerne har en form for pligt til at levere denne musik. Det vil føre til en ulige forhandlingsposition, som ikke er acceptabel.

Kunstnerne og musikselskaberne står i dag over for et digitalt marked, som er enormt dynamisk og uforudsigeligt, og hvor der er et langt større behov end tidligere for at kunne have kontrol over, hvor indhold licenseres og på hvilke vilkår. Musik anvendes på alle mulige forskellige måder af meget forskellige aktører

og i mange forskellige typer af tjenester – lige fra mere traditionelle udnyttelsesformer som radio og tv til fitnessapps og computerspil.

Hertil kommer, at omfanget af tilgængelig musik er eksploderet. Eksempelvis uploades der i dag i omegnen af 120.000 numre dagligt til Spotify, hvor der nu ligger musik fra mere end 11 millioner artister. DR, TV 2 m.fl. har i dag også tegnet abonnementer ved flere såkaldte library-selskaber, som giver DR og TV 2 mulighed for at bruge frikøbt musik fra hovedsageligt udenlandske kunstnere, som fx kan anvendes som baggrundsmusik. Denne musik udgør i dag størstedelen af musikken i danske tv-programmer og anvendes i bredt omfang som et alternativ til den kommercielle musik, der tilbydes af fx MPO.

DR, TV 2/DANMARK A/S m.fl. ønsker tilsyneladende et system, hvor de kan frikøbe den billige musik, og hvor de samtidig kan få den dyre musik til en gennemsnitspris uden at rettighedshaverne har mulighed for at vælge, hvorvidt og hvordan de vil licensere deres rettigheder. Bemærkningerne i lovudkastet understøtter desværre i vid udstrækning denne logik på en måde, som kan føre til en tilbagetrækning af rettigheder på bekostning af en velfungerende dansk model for kollektiv licensering.

Nye aftalelicenser indføres normalt kun på områder, hvor der er opbakning fra rettighedshaversiden. Dette skyldes, at aftalelicenssystemet i sin essens blot er en forlængelse af en frivillig aftale mellem en forvaltningsorganisation og en bruger, fx DR eller TV 2/DANMARK A/S. Aftalelicenssystemet betyder derimod ikke, at rettighedshaverne kan tvinges til at indgå en aftale, eller at de kan pålægges at acceptere særlige vilkår (hvilket dog også nævnes i lovbemærkningerne i pkt. 2.3.3.2). Hvis aftalelicensen bliver andet end det, fx en indirekte tvang eller priskontrol, vil rettighedshaverne og forvaltningsorganisationerne – som i forvejen ofte påtager sig en ekstra byrde ved også at skulle fordele til ikke-medlemmer – slet ikke være interesserede i at indgå aftaler med aftalelicensvirkning. Konsekvensen heraf vil være et mindre effektivt marked end det vi kender til i dag.

Det er derfor nødvendigt at justere i navnlig bemærkningerne til forslaget for at skabe en balanceret retstilstand. IFPI ønsker at bidrage konstruktivt til dette.

Vigtige ændringer er følgende:

- Udgangspunktet i bemærkningerne bør være, at der er tale om en understøttelse af den frie forhandling mellem rettighedshaverne og brugerne og ikke, at der er tale om et "supplement" til tvangslicensen eller at brugerne skal "sikres" adgang til musik. Det kan bl.a. nævnes, at deltagelse i kollektiv forvaltning er frivillig for den enkelte rettighedshaver og at de enkelte individuelle rettighedshavere som udgangspunkt har ret til at beslutte, om de vil have deres indhold anvendt i fx levende billeder. Det bør også tydeliggøres, at forslaget har til formål at understøtte kollektive aftaler mellem forvaltningsorganisationer og brugere.

Anvendelsesområdet for forslaget bør ikke være begrænset til DR, TV 2/DANMARK A/S og TV 2 Regionerne. Den foreslåede konstruktion vil have den konsekvens, at aftalelicens for de navngivne aktører behandles efter § 33, herunder med adgang til at indbringe sagen for Ophavsretslicensnævnet, mens aftalelicens for andre onlineindholdsudbydere skal håndteres efter § 50, stk. 2. Der lægges op til, at § 33 kan udvides ved en bekendtgørelse iht. forslag til § 33, stk. 4, men kun til "radio- og fjernsynsforetagender". Når der er tale om on demand brug, vil udbyderen imidlertid ikke agere som

”radio- og fjernsynsforetagende”, men som onlineindholdsudbyder. Forslaget vil derfor være konkurrenceforvridende for de aktører, som ikke er nævnt i § 33 og som uden saglig grund er underlagt andre regler end de navngivne. Eksempelvis vil en aftale med aftalelicens, som indgås med en podcasttjeneste, der ikke er ejet af et radio- og fjernsynsforetagende, skulle godkendes i medfør af § 50, stk. 2. Hvis tjenesten bliver købt af fx TV 2/DANMARK A/S, vil reglerne i § 33 imidlertid pludselig finde anvendelse. Det samme vil gælde, hvis TV2/DANMARK A/S vælger at etablere en konkurrent til podcasttjenesten.

- Det bør yderligere overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at der skal udstedes en ny bekendtgørelse – som er en administrativ tung proces – hvis en anden aktør end de tre nævnte skal indgå en aftale med aftalelicens på det område, som omfattes af § 33. Dette er ikke et krav efter den nuværende retstilstand, hvor aftalelicens kan indgås i medfør af § 50, stk. 2. Hvis ministeriet ønsker at holde fast i den nuværende konstruktion, bør hjemlen i § 33, stk. 4, udvides, så reglerne i § 33 kan udvides til ”andre onlineindholdsudbydere” end DR, TV 2/DANMARK A/S og TV 2 Regioner.
- Det er afgørende, at det er rettighedshaverne, der i deres repræsentationsaftaler med forvaltningsselskabet eller gennem forvaltningsselskabets demokratiske strukturer definerer, hvilke rettigheder, som forvaltningsselskabet kan licensere. Når det handler om den første eksemplar fremstilling, der foretages, er normalsituationen, at de enkelte rettighedshavere ofte selv vil forvalte denne rettighed - i hvert fald når det gælder større AV-produktioner. Det kan imidlertid også være situationen, at rettighedshaverne har valgt, at også rettighederne til den første eksemplar fremstilling kan håndteres i kollektive aftaler. Det er p.t. situationen for podcast. I den situation bør det være sådan, at der også gælder en nævnskompetence, og at der også er aftalelicensmulighed efter §§ 30 og 33. I modsat fald vil aftalerne i sådanne almindeligt forekommende tilfælde skulle suppleres med godkendelser efter § 50, stk. 2 for denne del, og det vil også give udfordring i de tvister, som måtte blive forelagt for Ophavsretslicensnævnet, idet nævnet i denne situation ikke vil have kompetence i forhold til den første eksemplar fremstilling.
- Sætningen *”Den foreslåede bestemmelse har således ikke til hensigt at give radio- og fjernsynsforetagender adgang til at etablere og konkurrere med deciderede audio-streamingtjenester såsom TDC Play, Spotify, Apple Music eller Tidal, men at give adgang til, at produktioner – såvel audiovisuelle som audio der indeholder lydoptagelser – kan stilles til rådighed af radio- og fjernsynsforetagender”* bør udgå. Som nævnt ovenfor bør det være den enkelte forvaltningsorganisations mandater, som er styrende for, hvilke aftaler, der kan indgås, herunder med aftalelicensvirkning. IFPI forstår baggrunden for at sætningen er indsat, men den sender et meget uheldigt signal om, at en tjeneste (som ikke er en decideret audiostreamingtjeneste) kan foretage meget intensiv brug af fx en enkelt kunstners indhold under aftalelicensen. Det åbner således for en skadelig modsætningslutning. I stedet kan anføres, at aftalelicensens omfang afhænger af den bagvedliggende kollektive aftale mellem en forvaltningsorganisation og brugeren, som igen afhænger af de mandater, som forvaltningsorganisationen har fået fra sine medlemmer. Dette er med til at sikre, at der ikke indgås aftaler på områder, som individuelle rettighedshavere selv ønsker at indgå aftaler på, hvilket fx kan være ovennævnte område eller brug af musik i reklamemæssig sammenhæng.

- Adgangen til at kræve mægling, jf. forslaget pkt. 20, bør udgå for så vidt angår § 33. Dette skyldes, at muligheden for mægling allerede er indarbejdet som en del af nævnets almindelige sagsbehandling, jf. § 7 i Bekendtgørelse om Ophavsretslicensnævnet¹. Særskilte mæglingsadgang er derfor unødvendig og vil stride imod grundtanken om Ophavsretslicensnævnet, der er at have en hurtig og effektiv tvisteløsningsmekanisme. Det bør i øvrigt tydeliggøres, at aftaler, som allerede er indgået, som udgangspunkt ikke kan indbringes for nævnet, medmindre der er støtte herfor i de konkrete aftaler, og at den nye adgang til at indbringe sager for Ophavsretslicensnævnet kun har virkning for aftaler, som indgås efter den nye lovs ikrafttræden.

Brug af kønsneutrale betegnelser

IFPI noterer sig med stor tilfredshed, at ministeriet har valgt at lægge op til en modernisering af sproget i ophavsretsloven ved på konsekvent vis at lade kønnet sprogbrug erstatte af kønsneutrale betegnelser.

Indførelse af en ny parodiundtagelse

IFPI finder, at der bør udvises tilbageholdenhed med at indføre nye undtagelser til eneretten. IFPI forstår imidlertid, hvorfor ministeriet i dette tilfælde foreslår en undtagelse for parodi, karikatur og pastiche. Ændringen kan have den fordel, at der skabes en klarere retstilstand på området, og IFPI er derfor ikke modstander af det specifikke forslag.

IFPI har dog en række forslag til forbedringer:

- Det bør tydeliggøres, at forslaget erstatter – og ikke supplerer - de tidligere undtagelser. Både den lovbestemte i § 52 c, stk. 10 (som nu bliver ”opslugt” af den bredere § 24 b) og den ulovbestemte, som er nævnt i Højesterets dom i sagen om Den Lille Havfrue. Da formålet med ændringen er at skabe klarhed er det vigtigt, at der ikke hersker tvivl om, hvorvidt der eksisterer flere parallelle parodiundtagelser. Andet ville også være problematisk ift. EU-retten.
- Det bør udtrykkeligt nævnes, at anvendelse af et værk eller frembringelse i medfør af den foreslåede § 24 b ikke medfører, at der automatisk bliver skabt et nyt og selvstændigt værk som forstået i ophavsretslovens 4, stk. 2. Også dette vil være korrekt ift. EU-retten.
- Forslaget til § 24 b, stk. 2, bør udgå eller modificeres, så begrænsningen alene omfatter § 11, stk. 2, 2. pkt. om kildeangivelse. Ophavsretslovens § 3 indeholder allerede flere fleksible standarder, som fx ”god skik”, der giver domstolene frihed til at vurdere, om en parodi mv. er en overtrædelse af de ideelle rettigheder eller ej. Det giver ikke mening at have en hovedregel om, at navngivnings- eller respektretten aldrig gælder, blot fordi der er tale om en parodi mv. Det bør i tvivlstilfælde være op til domstolene at foretage hensynsafvejningen. Af samme grund bør følgende sætning slettes:

”Det skyldes, at det i praksis oftere vil være undtagelsen end reglen, at kravet om god skik vil gøre det påkrævet at angive navnet på ophavspersonen til det værk, der anvendes, eftersom hensynet til den

¹ Bekendtgørelse nr. 25 af 14. januar 2004.

humoristiske effekt i de fleste tilfælde må forventes at veje tungere end hensynet til ophavspersonens ret til at blive navngivet.”

Overholdelse af de ideelle rettigheder kan ofte være af meget stor betydning for den enkelte rettighedshaver, og det kan ikke være rigtigt, at hensynet hertil skal vige, blot fordi værket eller frembringelsen anvendes i en humoristisk sammenhæng.

Kunstig intelligens

Som angivet indledningsvist kan IFPI også støtte ministeriets tilgang til håndtering af spørgsmålet om, hvordan ophavsretslovgivningen skal indrettes i lyset af udviklingen inden for kunstig intelligens. Udviklingen inden for kunstig intelligens har allerede haft enorme konsekvenser for musikbranchen. Eksempelvis er det blevet muligt for enhver at efterligne artisters stemmer og sætte dem i sammenhænge og situationer, de aldrig har været en del af - fx ved at få afdøde Johnny Cash til at synge Aquas ”Barbie Girl”. Sådanne sange lægges i stort omfang på sociale medier og musikstreamingtjenester, og konkurrerer på den måde direkte med de indspilninger, som artisterne rent faktisk har medvirket på. Problemet bliver kun større efterhånden som teknologien og folks evner til at anvende teknologien bliver bedre. Musikselskaberne er nogle af de få aktører, som er begyndt at indgå licenser og samarbejder ift. kunstig intelligens, og har således allerede praktisk erfaring med området. Der er dog fortsat tale om et helt nyt område, hvor villigheden til at indgå aftaler for brugen er indhold er meget lav, hvorfor der er meget lang vej til et velfungerende licensmarked.

Samtidig er området kompliceret – både juridisk og teknisk – hvilket gør det meget vanskeligt at lovgive om. IFPI kan derfor bifalde, at Kulturministeriet nu nedsætter en arbejdsgruppe, som skal se nærmere på området.

På vegne af IFPI Danmark

Lasse Lindholm

Lasse Lindholm | Direktør for kommunikation og public affairs
IFPI Danmark | Axel Towers | Axeltorv 2 | 1609 København v | CVR: 82 51 87 11
M: +45 26 23 38 33 | E: lal@ifpi.dk | W: www.ifpi.dk | T: [twitter/ifpiDK](https://twitter.com/ifpiDK)

Fra: [Klaus Pedersen / BKF](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret - høringssvar fra Billedkunstnernes Forbund
Dato: 10. januar 2024 13:42:09
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Under henvisning til Kulturministeriets høringsbrev af 7.12.2023, skal jeg på vegne af Billedkunstnernes Forbund hermed fremkomme med vores høringssvar.

I lovforslaget lægges der op til at der indføres en adgang til at citere fra billeder, jf. § 22.

Vi mener at dette forslag er overflødig og direkte skadeligt for billedkunstnernes ophavsret. Brug af billeder til diverse formål kan i dag på en enkel og let måde klareres gennem forvaltningsselskaber eller direkte hos kunstneren/rettighedshaveren. Hertil kommer, at billedkunstnernes mulighed for at generere indkomst fra andre områder end salg af originalværker kan frygtes udhulet, hvis der åbnes op for en adgang til billedcitater.

Vi skal i øvrigt henvise til høringssvar fra VISDA, Samrådet for ophavsret og Akademikerne.

Bedste hilsner

Klaus Pedersen, sekretariatsleder/director

Billedkunstnernes Forbund/Danish Visual Artists

Vingårdstræde 21, 1. th., 1070 København K

Tlf. 3312 8174/3312 8170 - www.bkf.dk

Mandag – torsdag kl. 10.00 – 15.00

Kulturministeriet
Ophavsretskontoret
Pr. mail: ophavsret@kum.dk

8. januar 2024

Høringssvar fra VISDA vedrørende høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

Tak for det fremsendte lovudkast.

VISDA tager helt og aldeles afstand fra forslaget om at indføre en regel om billedcitater efter ophavsretslovens § 22. Det følger krystalklart af gældende ret, at § 22 ikke giver hjemmel til billedcitater.

Gældende dansk ret, som bekræftet i forbindelse med implementering af infosoc-direktivet i 2002 og efterfølgende bekræftet i retspraksis (U 2007.280 SH), er klar: Ophavsretslovens § 22 omfatter ikke billeder. Samtidig kan det slås fast, at der ikke findes nogen autoritativ retskilde, hverken i EU eller Danmark, som fortolker infosoc-direktivets art. 5(3)(d) i relation til spørgsmålet, om denne citatbestemmelse også omfatter gengivelse af billeder. EU-Domstolens afgørelse i Painer-sagen (sag C-145/10) er ikke en sådan autoritativ afgørelse, da Domstolen her netop udtrykkeligt fastsætter, at den med sin afgørelse ikke har taget stilling til, om citatbestemmelsen finder anvendelse på billeder.

Der må kræves et sikkert grundlag, hvis en retstilstand gennem mere end 60 år skal ændres med begrundelsen, at det følger af EU-retlige forpligtelser. Der må således kræves en dom eller tilsvarende, der har karakter af en overbevisende og sikker retskilde. En sådan findes ikke. Professor Morten Rosenmeier har da også direkte over for Kulturministeriet bekræftet, at "der ikke [er] tilstrækkeligt grundlag for at slå fast, at den nuværende ordning er i strid med EU-retten"; han har således afvist, at hans og Jørgen Blomqvists henvendelse til ministeriet kan bruges som grundlag for lovændringen.

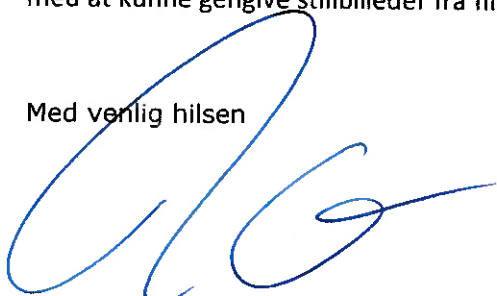
Kulturministeriet bør være opmærksom på, at hvis man opretholder forslaget, risikerer man at skabe en retstilstand, der netop er i strid med infosoc-direktivet. Når man ingen sikker viden har om fortolkningen af art. 5(3)(d), giver gennemførelsen af den omvendte danske retstilstand i forhold til i dag således ikke noget sikkert grundlag for, at dansk ret fremover måtte stemme overens med EU-retten.

I argumentationen om billedcitater spiller tretrinnet en væsentlig rolle. Tretrinnet i infosoc-direktivets art. 5, stk. 5, betyder navnlig, at en undtagelse ikke kan berøre "den normale udnyttelse af værket" eller indebære "urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser". VISDA har i årtier opkrævet vederlag for brug af billeder i forlagsmæssige udgivelser, undervisningsvirksomhed m.v. Dette gælder også billeder, der gengives som illustrationer i tilslutning til teksten. I et vist omfang sker licenseringen i samarbejde med Copydan Tekst & Node. Licenseringen sker i medfør af aftalelicenserne i § 13, § 14 (der udtrykkeligt nævner illustrationer i tilslutning til teksten) og § 24 a, der oprindeligt blev gennemført som § 23, stk. 2, med sigte på anvendelser, der faldt uden for den særlig regel om kunscitater i § 23, stk. 1).

Kulturministeriets forslag risikerer at underminere økonomien for de billedkunstnere, fotografer og andre billedautorer, som VISDA fordeler vederlag til, og som i forvejen tilhører samfundets laveste indkomstgruppe. Undermineringen skyldes, at man med lovændringen angiver en lovlig brug i form af gengivelse af illustrationer og andre billeder i tilslutning til teksten, som hidtil har været genstand for opkrævning og fordeling af vederlag til billedautorerne. Forslaget udgør således et alvorligt indgreb i billedautorenes retsbeskyttelse, hvilket VISDA finder helt uacceptabelt og unødvendigt.

Kulturministeriets forslag synes at ville løse et problem, som slet ikke er et problem i praksis. Dette følger også af det forhold, at det på s. 17 øverst anføres, at hensigten med lovændringen tilsyneladende er "at give mulighed for at undervisere og professorer inden for navnlig film- og medievidenskab ikke kun må vise kortere filmklip, men også efter omstændighederne gengive stillbilleder fra film, herunder i fagbøger og videnskabelige artikler". Heroverfor må det første bemærkes, at lovbemærkningerne til § 23, stk. 1, der henviser til brug i de højere læreanstalter, netop synes at tilgodese det her anførte hensyn. For det andet har derefter VISDA's opfattelse ikke været én eneste sag, hvor nogen har oplevet ophavsretlige problemer med at kunne gengive stillbilleder fra film.

Med venlig hilsen

Torben Gammelgaard
Adm. direktør

**Producent
Foreningen**

Bernhard Bangs Allé 25
2000 Frederiksberg

info@pro-f.dk
T. +45 3386 2880
F. +45 3386 2888
www.pro-f.dk

10. januar 2024

Kulturministeriet
ophavsret@kum.dk

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret, hørings- svar fra Producentforeningen

Producentforeningen skal hermed komme med sine kommentarer til de dele af forslaget, som har betydning for film- og tv-producenter.

Kønsneutrale betegnelser

Producentforeningen kan kun støtte ministeriets forslag om, at ophavsretsloven gøres kønsneutral.

Overføring til almenheden

Producentforeningen støtter forslaget om at ophæve § 2 stk. 4, nr. 2 og de præciserende lovbemærkninger, som vil bidrage til at bringe den danske ophavsretslov i overensstemmelse med de EU-retslige regler på området omkring retten til overføring til almenheden.

Parodier, karikatur og pastiche

For så vidt angår parodier og karikaturer har Producentforeningen været skeptiske og bekymrede over et enkelt element i Højesterets dom fra 2023 om Den Lille Havfrue. Det er bemærkningen om, at parodier m.v. altid skal anses at udgøre et nyt og selvstændigt værk. Det indebærer, at hvis nogen bruger dele af en film, en tv-serie eller et tv-program og laver en satire eller karikatur på basis heraf, så skal den, der laver parodien eller karikaturen, anses for at være rettighedshaver også til de anvendte dele af den audiovisuelle produktion. Det er absurd og helt uacceptabelt. Vi kan støtte indførelse af en udtrykkelig undtagelse i § 24a om parodier og karikaturer, men kun under forudsætning af, at der i lovbemærkningerne

**Producent
Foreningen**

lægges afstand til Højesterets bemærkninger; det er og skal være en konkret vurdering, om en parodi eller karikatur kan anses som et nyt og selvstændigt værk efter § 4, stk. 2.

Brug i undervisning

Producentforeningen bakker op om den foreslåede ændring af § 21, som indebærer at alle regler om brug i undervisningen samles i §§ 13 og 13a. Dette sikrer en hensigtsmæssig og mere overskuelig ordning med velfungerende systemer, som understøtter let adgang for skoler og undervisningsinstitutioner til brug af film og tv i undervisningen.

Nævnskompetence

Den foreslåede udvidelse af Ophavsretslicensnævnets kompetence forekommer at være en logisk opdatering af bestemmelsen i § 48 i lyset af den udvikling, der har været omkring § 35. Producentforeningen bakker derfor op om den foreslåede § 48 stk. 2.

Datarapportering

Producentforeningen bakker op om forslaget til § 67a.

For alle rettighedshavere, herunder også film- og tv-producenter, er data afgørende. Data om, hvilke produktioner, der er udnyttet, og omfanget af denne udnyttelse er afgørende i relation til vurdering af værdien af produktionen og potentialet for fremtidige udnyttelsesaftaler, som vedrører eller relaterer sig til produktionen. Data er også vigtigt i forbindelse med vederlagsberegning og kontrol, og ikke mindst vederlagsfordeling som led i kollektiv forvaltning. Det Danske Filminstitut kræver også i støttevilkår oplysninger fra producenterne om brugen på streamingtjenester, oplysninger, som producenten i dag har svært ved at give.

I forhold til streamingtjenester m.v. er der behov for at sikre en klar lovhjemlet pligt for disse tjenester til at afgive data til rettighedshaverne.

Producent
Foreningen

Det skyldes, at der i modsætning til seertal for flow-tv ikke findes samme tradition for transparens på streamingområdet, ligesom informationsniveauet (antal streams m.v.) ikke er standardiseret. Derfor er den foreslåede bestemmelse vigtig. For at skabe den tilsigtede parallel til § 55a om ophavspersoner og udøvende kunstnere bør det i lovbemærkningerne (s. 67 midt i høringsudkastet) præciseres, at oplysningerne skal gives på begæring af en AV-producent "eller dennes repræsentant".

Producentforeningen støtter dog ikke forslaget til undtagelsesbestemmelsen i stk. 1, sidste punktum, hvorefter en streamingtjeneste kan begrænse omfanget af oplysninger, hvis "den administrative byrde ved at give oplysningerne [er] uforholdsmæssig stor". Selvom formålet med den foreslåede bestemmelse er at spejle § 55a, forekommer det ikke relevant at videreføre denne undtagelse, når transparensforpligtelsen alene vedrører producenters adgang til data. I modsætning til § 55a retter den foreslåede § 67a sig ikke mod en situation, hvor rapporteringsforpligtelsen potentielt kan knytte sig til mange rettighedshavere pr. udnyttelse. Desuden forpligtes streamingtjenesterne ikke til at afgive oplysninger af egen drift. Derfor ses proportionalitetsvurderingen ikke at være relevant i denne situation.

Administration af liste over ulovlige hjemmesider; registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

Producentforeningen bakker op om tiltagene foreslået i den nye § 84c. De vil lette arbejdet med en for den kreative branche betydningsfuld kriminalitetsbekæmpelse. Dog bør lovforslaget ikke begrænses til hjemmesider, der er dømt ulovlige af en dansk domstol. Der henvises til Rettighedsalliancens høringssvar.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis Kulturministeriet måtte ønske synspunkterne i Producentforeningens høringssvar uddybet.

Med venlig hilse
Jørgen Ramskov
Direktør

Kulturministeriet
ophavsret@kum.dk

Forslaget af 7. december 2023 vedr. ændring af ophavsretsloven

Tak for muligheden for at kommentere på lovforslaget af 7. december 2023.

Dele af forslaget skyldes jo juridiske opfattelser udgået fra bl.a. undertegnede. Jeg er meget glad for og beæret over, at ministeriet har lyttet til dem. Jeg er ikke i tvivl om, at forslaget vil betyde en særdeles høj grad af overensstemmelse mellem den danske ophavsretslov og EU-retten, og at Danmark nu bliver det land i Europa, hvis ophavsretslov afspejler størst EU-retskonformitet.

Herudover glæder jeg mig meget over den høje juridiske kvalitet, der præger både lovteksten og forarbejderne, og som også har præget de andre ophavsretlige lovændringer, der har været i de senere år. Jeg synes generelt, ophavsretskontoret gør et virkelig godt arbejde. Meget stor tak for det.

Til de enkelte dele af forslaget vil jeg gerne sige:

Jeg er allerede selv gået over til ”ophavsperson” både i undervisning og andre steder. Det er det eneste rigtige i dag. Jeg mener desuden, at ophavsperson lyder langt bedre end det mystiske ord ”ophav”, som jeg ved, at nogen kunne tænke sig at bruge i stedet for. Jeg håber, at ministeriet vil stå fast over for eventuelle forsøg på at få ordet ophav ind i lovteksten i stedet for ophavsperson.

Forslaget om ophævelse af § 2, stk. 4, nr. 2, fylder mig med stolthed og glæde. Jeg er også helt enig i forslagene vedr. ændring af § 21 og § 24.

Efter min mening er forslaget til ny § 24 b om parodier meget velskrevet, og jeg er helt enig i, at det rigtige er at undtage § 24 b fra kravene i § 11, stk. 1 og 2. Jeg kan dog stadig være i tvivl, om det kan give EU-retlige problemer,

9. JANUAR 2024

KØBENHAVNS UNIVERSITET, DET
JURIDISKE FAKULTET, CENTER FOR
INFORMATION- OG
INNOVATIONSRET (CIIR)

Karen Blixens Plads 16, 2300 København
S

DIR 35 32 31 61

MOB 20 34 08 87

morten.rosenmeier@jur.ku.dk

hvis parodier skal være undergivet et krav om lovligt forlæg, jf. § 11, stk. 3. Som jeg forstår det, følger det ganske vist af EU-retten, at medlemsstaterne gerne må tilføje nye, indskrænkende tilføjelser, når de implementerer EU-retlige undtagelseshjemler, herunder ved at stille krav om lovligt forlæg. Men jeg tror ikke, det gælder i tilfælde, hvor EU-Domstolen udtrykkeligt har sagt, at et vist begreb i en undtagelsesbestemmelse skal fortolkes på en særligt totalharmoniseret måde, der udelukker yderligere tilføjelser. Se nærmere min artikel i ET 2023.064 afsnit 6 ved og med fodnote 19-22 og CIIR-artiklen om ophavsret og EU-ret i NIR 2018 s. 306 med fodnote 31, begge tilgængelige online på jura.ku.dk/mortenrosenmeier under ”Publikationer”. Men som jeg læser Deckmyn-dommen, har EU-Domstolen her defineret parodibegrebet på en totalharmoniseret måde, som udelukker supplerende med andre kriterier, herunder krav om lovligt forlæg. I den forbindelse tror jeg, man skal være opmærksom på, at præmis 33, hvor Domstolen definerer det EU-retlige parodibegreb, udtrykkeligt angiver at være et svar på spm. 3, som gik ud på, om der gjaldt andre parodibetingelser end dem, den foreliggende ret havde spurgt til. (”Det andet og det tredje spørgsmål skal følgelig besvares med, at ...”).

Herudover tror jeg, det vil skabe det bedste samspil mellem ophavsretten og grundretlige regler om ytringsfrihed, hvis parodiprincippet i § 24 b undtages fra kravet om lovligt forlæg. Parodiprincippet realiserer et grundretligt dogme om, at humoristiske ytringer nyder en særligt vidtgående ytringsfrihed, fordi de er et vigtigt led i samfundsdebatter, herunder om politiske emner. Se Menneskeretsdomstolens ”Guide on Article 10 of the Convention of Human Rights – Freedom of expression”, opdateret 31.08.2022 og tilgængelig på https://www.echr.coe.int/documents/guide_art_10_eng.pdf s. 40. Men så vidt jeg kan se, kan der være mange parodier, som ifølge dét skal omfattes af en vidtstrakt ytringsfrihedsbeskyttelse, selvom de ikke har lovligt forlæg. Bl.a. foregår rigtig meget debat jo i dag på sociale medier. Det er i den forbindelse helt sædvanligt, at brugerne af medierne laver humoristiske ”memes” o.l. ved modifikation af eksisterende beskyttet stof, hvis ophavsretlige lovlighed de ikke kontrollerer. Jeg vil tro, at rigtig mange af de humoristiske memes, der florerer på sociale medier, ikke har lovligt forlæg, og at de er lavet af private brugere, der ikke var opmærksomme på, at der skulle gælde noget ophavsretligt krav om det. Det gælder også memes, der angår samfundsrelevante emner. Jeg kan derfor godt frygte, at der, hvis parodier skal have lovligt forlæg, kan opstå mange sager, hvor parodier, der grundretligt nyder en vidtstrakt ytringsfrihed, ikke desto mindre krænker ophavsretsloven. Jeg vil derfor for mit vedkommende mene, at det vil give den bedste retstilstand, hvis parodier ikke skal være undergivet kravet om lovligt forlæg.

Jeg kan forestille mig, at nogle høringssvar vil anbefale en ændring af den foreslåede § 24 b, sådan så den, hvis værk parodieres, skal have et krav på at få del i de indtægter, parodien kaster af sig, herunder KODA-penge o.l. Denne retsopfattelse kan tilsyneladende føres tilbage til visse sager fra KODA, jf. min artikel i ET.2023.064 note 22. Jeg tror, det er en meget dårlig ide. Det vil betyde, at parodiprincippet får karakter af en slags tvangslicensregel. Det vil igen medføre, at folk kun kan udfolde deres grundretligt beskyttede humoristiske ytringsfrihed, hvis de betaler for det. Jeg frygter, at det er EU- og grundretligt problematisk. Bl.a. tror jeg ikke, man fra EU's side har forestillet sig, at brugere af sociale medier, der parodierer efter DSM-direktivets art. 17, stk. 7, litra b, skulle kunne pålægges at betale for det. Der vil også kunne opstå svære spørgsmål om, hvad det er for indtægter, ophavspersonen til det parodierede værk kan kræve at få del i, herunder om det kun handler om vederlag fra kollektive forvaltningsorganisationer, eller om ophavspersonen også kan rejse et økonomisk krav mod parodisten i sager, hvor der ikke er den slags indtægter. Uanset hvad vil det kunne medføre urimelige resultater. Det er f.eks. svært at se rimeligheden i, at humoristiske billedskabere som dem, hvis billeder fandtes lovlige i UfR 2023.3772 H, for fremtiden skal sende dele af deres VISDA-vederlag videre til Edvard Eriksens arvinger, eller at karikaturtegnere, der gengiver Bjørnebanden i karikaturtegninger om bankskandaler, skal til at dele deres betaling med Disneykoncernen. Så vidt jeg kan se, bør ophavsretlige parodiregler derfor have den retsvirkning, at parodien går helt fri af ophavsretten til det parodierede værk, sådan så ophavspersonen til det sidstnævnte ikke har krav på at få del i de indtægter, parodien måtte generere. Det er også retstilstanden i alle andre lande, hvis ophavsret jeg har beskæftiget mig med. Jeg har aldrig hørt, at der noget sted i verden skulle gælde en regel om, at ophavspersonen til et parodieret værk skulle kræve at få del i de indtægter, parodien genererer. Det svarer til, at ophavs personer, hvis værker er genstand for lovligt citat, ikke kan kræve del i indtægterne fra det værk, de citeres i.

Jeg kan også forestille mig, at nogle høringssvar vil prøve at påvirke ministeriet til, at parodiprincippet kun skal dispensere fra § 2, ikke § 3, stk. 2. Også den retstilstand advarer jeg imod af de grunde, som jeg beskriver i ET 2023.064 afsnit 5. Derimod kunne det måske være en ide, hvis ministeriet folder endnu mere ud i lovforarbejderne, at § 24 b kan vige i tilfælde, hvor den parodieredes interesser trækker i den retning, og at det somme tider kan føre til samme resultat, som hvis parodiprincippet skulle respektere § 3, stk. 2. F.eks. kan parodier, der forbinder ophavspersonen med et bestemt partipolitisk budskab – og som vil være respektretskrænkende, hvis parodiprincippet skal vige for § 3, stk. 2 – sikkert kunne være retsstridige uden § 3, stk. 2, fordi de strider mod ophavs personens ”negative ytringsfrihed”, forstået som vedkommendes interesse i *ikke* at ytre sig. Se hertil den Europæi-

ske Menneskeretsdomstols domme *Financial Times Ltd and Others v. The United Kingdom*, 821/03, 15.12.2009 og *Sanoma Uitgevers B.V. v. The Netherlands*, 38224/03, 14.09.2010. På samme måde vil der, også selvom § 24 b skal dispensere fra respektretten, kunne skrives ind over for parodier, der forbinder ophavspersonen til det parodierede værk med f.eks. racediskrimination, alkoholmisbrug, forbrydelser mm. Jeg er overbevist om, at det vil skabe en fuldt tilfredsstillende retstilstand.

For så vidt angår spørgsmålet om billedcitater er jeg enig i, at § 70 bør henvises til § 24 b. Derimod er jeg, som jeg også tidligere har skrevet til ministeriet, meget ked af, at jeg har været med til at foreslå, at § 70 også skulle henvises til § 22. En ændring af den art vil givetvis blive misbrugt som argument for, at billedbrug, der klart er rettighedsbelagt efter en traditionel vurdering, nu ikke er det mere, og at brugere, der plejer at betale for deres billedforbrug, nu kan slippe for det. Det vil kunne skade en lang række fotografer og billedskabere, der tilhører en af de økonomisk svageste grupper i samfundet. Samtidig vil jeg mene, at det behov for gengivelse af fotografiske billeder, der måtte opstå i praksis, er fuldt ud dækket af de regler, der allerede gælder nu. Endelig er jeg overbevist om, at den aktuelle retstilstand er i fuld overensstemmelse med EU-retten, og at den ikke skaber nogen EU-retlige problemer. Se nærmere den mere udførlige juridiske argumentation i Akademikerne/UBVAs høringssvar.

Jeg håber derfor meget, at ministeriet kan overtales til at skrinlægge tanken om at lade § 70 henvises til § 22. Jeg beklager meget mine skiftende udmeldinger i sagen. Tingene gik simpelthen for hurtigt, da jeg skrev under på Jørgen Blomqvists og mit brev af 09.09.2023. Det virkede så klart og logisk i elfenbenstårnet. Men så ramte virkeligheden. Jeg kunne sparke mig selv over det.

Jeg synes, det er en virkeligt god ide at nedsætte et ekspertudvalg om AI og ophavsret. Jeg har selv beskæftiget mig meget med de ophavsretlige aspekter af AI, bl.a. i næste udgave af ”Immaterielret”, der kommer i februar 2024. Jeg håber, at udvalget evt. kan bruge noget af det, jeg skriver. Jeg vil også meget gerne bidrage aktivt til dets arbejde, om ikke andet så som uformel konsulent, hvis der evt. opstår behov for det.

For så vidt angår de øvrige dele af lovforslaget vil jeg tillade mig at henvises til Akademikerne/UBVAs høringssvar.

Endnu engang tak for et meget velskrevet lovforslag.

Vh

Morten Rosenmeier
Professor i ophavsret

Att.
Kulturministeriets ophavsretskontor

Illustratørerne
Dansk Forfatterforening

Strandgade 6, st.
1401 København K
Tlf.: 32 95 51 00
illustratorerne.dk
danskforfatterforening.dk

9. januar 2024

Høringssvar vedr. "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret"

Illustratørerne i Dansk Forfatterforening ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Med venlig hilsen

Marie Priem

Marie Priem
Forperson for Illustratørerne i Dansk Forfatterforening

Ørningevej 20
4140 Borup
mariepriem@gmail.com

Fra: [Johannes Riis](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 12. januar 2024 11:25:36
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Hørings svar til forslag om ændring af lov om ophavsret

Ved Johannes Riis, ph.d., lektor i filmvidenskab, den 12. januar, 2024.

I vid udstrækning hæmmer den nuværende ophavsretslov forskning i den del af kulturarven, der vedrører filmværker. I forhold til samfundets interesse i de kulturbærende funktioner af film er EUs InfoSoc-direktiv i utilstrækkelig grad blevet implementeret. Det gælder også det forslag til revision, der er sendt i høring.

InfoSoc-direktivets artikel 5 bør vægtes langt højere, da den i flere henseender indskrænker ophavspersoners rettigheder, når det gælder eksemplar fremstilling med et forskningsformål:

- i. Artikel 5, stk 2, c. "særlige reproduktionshandlinger, som foretages af offentligt tilgængelige biblioteker, uddannelsesinstitutioner eller museer, eller af arkiver, og som ikke har til formål at opnå direkte eller indirekte økonomiske eller kommercielle fordele"
- ii. Artikel 5, stk 3, a) "hvis der udelukkende er tale om anvendelse til anskueliggørelse i forbindelse med undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning, såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt, og det sker i et omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger til"
- iii. Artikel 5, stk 3, n) "hvis der er tale om anvendelse i form af overføring eller tilrådighedsstillelse med henblik på forskning eller privat studium for enkeltpersoner i almenheden ved dertil indrettede terminaler på stedet i de institutioner, der er nævnt i stk. 2, litra c), af værker og andre frembringelser, som de har i deres samlinger, og som ikke er genstand for salg eller licens"
 - o Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001

Den seneste revision, ophavsretsloven af 20 aug. 2023, giver i §11 pkt. b mulighed for at foretage eksemplar fremstilling med henblik på tekst- og datamining, der defineres som en automatiseret analyse mhp. at identificere mønstre, tendenser og korrelationer. Rettighedshaverne kan ikke tage forbehold for eksemplar fremstilling, der benytter tekst- og datamining, der tjener et forskningsformål, jf. §11.c. Problemet med denne implementering er imidlertid, at en lang række forskningsspørgsmål *ikke* lader sig afgøre ved hjælp af en automatiseret analyse.

For filmværker gælder i reglen, at tematiske og stilistiske mønstre, tendenser og korrelationer fordrer et skøn, der bygger på kendskab til andre værker og begrebslig viden. I det internationale forskningssamfund er den mest udbredte metode, at man sammenligner en scene med scener fra andre film, indenfor eller på tværs af perioder og lande, med henblik på at identificere mønstre, tendenser og korrelationer. Det fordrer for det første, at man kan trække dele af værket ud med henblik på en ny sammenhæng, dels at man metodisk ikke er bundet til automatiseret analyse. Med andre ord stemmer begrænsningen af forskningsmetoder i §11 dårligt overens med hensigten i de citerede dele af InfoSoc-direktivet. Desuden bør der tages hensyn, ikke kun til metodefrihed, men også normer og forventninger i det internationale forskningssamfund. De fordrer, at man kan fremvise sine klip, samt at man i publikationer kan illustrere med et øjebliksbillede, et *framegrab*. Begge dele udgør lovlige citationer, jf. § 22 og 23,

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Fremsendt pr. e-mail til ophavsret@kum.dk med emnefelt "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret".

12. januar 2024

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Koda/NCB fremsender hermed bemærkninger til Kulturministeriets høringsbrev af 7. december 2023 vedrørende forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

Kort om Koda

Koda arbejder for, at komponister, sangskrivere og musikforlag får betaling, når deres musik bliver brugt. Det har vi gjort gennem 100 år. Kerneopgaven er den samme i dag, men udfordringerne er blevet mere komplekse. Det kræver, at vi arbejder for et stærkere musikliv gennem et tættere internationalt samarbejde, kontinuerlige investeringer i teknologi og et nødvendigt fokus på et bæredygtigt musikliv. For yderligere information om Koda henvises til www.koda.dk

Kort om NCB

NCB er et nordisk forvaltningsselskab, som varetager de mekaniske rettigheder i musikværker, dvs. kopiering og sammenstilling af lyd og billede – også kaldet synkronisering. NCB's medlemmer er de 5 nordiske forvaltningsorganisationer for fremførelsesrettigheder for musik, Koda, STEF, STIM, Teosto og TONO. For yderligere information om NCB henvises til www.ncb.dk

Koda/NCBs bemærkninger følger forslagstekstens struktur og henviser til dens sidetal.

Bemærkningerne vedrører fortrinsvis de ændringer, som særligt angår Koda/NCB.

Supplerende vil Koda/NCB nævne nogle emner, som er fraværende i forslagsteksten, og hvor Koda/NCB tidligere over for ministeriet har nævnt behovet for regulering.

Forslagstekstens punkter

1. Kønsneutral sprogbrug

Koda/NCB noterer med stor glæde, at Kulturministeriet i forslagstekstens § 1, nr. 1, 18, 25 og 31, har valgt at følge bl.a. Kodas opfordring af 8. februar 2023 om at erstatte ordet ophavsmand med en kønsneutral betegnelse. Den samme hensigt afspejles i forslagstekstens nr. 4, 12, 13, 19, 21, 22, 23 og 35.

2. Ophævelse af § 2, stk. 4, nr. 2

Koda/NCB støtter forslaget om ophævelse af særreglen i ophavsretslovens § 2, stk. 4, nr. 2. Den nærmere afgrænsning af offentlighedsbegrebet må være op til retspraksis. I dansk lovtæst og lovbemærkninger er der således ikke grundlag for at specificere, hvordan der er tale om overføring til almenheden – dette beror på EU-Domstolens praksis. Den eneste betydning i praksis af § 2, stk. 4, nr. 2, har været at fastsætte en bundgrænse på 40 medarbejdere som kriterium for Koda's opkrævning af vederlag for musik til arbejde. Med lovændringen gælder bundgrænsen på 40 ikke længere. Dette bør anføres i lovbemærkningerne

7. Ny § 24 b om parodi mv.

Koda/NCB finder det positivt, at ministeriet foreslår at lovfæste en parodiregel af de grunde, ministeriet nævner. Men den vigtige rettesnor bør være en direktivkonform regulering, som er tilstrækkeligt balanceret imellem hensynet til de oprindelige ophavspersoner og til brugeren/parodisten – ikke en kodificering af konkret begrundede afgørelser fra de danske domstole.

Forslaget til ny § 24 b indebærer en lovfæstelse af en generel parodiundtagelse, der samtidig udvides til at omfatte karikatur og pastiche, hvilket gør § 52 c, stk. 10, overflødig. Der er imidlertid flere forhold ved forslaget, der fortjener en nærmere afklaring:

- A. *Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk?*
- B. *Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?*
- C. *Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?*

Ad A: Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk?

Kulturministeriet vurderer (s. 12), "at Højesterets afgørelse i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue) er udtryk for gældende dansk ret". Særligt på et punkt er der dog behov for en stillingtagen til, om Højesterets afgørelse er egnet til at blive stående som en generel regel. Det nævnes i Højesterets dom, at

"Med hensyn til parodier af ophavsretligt beskyttede værker finder Højesteret, at det bl.a. er kendetegnende for en parodi, at den i almindelighed opfylder et formål, der er helt fremmed for originalværket. Parodier vil derfor kunne betragtes som selvstændige

værker, der falder uden for det originale værks ophavsretlige beskyttelse. Dette gælder, selv når parodien er meget nærgående, og hvad enten parodien retter sig mod selve originalværket eller mod noget andet. Sådanne parodier, der opfylder originalitetskravet i ophavsretslovens § 4, stk. 2, vil være omfattet af denne bestemmelse.”

Ophavsretslovens § 4, stk. 2, lyder

”Ophavsretten til et nyt og selvstændigt værk, som er frembragt gennem fri benyttelse af et andet, er ikke afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk.”

Men hvis parodien er et nyt og selvstændigt værk, som ikke er afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk, så er der – rent logisk – ikke behov for en undtagelsesbestemmelse, fordi parodien ikke er afhængig af ophavsretten til det oprindelige værk.

Koda/NCB vil derfor opfordre til, at forslaget afholder sig fra at gøre Højesteretsdommens konkrete vurdering til en generel antagelse om, at alle parodier udgør nye og selvstændige værker.

Ad B: Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?

Ophavspersoners økonomiske rettigheder, jf. ophavsretslovens § 2's eneret, kan helt overordnet anvendes til enten at tillade, at andre råder over ens værker, typisk mod vederlag, eller til at modsætte sig, at andre råder over ens værker. Den foreslåede § 24 b indebærer, at ophavs personer ikke vil kunne modsætte sig, at andre anvender deres værker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Men hverken lovforslaget eller den bagvedliggende EU-ret og -retspraksis, bl.a. dommen i C-201/13 (Deckmyn) omtaler, hvordan anvendelsen af parodiværker skal håndteres vederlagsmæssigt. Dette har særlig betydning inden for Koda/NCB's forvaltningsvirksomhed med at opkræve og fordele vederlag til rettighedshaverne.

Som det også anføres i forslaget, er der her tale om en af de i InfoSoc-direktivet hjemlede undtagelser til ophavsretten, hvorfor tretrinseten skal iagttages, jf. InfoSoc-direktivets art. 5, stk. 5:

”Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.”

Der er efter Koda/NCBs opfattelse tale om en urimelig grad af skade for de oprindelige rettighedshaveres legitime interesser, hvis de ikke alene skal tåle en parodiering af deres værker, men også at parodisten får ret til de ophavsretlige vederlag for sin parodi af deres værk.

Koda/NCBs synspunkt svarer til den fortolkning af tretrinseten, som blev foretaget i en WTO panel-rapport fra 2000 i sagen WT/DS160/R United States – Section 110(5) of the US Copyright Act (citeret fra Pernille Bruun Andersen: *Ophavsret & ytringsfrihed*):

”I forhold til den anden betingelse var panelet af den opfattelse, at en indskrænkning/undtagelse i national ret nærmer sig en konflikt med den normale udnyttelse, når indskrænkningen/undtagelsen tillader en brug, der kommer i økonomisk konkurrence med rettighedshaverens eneret og dermed fratager ham kommercielle gevinster. I forhold til den tredje betingelse var panelet af den opfattelse, at man bevæger sig på grænsen for den urimelige grad af skade, hvis undtagelsen/indskrænkningen resulterer i eller har potentiale til at forårsage et urimeligt indkomsttab for rettighedshaveren.”

Hvis forslaget ikke gør klart op med Højesteretsdommen og desuden forholder sig mere præcist til tretrinsetestens betydning for, i hvilket omfang parodiundtagelsen indebærer en indskrænkning af de økonomiske rettigheder efter ophavsretslovens § 2, vil det forstærke den eksisterende retsusikkerhed, i og med at grænsen mellem uhjemlet bearbejdelse og lovlig parodi vil være uhyre vanskelig at drage i praksis.

Det vil skabe grundlag for flere tvister, hvor komponister, sangskrivere og tekstforfattere får ”indefrosset” deres vederlag, idet Koda/NCB er nødt til at afvente deres indbyrdes afklaring af tvisten, før Koda/NCB kan udbetale med frigørende virkning til de retmæssige rettighedshavere.

Ad C: Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?

Forslaget lægger op til, at § 24 b bør undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2, hvilket indebærer flere indskrænkninger i de ideelle rettigheder efter § 3:

Krediteringsretten:

Forslaget nævner (s. 13), at det ”følger direkte af C-201/13 (Deckmyn), ... at parodibegrebet ikke må underlægges et krav om kildeangivelse”. Hertil bemærkes, at droit moral-reglerne i lovens § 3 – som anført s. 46 – ikke er EU-harmoniserede, og at domstolens udtalelse af den grund ikke kan være bindende for Danmark. Det må også bestrides, at parodiundtagelsens sammenhæng med ytringsfrihedsbeskyttelse kan føre til en indskrænkning af kravet efter § 3, stk. 1, om navngivelse i overensstemmelse med god skik.

Respektretten:

Respektretten i § 3, stk. 2 har to aspekter: *ændringer* af værket og *sammenhænge*, hvori værket gøres tilgængeligt for almenheden. Det er vanskeligt at se, hvordan parodiundtagelse skal føre til, at ophavspersonen skal tåle, at parodien kan optræde i sammenhæng med eksempelvis porno og politisk, kommerciel eller religiøs promovring. Dette har særlig relevans for musikværker, hvor det desværre ses igen og igen, at melodien uden tilladelse bliver forsynet med helt eller delvist nye tekst med politisk budskab, jf. fx Københavns Byrets dom af 17. december 2012 om brugen af Nanna's ”Afrika” på Det Konservative Folkepartis landsråd i 2010.

På den baggrund finder Koda/NCB, at hensynet bag en parodiundtagelse vil kunne varetages fuldt ud, også hvis § 11, stk. 1 og 2, fortsat finder anvendelse.

8-10. Ændringer i § 30 – aftalelicens ved on demand for DR, TV2 m.fl.

Koda/NCB anerkender det behov for modernisering, som forslaget til ændring af § 30 er udtryk for. Koda/NCB noterer sig herved, at der ikke er lagt op til ændringer af det forhold, som er nævnt i forslaget bemærkninger (s. 20), om at Ophavsretslicensnævnet har kompetence med hensyn til vilkårene, herunder vederlagets størrelse, men ikke har kompetence til at meddele selve tilladelsen til brug af værkerne. Den kompetence har kun rettighedshavernes organisation. Men det virker ikke betryggende, at det i forbindelse med forslaget til § 33 om aftalelicens med hensyn til lydoptagelser nævnes (s. 49), at det fortsat vil være op til ”parterne eller domstolene” at tage stilling til meddelelse af tilladelse. Det vil være i strid med den ophavsretlige eneret, hvis domstolene kan pålægge en rettighedsorganisation at meddele en tilladelse. Koda/NCB har noteret sig, at der ikke er foreslået nogen udvidelser af § 31 om efemere optagelser, og vi forudsætter, at den ikke berøres.

Synkronisering

Koda/NCB noterer sig ligeledes med tilfredshed, at det fremgår (s. 22), at udtrykket ”eksemplar fremstilling” i forslaget til § 30, stk. 1, 2. pkt. ikke omfatter ”den første eksemplar fremstilling, der foretages, når en audio eller audiovisuel produktion optages – i praksis betegnet ”synkronisering”.” Dog er denne formulering lidt uheldig, idet begrebet synkronisering betegner en sammenstilling mellem lyd og billede, hvilket typisk ikke forekommer ved audioproduktioner. Sondringen mellem eksemplar fremstillingen, som er nødvendig for gengivelsen, og eksemplar fremstillingen, som er nødvendig for produktionen, er helt afgørende for Koda/NCB, idet retten til at tillade synkronisering i en række tilfælde ikke vil kunne meddeles af en kollektiv forvaltningsorganisation men fordrer de enkelte ophavspersoners tilladelse. Dette er så væsentligt, at det bør omtales nærmere i lov bemærkningerne. Og det kunne overvejes at indsætte den understregede ordlyd direkte i loven, så forslaget til § 30, stk. 1, nyt 2. pkt. lyder:

”Bestemmelsen i 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på den eksemplar fremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, uden at dette omfatter den eksemplar fremstilling, der sker ved sammenstilling af lyd og billede”.

Virkning for andre broadcastere og for § 75 a

Forslaget er begrænset til kun at vedrøre de danske public service-stationer. Denne forskelsbehandling forekommer ubegrundet. Efter Kodas opfattelse vil det være langt mere hensigtsmæssigt at udvide § 75 a, stk. 3, om at Ophavsretslicensnævnet kan fastsætte vederlaget for offentlig fremførelse af musik, til også at omfatte on demand-tilrådighedsstilling, som er nutidens mest udbredte forbrugsform af elektronisk indhold. I Ophavsretslicensnævnets sag nr. 119, Koda mod HBO Nordic AB, havde nævnet således kun kompetence til tage stilling til vederlaget for den offentlige fremførelse, men ikke til vederlaget for den eksemplar fremstilling, som er nødvendig for gengivelsen, altså netop den udnyttelse, der omfattes af forslaget til et nyt § 30, stk. 1, 2. pkt. Koda/NCB vil på den baggrund foreslå et nyt pkt. til § 75 a, stk. 3, jf. nedenfor i afsnittet ”Emner, som er fraværende i forslagsteksten”.

Eksisterende godkendelser efter § 30

Det nævnes (s. 20), at "Koda-NCB er ligeledes godkendt efter § 30 for komponister og tekstforfattere." Det er indlysende, at godkendelsen efter § 30 fremover bør omfatte både Koda og NCB, men for god ordens skyld bemærkes, at det i dag alene er Koda, der er godkendt efter § 30, jf. Kulturministeriets godkendelsesskrivelse af 11. december 2023:

"Koda godkendes hermed som organisation, der kan indgå aftaler med aftalelicensvirkning, jf. ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. §§ 30 og 35. Ligeledes godkendes NCB som organisation, der kan indgå aftaler med aftalelicensvirkning, jf. ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 35, for så vidt angår de af NCB forvaltede eksemplarfremsættelsesrettigheder i det omfang, disse rettigheder indgår i de udnyttelsesformer, der er omfattet af ophavsretslovens § 35, stk. 4 og 5."

20. Udvidelse af områderne for mægling efter § 52, stk. 1

Koda undrer sig over, at adgangen til mægling efter § 52, stk. 1, udvides til at omfatte tvister på § 30's område. Tvister på dette område kan i forvejen behandles af Ophavsretslicensnævnet, som efter § 7 i bekendtgørelse om Ophavsretslicensnævnet (bkg. Nr. 25 af 14. januar 2004) allerede er berettiget til at mægle forlig i sagen. Mæglingsproceduren efter § 52 indebærer en langt svagere position for rettighedshaverne end nævnsproceduren: Ingen af parterne kan modsætte sig den anden parts ønske om mægling, forligspersonen kan fastsætte, at en aftale skal forblive i kraft, kan fremsætte mæglingsforslag og kan egenhændigt fastsætte frister for parternes stillingtagen til sådant mæglingsforslag; alt sammen forhold, der reducerer rettighedshavernes muligheder for at udnytte deres enerettigheder til at forhindre en uhjemlet udnyttelse. Der er så vidt ses ikke nogen eksempler på, at mægling har ført til hurtigere tvisteløsning end nævnsbehandling – tværtimod er der udenlandske eksempler på mæglingsforløb på op til 10 år. Koda vil på den baggrund opfordre til, at henvisningen til § 30 udelades af forslagstekstens nr. 20 (§ 52, stk. 1), eller til at det i det mindste fastsættes, at mægling ikke afskærer nogen af parterne fra at indbringe tvisten for Ophavsretslicensnævnet.

36. Ny § 84 c

Koda er medlem af Rettighedsalliancen og henviser derfor på dette punkt til Rettighedsalliancens høringssvar.

Emner, som er fraværende i forslagsteksten

Kulturministerens udtalte i pressemeddelelsen den 7. december 2023 om forslagsteksten:

"Som kulturminister vil jeg sikre, at de skabende kunstnere ikke ender som tabere, mens techfirmaer som en flok ansvarsløse gribbe spiser af både værker, rettigheder og kreativitet."

Den intention bakker Koda/NCB naturligvis fuldt op om, men må omvendt konstatere, at intentionen på flere områder desværre ikke er fulgt op af konkrete forslag i forslagsteksten, selv om det helt oplagt kræver ny regulering. Det gælder navnlig AI og rimelige indtægter fra musikstreaming.

A. AI (§ 52)

Kunstig intelligens, AI, og for ophavsretten især den generative AI, er blevet et helt centralt opmærksomhedspunkt inden for det sidste år. Set i lyset af kulturministerens ovennævnte intention er det derfor skuffende, at forslaget kun indeholder en stille bøn om, at der indgås aftaler efter den generelle aftalelicens i § 50, stk. 2, eventuelt efter forudgående mægling. Der er ingenting, der tyder på, at techfirmaerne har tænkt sig at bidrage konstruktivt til sådan en proces.

AI-tjenester har behov for meget omfattende træningsdatasæt, hvorfor det vil indebære betydelige administrative byrder for udviklere og udbydere af AI-tjenester at klarere rettigheder hos de enkelte rettighedshavere for de værker, de ønsker at anvende i træningen. Dette arbejde vil formentlig kun kunne løftes af de allerstørste internationale techvirksomheder – ofte med base i USA.

Kollektiv forvaltning vil her fungere som en one-stop-shop, hvor tjenesterne kan få adgang til et stort repertoire gennem én enkelt aftale og samtidig opnå større sikkerhed for, at de ikke risikerer at begå ophavsretlige krænkelser.

Ved brug af generativ AI vil det ikke være muligt at fastslå, hvor meget det enkelte kunstneriske værk har bidraget til en sprogmodels værdi eller til det konkrete output, som en generativ AI genererer.

I en sådan situation – og hvis der ikke er kollektiv forvaltning af området – viser erfaringen, at udviklere og udbydere af AI som udgangspunkt forventes at søge mod de allerstørste internationale aktører for at sikre sig adgang til det udbredte angloamerikanske repertoire. Herved står de mindre og lokale rettighedshavere tilbage med væsentligt mindre attraktive aftalevilkår og dermed en lavere betaling i sigte.

På samfundsplan vil en sådan situation samtidig være en trussel mod den kulturelle diversitet og de mindre sprogområders repræsentativitet. Kun obligatorisk kollektiv forvaltning vil i disse tilfælde sikre, at alle rettighedshavere repræsenteres på lige vilkår.

På AI-området vil der ikke blive skabt brugsdata for de enkelte værker, som vi kender det fra fx streamingtjenester. Denne udfordring kan ligeledes overkommes ved obligatorisk kollektiv forvaltning via de kollektive forvaltningsorganisationer, som har værktøjerne til at fordele vederlag – også på områder, hvor der ikke er data om brug.

De kollektive forvaltningsorganisationer er desuden underlagt lovkrav om objektivitet og transparens, der sikrer en høj grad af retssikkerhed samt at alle rettighedshavere tilgodeses.

På den baggrund foreslår Koda/NCB, at der opstilles nogle tydeligere rammer for brugen af ophavsretligt beskyttede værker af fx generative AI-tjenester, så der sikres kollektiv forvaltning af området.

Herved tilgodeses både techvirksomhedernes behov for en hensigtsmæssig og samlet rettighedsklarering, en ligelig repræsentation og ligebehandling af rettighedshavere, samt mulighed for at mindre sprogområder, som fx det danske, også repræsenteres i datatræningssæt.

B. En rimelig betaling fra musikstreaming

De skabende og udøvende kunstnere, som skaber indholdet til musikstreamingtjenesterne og sociale medier, bliver ikke ordentligt betalt for deres arbejde, og intet tyder på, at markedsfejlene korrigerer sig selv. Derfor etablerede flere danske musikorganisationer for et år siden et samarbejde med et mål om at sikre rimelige indtægter fra streaming til musikkens skabere og udøvere. På den baggrund kom organisationerne den 8. september 2023 med følgende [ni anbefalinger til rimelige indtægter fra musikstreaming](#):

Musikkens værdi skal sikres – stop for gratis

Værdien af musikstreamingabonnementer undermineres med gratis streamingtjenester og andre gratis platforme, der udhuler værdien af musik i hele markedet. 60 procent af danskernes samlede digitale musikforbrug, opgjort i tid, foregår på gratis musiktjenester, hvor betalingen til kunstnerne i bedste fald er ti gange lavere end på abonnementstjenesterne. Vi har brug for et opgør med gratis musik og stoppe med at lade de skabende og udøvende kunstnere medfinansiere en markedsstrategi, der modarbejder en bæredygtig og sund streamingøkonomi.

Prisen for abonnementer skal stige

Abonnementsprisen på musikstreamingtjenesterne har været fastfrosset i mere end ti år. Oveni det skal man lægge den negative effekt af familieabonnementer og andre multibrugerabonnementer. Den gennemsnitlige betaling pr. bruger er på den baggrund faldet med cirka 40 procent. Der er derfor behov for, at streamingtjenesterne løfter deres abonnementspriser markant.

Øg skabernes og udøvernes andel af indtægterne

Musikkens skabere og udøvere modtager kun cirka 22 procent af musikstreamingindtægterne på trods af deres helt afgørende betydning for en sangs succes. Dem, der skaber indholdet, bør derfor få en større andel af den økonomi, som streamingtjenesterne genererer.

Betalingsniveauet skal op på sociale medier

Streamingøkonomien lider under, at de første aftaler med sociale medier og brugergenererede platforme, såsom YouTube, blev indgået dengang de selv kunne bestemme prisen på rettigheder på grund af manglende lovgivning på området. Betalingen til rettighedshaverne skal højnes, så den matcher nutidens brug og

markedsværdi på de sociale medier og brugergenererede platforme.

Indfør uoverdragelig vederlagsret

Inspireret af ordninger, der ses i flere andre EU-lande, skal Danmark indføre en regel i ophavsretsloven, der sikrer, at musikkens skabere og udøvere får en uoverdragelig vederlagsret ved musikstreaming. Denne vederlagsret skal betales direkte af tjenerne til kunstnerne – uden at påvirke eksisterende rettighedsbetalinger.

Skab ordentlige rammevilkår i forhold til AI-skabt musik

Kunstig intelligens (AI) giver spændende nye muligheder i forbindelse med skabelse og kuratering af musik, men AI må ikke underminere det økonomiske grundlag for kunstnerne. Det menneskelige, kunstneriske udtryk former vores identitet og værdier, og der skal derfor sikres ordentlige rammevilkår i forhold til AI-skabt musik på streamingtjenester. For eksempel kan der blive behov for at kigge på en differentieret fordeling af indtægterne, hvis AI-skabt musik for alvor gør sit indtog på musikstreamingtjenesterne.

Giv indsigt i algoritmer

Rettighedshaverne har for lidt indsigt i musikstreamingtjenesternes algoritmer, som ellers er afgørende for at vide, hvordan lytterne agerer og for at forhandle aftaler og vilkår. Der skal være fuld åbenhed om, hvordan tjenesternes algoritmer virker.

Pålæg transparenskrav

Musikstreamingtjenesterne, sociale medier og brugergenererede platforme skal pålægges transparenskrav om deres data og content ID-systemer. Tjenesterne har i stigende grad udviklet komplekse, selvskabte procedurer til identifikation af værker, hvilket gør det vanskeligt for den enkelte udøvende og skabende kunstner at få retmæssig betaling. Der skal være fuld transparens, om hvordan disse systemer fungerer.

Stop streamingsnyd

Click-fraud bliver mere og mere udbredt. Det er for eksempel, når der sættes en hær af computere til at klikke på sange, der efterfølgende hentes penge fra. Kunstnerne kan ikke løse dette problem selv, men streamingtjenesterne skal i højere grad overvåge og kontrollere egne tjenester for at stoppe streamingsnyd

Siden anbefalingerne kom, har bl.a. Spotify hævet priserne lidt, men langt fra nok til at kompensere for faldet over de seneste 10 år. Koda/NCB har allerede været i dialog med Kulturministeriet om dette problemfelt, men må desværre konstatere, at forslagsteksten er helt tavs herom.

C. Udvidelse af § 75 a til også at omfatte den eksemplarfremsstilling, som er nødvendig for gengivelsen

Som nævnt finder Koda/NCB det utidssvarende, at Ophavsretslicensnævnets kompetence efter § 75 a, stk. 3, ikke omfatter nødvendige eksemplarfremsstillingsrettigheder. Det savner reel begrundelse, at ministeriet i § 30 vil indføre en aftalelicens om mekaniske rettigheder i broadcasteres on demand-tjenester, som indebærer, at der er nævnskompetence for ikke-medlemmer af NCB, mens der ikke er nævnskompetence for NCB-medlemmer – medmindre man tillige gennemfører en udvidelse af § 75 a.

Koda/NCB vil derfor foreslå, at der i § 75 a, stk. 3, som et nyt 2. pkt. indsættes den nedenfor understregede tekst, så § 75 a, stk. 3, kommer til at lyde:

Stk. 3. Stiller en organisation m.v., der er godkendt i henhold til stk. 1, urimelige vilkår for at meddele tilladelse til offentlig fremførelse af musikværker, kan Ophavsretslicensnævnet på begæring fastsætte vilkårene for fremførelsen. Ophavsretslicensnævnets fastsættelse af vilkår omfatter tillige vilkårene for den eksemplarfremsstilling, som er nødvendig for gengivelsen, såfremt organisationen tillige repræsenterer de dermed forbundne rettigheder. § 47, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Koda/NCB er naturligvis til rådighed for drøftelse af ovennævnte eller af øvrige spørgsmål vedrørende høringen.

Med venlig hilsen

Kaspar Lindhardt
Legal Advisor & Head of Governance for Cultural Funds

MOTION PICTURE ASSOCIATION EMEA

MPA EMEA
Avenue des Arts 46
1000 Bruxelles (BE)

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Brussels, 12 January 2024

By email to ophavsret@kum.dk

Comments by the Motion Picture Association (MPA) on:

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

The MPA serves as the global voice and advocate of the film, television and streaming industry and operates in every major market around the world. MPA members are Netflix Studios, Paramount Pictures Corporation, Sony Pictures Entertainment, Universal City Studios, Walt Disney Studios Motion Pictures, and Warner Bros Entertainment, which all play an important role in the production and distribution of Danish and international content in Denmark through all media.

We would like to thank the Ministry of Culture for providing stakeholders with the opportunity to express their views in the context of this public consultation. We appreciate this offer to comment on certain aspects of the draft law amending the Copyright Act (hereafter 'the Draft') and specifically on the proposed changes to Section 52(1) and Section 67a. We also would like to express gratitude for the provision enabling the private sector to process information about illegal websites (Section 84c(2)).

In the Draft, the Ministry of Culture suggests amending **Section 52(1)** which relates to mediation rules, in order to promote extended collective licensing (ECL) for text and data mining (**TDM**) in relation to artificial intelligence purposes.

As an initial remark, while we recognise that Article 12 of DSM Copyright Directive ('**the Directive**') permits in general terms the imposition of ECL under certain strict conditions, it should be underlined that the Directive does not provide a specific role for collective management organisations (**CMOs**) in respect of the TDM provisions. This approach recognises that, consistent with EU copyright law, individual **rightholders should remain in control of authorizing ingestion of their works/exercising the opt-out**, without the implicated exclusive rights being subject to collective licensing solutions that might undermine direct licensing in this emerging market.

The remark needs to be seen as in the context of the bigger picture of online licensing and enforcement. For the MPA member companies and other rightholders, exclusive rights play a critical role not only in the production of content and licensing it to a variety of online services, but also the protection of that content. Copyright is of paramount importance. Given the constant challenge copyright infringement in this environment, rightholders need to maintain control of their rights to ensure effective licensing and enforcement. That need for control extends to the ability to authorize or prohibit the scraping of content that is being made available on-demand to the public, often via

third party services, for training ingestion. Moreover, unfortunately, member content may also be accessed by crawling content being made available on unauthorized (pirate) sites. As a result, AI developers should, to the extent practical, maintain reasonable records of inputs used to train their systems – including copyrighted works – so the public and regulators can not only meaningfully assess the legitimacy and reliability of those services but also for purposes of compliance with applicable law. **The EU Act on Artificial Intelligence**, which is currently being finalized, will likely contain provisions going in that direction and thereby **help to ensure the proper application of the TDM provision in Article 4 of the Directive**.

While the licensing of access to catalogues and collections of copyright works and datasets is a nascent area of exploitation of works, it is growing exponentially. By way of example, in December 2023, a major licensing deal was announced between OpenAI and the German publisher Axel Springer, providing for non-exclusive access to the Axel Springer titles for AI training purposes in consideration for a licence fee for historic access to Axel Springer’s library of content plus ongoing access to new content, including free content and content behind a paywall; the licence fee is reported to be an “eight-figure sum” (in euros).¹ The agreement additionally provides for content attribution and referral to Axel Springer content – in other words, providing links to full articles at the Axel Springer titles, thus enabling monetisation at source. This follows a July 2023 agreement between Associated Press and Open AI.² More and significant licensing activity is expected globally.³

While we are not privy to the individual business plans of our members and other film/TV companies, we expect there will be similar developments in the audiovisual sector – albeit adapted to the specificities of our industry. As a result, in the audiovisual sector, where there is already a well-functioning licensing market for a variety of rights and uses, the **licensing of film and TV content must continue to be a voluntary matter for individual licensors and licensees**. Strong protection for the individual exercise of exclusive rights remains the most effective way for rightholders to derive value from their creative works, particularly in the audiovisual sector. That is because audiovisual content production and distribution is high value and high risk. **Exclusive licensing is therefore the cornerstone of audiovisual content exploitation** and collective, non-exclusive licensing of audiovisual content is very unusual in our sector as a consequence.

Regarding the relationship between ECLs and three-step test, we take issue with the assertion that the former is not subject to the latter. Indeed, the architecture of ECLs was designed with three-step test in mind. The fact an ECL must include “*an appropriately designed opt-out system*” demonstrates that such mechanisms are subject to international norms including the three-step test.⁴ Furthermore, it is worth noting that “*once the scope of the ECL begins to overlap with uses that copyright owners might prefer to exercise on their own, the risk of treaty non-compliance increases*”.⁵ The use of ECLs should be limited to situations of market failure – which is clearly not the case in this emerging area. For audiovisual content, the use of ECLs in the TDM space would conflict with the manner in which rightholders normally exercise their rights in this space – this includes future exploitation.⁶ As such, it

¹ See further, Financial Times [article](#). “Axel Springer’s OpenAI deal sets new template for media ties with Big Tech”, 15 December 2023 .

² See AP [article](#) ChatGPT-maker OpenAI signs deal with AP to license news stories, 13 July 2023

³ See the FT article, *ibid*.

⁴ Ginsburg, JC., *Extended Collective Licences in International Treaty Perspective: Issues and Statutory Implementation* (November 2017), Columbia Public Law Research Paper No. 14-564, p. 9

⁵ *Ibid.*, p. 9.

⁶ WTO Dispute Settlement Panel Report 2000 on Section 110(5) of the US Copyright Act WT/DS160/R, paragraph 6.97, 6.180

MOTION PICTURE ASSOCIATION EMEA

would be contrary to the second step of the test. It would enter into economic competition with the ways that audiovisual rightholders extract economic value from their content and thereby deprive them of significant commercial gains. Finally, as the ECL functions in a manner that values all content in the same way, even where an individual rightholder is able to opt-out from the ECL, the latter would have operated to decrease to the value of content on the market. It is therefore crucial that **rightholders retain the freedom to exercise their rights on an individual basis – without competition from ECLs.**

Consequently, we would advise to **exclude audiovisual works from any ECL mechanism in the TDM field.** In addition, the draft would benefit from being strengthened to ensure rightholders' protection. In this regard, Article 12 of the Directive establishes firm parameters for the operation of ECLs under EU law and which are necessary to ensure compliance with international norms. ECLs under Article 12 are only allowed “within well-defined areas of use, where obtaining authorisations from rightholders on an individual basis is typically onerous and impractical to a degree that makes the required licensing transaction unlikely, due to the nature of the use or of the types of works or other subject matter concerned, and shall ensure that such licensing mechanism safeguards the legitimate interests of rightholders.” Accordingly, the ECL agreement cannot be general in nature and comprise all kinds of works and all kinds of uses, otherwise the ECL would “affect adversely the economic value of the relevant rights and deprive audiovisual rightholders of significant commercial benefits. And important safeguards include in particular **easy and effective opt-out at any time** for all rightholders. Where effective opt-out is not guaranteed in practice for all rightholders, an ECL would quite clearly impose mandatory collective rights management in a manner which violates EU and international norms. Furthermore, ensuring that appropriate and effective **publicity measures** are taken to inform well in advance rightholders about ECLs are key.

With the proposed **Section 67a** of the amended Copyright Act, the Ministry of Culture introduces “an obligation for providers of audiovisual information society services to provide information to producers of image recordings”. On 15 December 2023, Denmark notified the European Commission of this proposed provision in the context of the TRIS procedure, starting a standstill period which will end on 18 March 2024.

The Ministry of Culture mentions that this provision aims to reflect, to the benefit of the producer, Article 19 of the Directive which establishes a transparency obligation for producers vis-à-vis authors and performers, transposed in Section 55a of the Copyright Act. Section 55a also entitles the author to request and receive further information from subsequent acquirers (sub-licensees) in cases where the original acquirer is not in possession of all the relevant information, and **both the request and information received from the sub-licensee shall go through the original transferee.** In the audiovisual sector, the producer.

Section 55a entered into force on 7 June 2023 and the law specifies that it does not apply to agreements concluded before 1 July 2023.

Consequently, **Danish producers already benefit from the transparency obligation transposed in Section 55a** as the request and all the data going from the sub-licensee to the author has to be processed by the original counterpart. This provision applies to agreements concluded **as of July 2023**

and is therefore relatively new; the impact is therefore limited at this stage and therefore is difficult to evaluate.

As a result, the Danish implementation of Article 19 (Section 55a), the proposed Section 67s is clearly **redundant** and would not bring additional benefits to audiovisual producers, while it is likely to be **unduly burdensome** for the targeted enterprises which invest in Denmark as they would have to potentially deal with multiple requests, at different times, concerning the same works and protect subject matter. This would entail tremendous cost and effort, diverting an unreasonable amount of **resources to compliance that would have been better invested in new projects**.

In addition, **the concrete impact of this new requirement has not been assessed** and, given the impact assessments other European Union countries have published on the far-reaching costs and burdens that just the Directive's provision (related to authors/performers) would necessitate for the audiovisual sector, it is sensible to except the proposed obligation to increase even more the burden. By way of example, the Netherlands reports that "[i]n the audiovisual sector, the time spent on reporting to all film makers can vary from one or two hours for simpler cases to ten hours for the most complex cases"⁷. The Explanatory Memorandum to the Dutch implementation of the Directive reaches a very rough estimate of the costs involved of €1,250,000.00 (5 hours x 5000 agreements for an hourly wage of €50.00) for annual reporting⁸. The German Regulatory Control Council (NKR) "found indications in the media industry that the [Directive's] new disclosure and accountability obligations alone could generate one-time costs in the low double-digit millions and ongoing costs in the single-digit millions in individual companies" and it therefore "has doubts about the practicability of regulations that are intended to apply across the board and thereby disregard industry-specific differences of the companies addressed."⁹

To give some perspective of the burden, one needs to consider the high number of contributors to a film or TV show and the cumulative effect of the frequency of the obligation, coupled with the increase in production of films and TV programmes for which reporting is already required. It would not be difficult for **the burden to outweigh any perceived benefit** especially, as mentioned above, as this obligation would be unneeded and is clearly disproportionate.

There are also some concerns regarding the **confidentiality of the data**. On one hand, the comments to the articles in the Draft note that the producers and their contractual partners should be able to agree to keep the shared information confidential. However, on the other hand, the comments also imply that the Danish Film Institute would require the information at least for certain content. In any event, to the extent that any third parties are involved the confidentiality obligations must be respected. Moreover, to the extent that CMOs are involved, Article 19(6)¹⁰ should apply *mutatis mutandis*. Indeed, the impact of this amendment would mean that authors and performers should only address their information claims to producers.

⁷ P. 17 of the Explanatory Memorandum to the legislation transposing the Directive (see machine English translation [here](#)).

⁸ Ibid.

⁹ P. 195 of the German Regulatory Control Council's (NKR) report (see machine English translation [here](#)).

¹⁰ "Where Article 18 of Directive 2014/26/EU is applicable, the obligation laid down in paragraph 1 of this Article shall not apply in respect of agreements concluded by entities defined in Article 3(a) and (b) of that Directive or by other entities subject to the national rules implementing that Directive."

MOTION PICTURE ASSOCIATION EMEA

Additionally, the Draft mentions that companies would have to spend time adjusting to the obligation during a transition period, which seems reasonable.

Finally, it is important to acknowledge that **a shift towards more transparency is already happening** in the marketplace. As such, we suggest that a further observation period before further regulatory intervention is taken would be advisable. As experienced numerous times before, the market is constantly adapting to new circumstances and the suggested regulatory interventions appear to be designed based on perceptions of the practices of some market players three to five years ago. We are currently witnessing a flourishing of competition among audiovisual streaming services to seek projects and explore partnerships to produce content with European and non-European producers, and it is undeniable that the market is developing organically towards greater transparency. The way different types of media exploitation and distribution have evolved their practices of sharing information about how content is consumed is driven by market needs and forces and subject always to competition law compliance. Overall, it is undeniable that the landscape is already heading towards greater transparency of viewing data of on-demand services, both in the context of the creator/distributor/producer/licensor relationship, and towards what is shared with the public. These developments are creating a more consistent and shared context of performance measurement in the context of on-demand services.

In light of the above, the MPA encourages the Ministry of Culture to revisit its draft proposal to strive towards the creation of a legal framework that protects the investments of rightsholders and is conducive to the film and audiovisual content production industries.

We remain at your disposal should you wish to exchange on these topics. Thank you very much for your kind consideration.

Hørings svar

København 12-1-2024

Musikforlæggerne i Danmark fremsender hermed bemærkninger til Kulturministeriets høringsbrev af 7. december 2023 vedrørende forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

Musikforlæggerne bakker op om Koda/NCB's hørings svar af d. 12-1-2024. Bemærkningerne nedenfor vedrører de ændringer, som særligt angår Musikforlæggerne, og derfor er vigtige af fremsætte for os.

Kort om Musikforlæggerne. Musikforlæggerne er brancheorganisationen for danske musikforlag. Foreningen blev stiftet i 1931. Foreningen varetager danske originalforlags interesser og fremmer et loyalt og kollegialt samarbejde mellem medlemmerne. Musikforlæggerne er repræsenteret i de ledende organer i rettighedsorganisationerne Koda og Copydan og er medlem af Nordisk Musikforlæggerunion samt International Confederation of Music Publishers (ICMP). Foreningen har 36 medlemsvirksomheder. Læs mere på www.musikforlaeggerne.dk

1. Kønsneutral sprogbrug

Musikforlæggerne noterer med stor glæde, at Kulturministeriet i forslagstekstens § 1, nr. 1, 18, 25 og 31, har valgt at følge bl.a. Musikforlæggernes opfordring af 8. februar 2023 om at erstatte ordet ophavsmand med en kønsneutral betegnelse. Vi ser med glæde at dette ønskes konsekvensrettet.

7. Ny § 24 b om parodi mv.

Musikforlæggerne finder det positivt, at ministeriet foreslår at lovfæste en parodiregel. Men den vigtige rettesnor bør være en direktivkonform regulering, som er tilstrækkeligt balanceret imellem hensynet til de oprindelige ophavspersoner og til brugeren/parodisten - ikke en kodificering af konkret begrundede afgørelser fra de danske domstole.

Forslaget til ny § 24 b indebærer en lovfæstelse af en generel parodiundtagelse, der samtidig udvides til at omfatte karikatur og pastiche, hvilket gør § 52 c, stk. 10, overflødig. Der er imidlertid flere forhold ved forslaget, der fortjener en nærmere afklaring:

- A. *Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk?*
- B. *Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?*
- C. *Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?*

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FORLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Ad A: Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk?

Kulturministeriet vurderer (s. 12), "at Højesterets afgørelse i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue) er udtryk for gældende dansk ret". Særligt på et punkt er der dog behov for en stillingtagen til, om Højesterets afgørelse er egnet til at blive stående som en generel regel. Det nævnes i Højesterets dom, at "Med hensyn til parodier af ophavsretligt beskyttede værker finder Højesteret, at det bl.a. er kendetegnende for en parodi, at den i almindelighed opfylder et formål, der er helt fremmed for originalværket. Parodier vil derfor kunne betragtes som selvstændige værker, der falder uden for det originale værks ophavsretlige beskyttelse. Dette gælder, selv når parodien er meget nærgående, og hvad enten parodien retter sig mod selve originalværket eller mod noget andet. Sådanne parodier, der opfylder originalitetskravet i ophavsretslovens § 4, stk. 2, vil være omfattet af denne bestemmelse."

Ophavsretslovens § 4, stk. 2, lyder

"Ophavsretten til et nyt og selvstændigt værk, som er frembragt gennem fri benyttelse af et andet, er ikke afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk."

Men hvis parodien er et nyt og selvstændigt værk, som ikke er afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk, så er der - rent logisk - ikke behov for en undtagelsesbestemmelse, fordi parodien ikke er afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk.

Musikforlæggerne vil derfor opfordre til, at forslaget afholder sig fra at gøre Højesteretsdommens konkrete vurdering til en generel antagelse om, at alle parodier udgør nye og selvstændige værker.

Ad B: Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?

Ophavspersoners økonomiske rettigheder, jf. ophavsretslovens § 2's eneret, kan helt overordnet anvendes til enten at tillade, at andre råder over ens værker, typisk mod vederlag, eller til at modsætte sig, at andre råder over ens værker. Den foreslåede § 24 b indebærer, at ophavspersoner ikke vil kunne modsætte sig, at andre anvender deres værker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Men hverken lovforslaget eller den bagvedliggende EU-ret og -retspraksis, bl.a. dommen i C-201/13 (Deckmyn) omtaler, hvordan anvendelsen af parodiværker skal håndteres vederlagsmæssigt. Dette har særlig betydning inden for fx Kodas forvaltningsvirksomhed med at opkræve og fordele vederlag til rettighedshaverne.

Som det også anføres i forslaget, er der her tale om en af de i InfoSoc-direktivet hjemlede undtagelser til ophavsretten, hvorfor tretrinstesten skal iagttages, jf. InfoSoc-direktivets art. 5, stk. 5:

"Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser."

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FORLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Der er efter Musikforlæggernes opfattelse tale om en urimelig grad af skade for de oprindelige rettighedshaveres legitime interesser, hvis de ikke alene skal tåle en parodiering af deres værker, men også at parodisten får ret til de ophavsretlige vederlag for sin parodi af deres værk.

Hvis forslaget ikke gør klart op med Højesteretsdommen og desuden forholder sig mere præcist til tretrinnetens betydning for, i hvilket omfang parodiundtagelsen indebærer en indskrænkning af de økonomiske rettigheder efter ophavsretslovens § 2, vil det forstærke den eksisterende rets usikkerhed, i og med at grænsen mellem uhjemlet bearbejdelse og lovlig parodi vil være uhyre vanskelig at drage i praksis.

Det vil skabe grundlag for flere tvister, hvor komponister, sangskrivere og tekstforfattere får "infrosset" deres vederlag, og hermed vil musikforlæggere miste indtægtsgrundlag, idet forvaltningsselskaberne (fx Koda) er nødt til at afvente deres indbyrdes afklaring af tvisten, før der kan udbetales vederlag med frigørende virkning til de retmæssige rettighedshavere, herunder musikforlæggere.

Ad C: Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?

Forslaget lægger op til, at § 24 b bør undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2, hvilket indebærer flere indskrænkninger i de ideelle rettigheder efter § 3:

Krediteringsretten:

Forslaget nævner (s. 13), at det "følger direkte af C-201/13 (Deckmyn), ... at parodibegrebet ikke må underlægges et krav om kildeangivelse". Hertil bemærkes, at droit moral-reglerne i lovens § 3 - som anført s. 46 - ikke er EU-harmoniserede, og at domstolens udtalelse af den grund ikke kan være bindende for Danmark. Det må også bestrides, at parodiundtagelsens sammenhæng med ytringsfrihedsbeskyttelse kan føre til en indskrænkning af kravet efter § 3, stk. 1, om navngivelse i overensstemmelse med god skik.

Respektretten:

Respektretten i § 3, stk. 2 har to aspekter: *ændringer* af værket og *sammenhænge*, hvori værket gøres tilgængeligt for almenheden. Det er vanskeligt at se, hvordan parodiundtagelse skal føre til, at ophavspersonen skal tåle, at parodien kan optræde i sammenhæng med f.eks. porno og kommerciel eller religiøs promovring.

På den baggrund finder Musikforlæggerne, at hensynet bag en parodiundtagelse vil kunne varetages fuldt ud, også hvis § 11, stk. 1 og 2, fortsat finder anvendelse.

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FØRLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

8-10. Ændringer i § 30 - aftalelicens ved on demand for DR, TV2 m.fl.

Musikforlæggerne anerkender det behov for modernisering, som forslaget til ændring af § 30 er udtryk for. Musikforlæggerne noterer sig herved, at der ikke er lagt op til ændringer af det forhold, som er nævnt i forslagets bemærkninger (s. 20), om at Ophavsretslicensnævnet har kompetence med hensyn til vilkårene, herunder vederlagets størrelse, men ikke har kompetence til at meddele selve tilladelsen til brug af værkerne. Den kompetence har kun rettighedshavernes organisation.

Synkronisering

Musikforlæggerne noterer sig ligeledes med tilfredshed, at det fremgår (s. 22), at udtrykket "eksemplar fremstilling" i forslaget til § 30, stk. 1, 2. pkt. ikke omfatter "den første eksemplar fremstilling, der foretages, når en audio eller audiovisuel produktion optages - i praksis betegnet "synkronisering"." Dog er denne formulering lidt uheldig, idet begrebet synkronisering betegner en sammenstilling mellem lyd og billede, hvilket typisk ikke forekommer ved audioproduktioner. Sondringen mellem eksemplar fremstillingen, som er nødvendig for gengivelsen, og eksemplar fremstillingen, som er nødvendig for produktionen, er helt afgørende for Musikforlæggerne, idet retten til at tillade synkronisering i en række tilfælde ikke vil kunne meddeles af en kollektiv forvaltningsorganisation men fordrer de enkelte ophavspersoners tilladelse, og således også Musikforlæggerne. Synkronisering udgør et centralt forretningsområde for Musikforlæggernes medlemmer. Dette er så væsentligt, at det bør omtales nærmere i lovbemærkningerne.

Virkning for andre broadcastere og for § 75 a

Forslaget er begrænset til kun at vedrøre de danske public service stationer. Efter Musikforlæggernes opfattelse vil det være langt mere hensigtsmæssigt at udvide § 75 a, stk. 3, om at Ophavsretslicensnævnet kan fastsætte vederlaget for offentlig fremførelse af musik, til også at omfatte on demand-tilrådighedsstilelse, som er nutidens mest udbredte forbrugsform af elektronisk indhold.

Vi savner i forslaget, at Kulturministerens udtalelse i pressemeddelelsen den 7. december 2023 om forslagsteksten var kommet med i forslaget: "*Som kulturminister vil jeg sikre, at de skabende kunstnere ikke ender som tabere, mens techfirmaer som en flok ansvarsløse gribbe spiser af både værker, rettigheder og kreativitet.*" Området kræver en hurtig og konkret handling, og helt oplagt kræver ny regulering, særligt på to punkter AI og rimelige indtægter til de skabende kunstnere og Musikforlæggere fra musikstreaming.

Kunstig intelligens, for ophavsretten især den generative AI, er blevet et helt centralt opmærksomhedspunkt for Musikforlæggerne inden for det sidste år. Set i lyset af kulturministerens ovennævnte intention er det derfor skuffende, at forslaget kun indeholder en stille bøn om, at der indgås aftaler efter den generelle aftalelicens, eventuelt efter forudgående mægling.

Vi ser ingen tegn på at techfirmaerne har tænkt sig at bidrage konstruktivt til sådan en proces.

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FORLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Ved brug af generativ AI vil det ikke være muligt at fastslå, hvor meget det enkelte kunstneriske værk har bidraget til en sprogmodels værdi eller til det konkrete output, som en generativ AI genererer.

I en sådan situation - og hvis der ikke er kollektiv forvaltning af området - viser erfaringen, at udviklere og udbydere af AI som udgangspunkt forventes at søge mod de allerstørste internationale aktører for at sikre sig adgang til det udbredte angloamerikanske repertoire. Herved står de mindre og lokale rettighedshavere (herunder Musikforlæggerne) tilbage med væsentligt mindre attraktive aftalevilkår og dermed en lavere betaling i sigte.

Det vil ligeledes være en trussel mod den kulturelle diversitet og de mindre sprogområders repræsentativitet. Kun obligatorisk kollektiv forvaltning vil i disse tilfælde sikre, at alle rettighedshavere repræsenteres på lige vilkår.

Vi har derfor en forventning om, at der opstilles nogle fastere rammer for brugen af ophavsretligt beskyttede værker af fx generative AI-tjenester, så der sikres kollektiv forvaltning af området. Dermed tilgodeses både tech-virksomhedernes behov for en hensigtsmæssig og samlet rettighedsklarering, en ligelig repræsentation og ligebehandling af rettighedshavere, samt mulighed for at mindre sprogområder, som fx det danske, også repræsenteres i datatræningssæt.

En rimelig betaling for musikstreaming

De skabende kunstnere (herunder afledt Musikforlæggerne), som skaber indholdet til musikstreamingtjenesterne og sociale medier, bliver ikke ordentligt betalt for deres arbejde, og intet tyder på, at markedsfejlene korrigerer sig selv. Derfor har vi deltaget i samarbejdet mellem en række danske musikorganisationers arbejde, og bakker op om disse anbefalinger, som er en del af det samlede anbefalingssæt udsendt offentligt den 8. september 2023:

Musikkens værdi skal sikres - stop for gratis

Værdien af musikstreamingabonnementer undermineres med gratis streamingtjenester og andre gratis platforme, der udhuler værdien af musik i hele markedet. 60 procent af danskernes samlede digitale musikforbrug, opgjort i tid, foregår på gratis musiktjenester, hvor betalingen til kunstnerne i bedste fald er ti gange lavere end på abonnementstjenesterne. Vi har brug for et opgør med gratis musik og stoppe med at lade de skabende og udøvende kunstnere medfinansiere en markedsstrategi, der modarbejder en bæredygtig og sund streamingøkonomi.

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

**MUSIK
FORLÆGGERNE**
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Prisen for abonnemeter skal stige

Abonnementsprisen på musikstreamingtjenesterne har været fastfrosset i mere end ti år. Oveni det skal man lægge den negative effekt af familieabonnemeter og andre multibrugerabonnemeter. Den gennemsnitlige betaling pr. bruger er på den baggrund faldet med cirka 40 procent. Der er derfor behov for, at streamingtjenesterne løfter deres abonnementspriser markant.

Siden anbefalingerne kom har bl.a. Spotify hævet priserne lidt, men langt fra nok til at kompensere for faldet over de seneste 10 år.

Betalingsniveauet skal op på sociale medier

Streamingøkonomien lider under, at de første aftaler med sociale medier og brugergenererede platforme, såsom YouTube, blev indgået dengang de selv kunne bestemme prisen på rettigheder på grund af manglende lovgivning på området. Betalingen til rettighedshaverne skal højnes, så den matcher nutidens brug og markedsværdi på de sociale medier og brugergenererede platforme.

Skab ordentlige rammevilkår i forhold til AI-skabt musik

Kunstig intelligens (AI) giver spændende nye muligheder i forbindelse med skabelse og kuratering af musik, men AI må ikke underminere det økonomiske grundlag for kunstnerne. Det menneskelige, kunstneriske udtryk former vores identitet og værdier, og der skal derfor sikres ordentlige rammevilkår i forhold til AI-skabt musik på streamingtjenester. For eksempel kan der blive behov for at kigge på en differentieret fordeling af indtægterne, hvis AI-skabt musik for alvor gør sit indtog på musikstreamingtjenesterne.

Giv indsigt i algoritmer

Rettighedshaverne har for lidt indsigt i musikstreamingtjenesternes algoritmer, som ellers er afgørende for at vide, hvordan lytterne agerer og for at forhandle aftaler og vilkår. Der skal være fuld åbenhed om, hvordan tjenesternes algoritmer virker.

Pålæg transparenskrav

Musikstreamingtjenesterne, sociale medier og brugergenererede platforme skal pålægges transparenskrav om deres data og content ID-systemer. Tjenesterne har i stigende grad udviklet komplekse, selvskabte procedurer til identifikation af værker, hvilket gør det vanskeligt for den enkelte udøvende og skabende kunstner at få retmæssig betaling. Der skal være fuld transparens, om hvordan disse systemer fungerer.

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FORLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Stop streamingsnyd

Click-fraud bliver mere og mere udbredt. Det er for eksempel, når der sættes en hær af computere til at klikke på sange, der efterfølgende hentes penge fra. Kunstnerne kan ikke løse dette problem selv, men streamingtjenesterne skal i højere grad overvåge og kontrollere egne tjenester for at stoppe streamingsnyd

Musikforlæggerne står naturligvis til rådighed for Kulturministeriet for yderligere spørgsmål eller dialog om forslaget med mere.

Med venlig hilsen

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder

Ole Dreyer
Bestyrelsesleder/ Board Chair

MUSIK
FØRLÆGGERNE
i Danmark

Musikforlæggerne
Lautrupsgade 9, 5
2100 København Ø

T +45 4017 2206
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Indledning

Netflix takker Kulturministeriet for muligheden for at give input til ændringen af Ophavsretsloven.

Først og fremmest vil Netflix gerne byde den foreslåede ændring, der vil gøre det muligt for den private sektor at behandle oplysninger om ulovlige hjemmesider (§84c (2)), velkommen. I det følgende indlæg fokuserer Netflix på input til de foreslåede ændringer af §67a i Ophavsretsloven, som introducerer en rapporteringsforpligtelse fra audiovisuelle informationsfundstjenester til fordel for producenter.

Som udgangspunkt ønsker Netflix at understrege sit engagement i at arbejde samarbejdsvilligt med alle interessenter, herunder danske producenter på en måde, der understøtter vores mål om at bidrage til vækst og udvikling af den danske audiovisuelle industri. Det er i dette lys, vi fremlægger vores kommentarer i håb om, at ministeriet vil overveje forslaget praktiske konsekvenser.

Vi mener, at den yderligere rapporteringsforpligtelse hverken er nødvendig eller overvejet i Ophavsretsdirektivet. Faktisk rejser forslaget spørgsmål om kompatibilitet med principperne i EU-lovgivningen og er i modstrid med industriens realiteter. Ingen andre lande kræver en sådan rapportering. Det vil pålægge materielle byrder og risikere forvirring og konflikt i sektoren, givet fraværet af en ensartet sektordrevet tilgang. Derfor bør forslaget om rapporteringsforpligtelsen ikke vedtages og kræver yderligere overvejelse og vurdering af dets nytte og indvirkning i branchen.

Netflix i Danmark

Netflix samarbejder med mange store danske talenter, producenter, medarbejdere, fagforeninger og tv-stationer. Netflix værdsætter at give producenter og skabere den kreative frihed til at fortælle de historier, de ønsker, og sikre kontinuerlig udvikling af høj kvalitets dansk film og serier. Netflix har investeret hundredvis af millioner DKK i danske historier indtil videre, på mange måder og i mange stadier af produktionscyklussen. I de seneste år har Netflix bestilt serier som *"Sygeplejersken"*, *"Kastanjemanden"*, *"Skruk"*, *"The Rain"*, *"Copenhagen Cowboy"*; og film som *"A beautiful life"*, *"Kærlighed For Voksne"*, *"Against the Ice"* og *"Ehregard - Forførelsens Kunst"*; og medfinansieret titler som *"Borgen - Riget, Magten og Æren"* og *"Skyggen i mit øje"*. Derudover har Netflix licenseret endnu flere danske titler, blandt dem *"Smuk"*, *"Pagten"* og *"Klovn"*.

Vi mener, at flere mennesker fortjener at se deres liv på skærmen og er engagerede i at skabe muligheder foran og bag kameraet for mennesker fra alle baggrunde og kulturer. Derfor investerer vi i nye talenter ved at skabe og støtte talentudviklingsprogrammer, såsom *"Serieskolen"*, i samarbejde med de regionale Filmværksteder og Fonden Filmtalent.

Netflix har kollektive rettighedsaftaler med alle større talentfagforeninger i film- og tv-industrien. Den kollektive rettighedsaftale omfatter en garanteret indledende rettighedsvederlag efterfulgt af muligheden for yderligere vederlag baseret på en shows præstation.

Lovforslaget

Regulering er nødvendig, da der er en naturlig udvikling mod større gennemsigtighed

Den 12. december 2023 udgav Netflix "[What we watched: A Netflix Engagement Report](#)". Dette er Netflix' første halvårslige engagement rapport, som giver skabere/branchen dybere indsigt i vores publikum. Rapporten er et øjebliksbillede (i modsætning til kumulativt) og viser alle de titler, der er set på Netflix i det foregående seksmåneders vindue (i dette tilfælde fra januar til juli 2023), herunder:

- Seertimerne for alle titler, både branded og non-branded, der er set i denne periode med over 50.000 sete timer (~18.000 titler, dvs. over 99% af al visning);
- Udgivelsesdatoen (for første episode) for alle branded titler; og
- En note om, hvorvidt de er globalt tilgængelige eller ej.

Med denne rapport ønsker Netflix at understrege vigtigheden af engagement i streaming og vores forpligtelse til at dele information. Informationen i denne rapport - kombineret med [ugentlige Top-10](#) og [Mest Populære lister](#) - giver producenter og branchen dybere indsigt i Netflix' publikum og hvad der appellerer til dem. Dette inkluderer en rangordning af de mest sete titler i hvert land.

Derudover deler Netflix endnu mere information om engagement med producenter af Netflix-producerede titler i private samtaler med jævne mellemrum. Den samme mængde information gives ikke for titler, som ikke er eksklusive på Netflix-tjenesten (generelt er disse licenserede). Dette er et spørgsmål om ressourcer (da det ville omfatte tusindvis af titler), og ofte har vi ikke et direkte forhold til producenten i disse sammenhænge.

Publikumsmålingstjenester som Nielsen (USA) og BARB (Storbritannien) er også begyndt at rulle data ud, der måler titler på tværs af forskellige platforme for at vise, hvilket indhold der bliver set, uanset dets kilde. Netflix ser alle disse som positive udviklinger, som vil øge gennemsigtigheden yderligere og gavne sektoren og alle interessenter. Vigtigt er det, at det sker uden regulatorisk indgriben på en måde, der adresserer informationsbehovet samt sektorens specifikke karakter.

Gennemsigtigheden i streaming udvikler sig tydeligt hurtigt, som det har gjort for andre dele af den audiovisuelle og bredere kreative sektor. Denne udvikling sker i et stigende tempo, da både SVOD-tjenester samt tredjeparts publikumsmålingstjenester konvergerer på konsistente og sammenlignelige målinger for, hvordan man måler et værks præstation. Desuden er der inden for rammerne af diskussioner mellem audiovisuelle producenter og distributører yderligere samtaler om engagement, der allerede finder sted i dag.

Artikel 67a er uforenelig med ECD's rapporteringspligt i artikel 19

Den regulatoriske innovation i artikel 19 sigter mod at fremme større gennemsigtighed - og gør det på en måde, der tager højde for behovet for fleksibilitet. Derfor forbliver den fokuseret på forfattere og udøvende kunstnere. Vi opfordrer kraftigt til, at artikel 19 ikke udvides ud over forfattere og udøvende kunstnere. Direktivet er tydeligvis ikke tiltænkt at gavne ikke-forfattere/udøvere, hvis forhandlingsposition er markant anderledes - faktisk er det producenterne selv, der står over for forfattere og udøvere. Det ville være tvivlsomt, om udvidelse af denne fordel til producenterne ville være i overensstemmelse med direktivet og det bredere aquis. Netflix mener, at offentliggørelse af information mellem distributør/bestiller og producent bør være i form af deres specifikke kontraktforhold. Vi anerkender, at der er et ønske om dette, og vi har demonstreret vores åbenhed til at imødekomme det både offentligt og i vores

producentrelationer. Vi bemærker også, at forpligtelsen kan diskriminere streamingtjenester, da den ikke omfatter andre distributører, såsom tv-stationer.

Dansk lov har implementeret artikel 19 i det Europæiske Ophavsretsdirektiv på en måde, der forpligter information fra distributører til at gå igennem producenter til forfattere og udøvende kunstnere. Denne mulighed er forudset i ECD, så vi vil argumentere for, at dansk ophavsretslovgivning allerede er gået så langt som muligt i at imødekomme producenter.

Ændringen af § 67a i ophavsretsloven er derfor uforenelig med implementeringen af Ophavsretsdirektivet og mangler et europæisk retsgrundlag. Hvis Danmark vedtager denne ændring, ville det tage en markant afvigende vej fra alle andre lande i EU og globalt, da ingen andre kræver sådan rapportering.

Den foreslåede ændring er ude af trit med eksisterende rapporteringspraksis

I modsætning til andre former for medieforbrug, hvor præstationen er nøjagtigt målbar, konsistent og offentligt tilgængelig (for eksempel box office-tal), er det mere udfordrende at måle værdien af indhold inden for SVOD-modellen. De foreslåede ændringer af ophavsretsloven introducerer flere målepunkter, der ikke passer til SVOD-forretningsmodellen.

For eksempel kræver loven oplysninger om 'alle genererede indtægter og skyldige vederlag'. Dette synes at være en ekstrapolation af rapporteringspligten for forfattere og udøvende kunstnere i ECD, som dækker alle former for distribution. Der er ingen overvejelse i forslaget om en sådan bestemmelses egnethed i SVOD-forretningsmodellen. I Ophavsretsdirektivet dækker rapporteringspligten alle udnyttelsesmidler, herunder dem, hvor en titels succes er nøjagtigt målbar, for eksempel gennem box office. I SVOD-forretningsmodellen betaler en abonnent et månedligt gebyr for at få adgang til et bredt katalog af indhold. Vi kan ikke nøjagtigt tilskrive indtægter til individuelle titler, da vi ikke med sikkerhed ved, hvad der præcist driver medlemmer til at melde sig ind, blive eller forlade. Desuden informerer engagementsniveauet i en titel ikke nødvendigvis om 'skyldige vederlag' til producenter. Engagement er kun en aspekt, der hjælper med at informere om succes, hvilket også handler om historiens styrke, indholdstypen (for eksempel film/serie), om det resonerer med det tiltænkte publikum, økonomien i forhold til størrelsen på det tiltænkte publikum og markedsførings- og reklameindsats. En titels succes kan ikke bedømmes uden denne nødvendige kontekst.

Et sådant krav over for producenterne er også unødvendigt, da vederlaget - som det er tilfældet for Netflix - er reguleret i fortrolige kollektive rettighedsaftaler mellem Netflix og de fagforeninger, der repræsenterer de danske rettighedshavere.

I det forklarende notat står der, at "Oplysningerne skal opgøres fordelt på antal visninger eller transaktioner på alle relevante territorier i verden, dvs. antal streams m.v. i de enkelte lande.". Dette er problematisk, fordi ville en stream/visning tælle, hvis abonnenten så 2 sekunder, 50% af showet/filmen eller 100%? Også om en serie ville blive betragtet som 'streamet', hvis alle episoder er set, et flertal eller kun den første? Der er ingen ensartet industriel tilgang til målinger i dag, og forskellige streamingtjenester har forskellige tilgange til at vurdere engagement og præstation af indhold. Som et eksempel, i Netflix' engagement rapport, bruger vi visningstimer, da dette ligner hvad publikumsmålingstjenester som Nielsen og BARB rapporterer.

De foreslåede ændringer vil invitere til debatter om, hvad der præcist er et stream, visning, tilskrivbare indtægter og betinget vederlag, og vil ende med at afsløre fortrolige oplysninger fra de kollektive rettighedsaftaler med danske rettighedshavere. Det ville føre til forvirring og forskellige fortolkninger af loven, og kunne også reducere, hindre eller forsinke investeringer i dansk indhold. Derudover, for at

informationen skal have reel værdi for producenterne, skal den være stabil, sammenlignelig og konsekvent på tværs af forskellige tjenester. Enhver forpligtelse skal respektere fortrolige aftaler på plads.

Forslaget pålægger materielle byrder på de tjenester, der er målrettet

Udkastet til lovgivningen tilbyder ikke en omfattende konsekvensvurdering af forslaget på de målrettede tjenester. Forpligtelsen pålægger et mandat til at give information til hver producent, uanset forholdets eksklusive karakter. Afhængig af tjenesten, kunne dette være et meget stort antal producenter, der stiller flere anmodninger på forskellige tidspunkter. Dette ville pålægge materielle byrder på de målrettede tjenester og vil omdirigere ressourcer til overholdelse snarere end indholdsskabelse. Det kan derfor ikke betragtes som en proportional forpligtelse.

I det forklarende notat argumenteres der for, at en forpligtelse er nødvendig, da Det Danske Filminstitut kræver, at producenter rapporterer engagement på streamingtjenester for understøttede film. Det er ikke klart, hvorfor forpligtelsen så også skulle dække film og serier lavet uden støtte fra instituttet, og en sådan omfattende forpligtelse.

Anbefaling

Vi ser ikke grund til at indføre en yderligere rapporteringsforpligtelse, da de negative konsekvenser af forslaget opvejer den opfattede fordel for producenterne, som allerede har eksisterende juridiske værktøjer at støtte sig til, og som er de begunstigede af en organisk stigning i gennemsigtighed. Derfor foreslår vi at opgive den foreslåede artikel 67a og bevare den nuværende rækkevidde af den danske rapporteringsforpligtelse i overensstemmelse med ECD.

Introduction

Netflix thanks the Ministry of Culture for the opportunity to provide input on the act amending the Copyright Act.

Firstly, Netflix would like to welcome the proposed change that will enable the private sector to process information about illegal websites (Section 84c(2)). In the following submission, Netflix focuses its input on the proposed amendments to Section 67a of the Copyright Act to introduce a reporting obligation on audiovisual Information Society Services, to the benefit of producers.

At the outset, Netflix wishes to underscore its commitment to work cooperatively with all stakeholders, including Danish producers, in a manner that supports our goal of contributing to the growth and development of the Danish audiovisual industry. It is in this light that we frame our comments in the hope that the Ministry will consider the practical impact of the proposal.

We believe that the additional reporting obligation is neither required nor contemplated in the Copyright Directive. Indeed, the proposal raises questions of compatibility with principles of EU law and are at odds with industry realities. No other country requires such reporting. It would impose material burdens, and risk confusion and conflict in the sector, given the absence of a crystalised, uniform sector-driven approach. Therefore, the proposal on the reporting obligation should not be adopted and require further consideration and assessment of its utility and impact in the industry.

Netflix in Denmark

As Netflix, we partner with many great Danish talents, producers, crew, unions and broadcasters. Netflix values giving producers and creators the creative freedom to tell the stories they want to tell and ensuring continuous development of high quality Danish film and series. Netflix has invested hundreds of millions DKK in Danish stories so far, in a number of ways and at many stages of the production lifecycle. During the last few years, Netflix commissioned series such as *Sygeplejersken*, *Kastanjemanden*, *Skruk*, *The Rain*, *Copenhagen Cowboy*; and films such as *A Beautiful life*, *Kærlighed For Voksne*, *Against the Ice* and *Ehregard - Forførelsens kunst*; and co-financed titles like *Borgen - Riget*, *Magten og Æren* and *Skyggen i mit øje*. In addition, Netflix has licensed an even greater number of Danish titles, among them *Smuk*, *Pagten* and *Klovn*.

We believe more people deserve to see their lives on screen, and are committed to creating opportunities in front of and behind the camera for people from all backgrounds and cultures. Therefore we invest in new talent by creating and supporting talent development programs, such as “Serieskolen”, in partnership with the regional Film Workshops and Fonden Filmtalent.

Netflix has collective rights agreements with all major talent unions in the film and TV industry. The collective rights agreement includes a guaranteed initial upfront rights payment followed by the possibility of additional remuneration based on the performance of a show.

The legislative proposal

Regulation is unnecessary as there is a natural evolution towards greater transparency

On 12 December 2023, Netflix released “[What we watched: A Netflix Engagement Report](#)”. This is Netflix first bi-annual engagement report which gives creators/the industry more insights into our audience. This report is a snapshot in time (vs cumulative) showing all the titles watched on Netflix in the previous six month window (in this case from January to July 2023), including:

- The view hours for all titles, branded and non-branded, viewed in that half with over 50,000 hours viewed (~18K titles, i.e. over 99% of all viewing);
- The launch date (of the first episode) for all branded titles; and
- And a note on whether they are available globally or not.

With this report, Netflix wants to emphasize the importance of engagement in streaming and our commitment to sharing information. The information in this report — combined with [weekly Top 10](#) and [Most Popular lists](#) — gives producers and the industry deeper insights into Netflix audiences, and what resonates with them. This includes a ranking of the most viewed titles in each country.

In addition, Netflix shares even more information on engagement with producers of Netflix commissioned titles in private conversations on regular intervals. The same amount of information is not provided for titles which are not exclusive on Netflix service (generally, these are licensed). This is a question of resources (since it would encompass thousands of titles), and often we do not have a direct relationship with the producer in those contexts.

Audience measurement services such as Nielsen (US) and BARB (UK), have also begun to roll out data, measuring titles across different platforms to convey what content is being watched, regardless of its source. Netflix sees all these as positive developments which will further increase transparency and benefit the sector and all stakeholders. Importantly, it is being propelled without regulatory intervention in a manner that addresses the appetite for information as well as the specifics of the sector.

Transparency in streaming is clearly evolving rapidly as it has for other parts of the audiovisual and broader creative sectors. This evolution is happening at an increasing pace as both SVOD services as well as third parties audience measurement services are converging on consistent and comparable metrics for how to measure a work’s performance. Furthermore, within the confines of discussions between audiovisual producers and distributors, there are additional conversations on engagement already happening today.

Article 67a is incompatible with the ECD’s reporting obligation in Article 19

The regulatory innovation of Article 19 seeks to propel greater transparency - and does so in a way that takes into account the need for flexibility. Therefore, it remains focused on authors and performers. We strongly urge that Article 19 not be extended beyond authors and performers. The directive clearly is not intended to benefit non-authors/performers, whose bargaining position is markedly different - indeed, it is producers themselves who are opposite authors and performers. It would be questionable whether extending this privilege to producers would be consistent with the directive and the broader acquis. Netflix believes disclosure of information between distributor/commissioning party and producer should be in terms of their specific contractual relationships. We recognize there is a desire for this, and we have demonstrated our openness to address that both in public and in our producer relationships. We also note that the obligation may discriminatory target only streaming services and not other distributors, such as broadcasters.

Danish law transposed Article 19 of the European Copyright Directive in a way that obliges the information from distributors to flow through producers to authors and performers. This option is foreseen in the ECD so we would argue Danish copyright law has already gone as far as possible in accommodating producers.

The amendment to section 67a of the Copyright Act is therefore incompatible with the implementation of the Copyright Directive and lacks a European legal basis. If Denmark adopts this change, it would take a starkly divergent path from all other countries, in the EU and globally, since no other requires such reporting.

The proposed amendment is out of step with existing reporting practices

Unlike other forms of media consumption for which performance is accurately measurable, consistent and made available publicly (for example box-office figures), measuring the value of content within the SVOD model is more challenging. The proposed changes to the copyright law introduces several metrics that do not fit the SVOD business model.

For example, the law requires information on 'all revenues generated and remuneration due'. This seems to be an extrapolation of the reporting obligation for authors and performers in the ECD, which covers all forms of distribution. There is no consideration of such a provision's appropriateness on the SVOD business model. In the Copyright Directive, the reporting obligation covers all means of exploitation, including ones where the success of a title is accurately measurable, for example through box office sales. In the SVOD business model, a subscriber pays a monthly fee to access a wide catalog of content. We can not accurately attribute revenue to individual titles as we don't know for certain what exactly drives members to join, stay or quit. Also, the level of title engagement does not necessarily inform the 'remuneration due' to producers. Engagement is only one aspect that helps inform success, which is also about the strength of the story, type of content (film/series for example), whether it resonated with the intended audience, the economics relative to the size of the intended audience and marketing and publicity efforts. The success of a title cannot be judged without this necessary context.

Such a requirement towards producers is also unnecessary, as the remuneration - as this is the case for Netflix - is regulated in confidential collective rights agreements between Netflix and the unions representing the Danish rights holders.

In the explanatory memorandum it is stated that "the information must be calculated by **number of views** or **transactions** in all relevant territories in the world, i.e. **number of streams**, etc in the individual countries". This is problematic, because would a stream/view count if the subscriber watched 2 second, 50% of the show/movie or completed it? Also, would a series be considered 'streamed' if all episodes are watched, a majority or only the first? There is no industry-uniform approach to measurements today and different streaming services have different approaches to assessing the engagement and performance of content. As an example, in the Netflix engagement report, we use view hours as this is similar to what audience measurement services such as Nielsen and BARB report.

The proposed changes would invite debates about what exactly is a stream, view, attributable revenues and contingent remuneration and will end up disclosing confidential information from the collective rights agreements with Danish rights holders. It would lead to confusion and different interpretations of the law, and could also reduce, hinder or delay investment in Danish content. Additionally, for the information to have actual value to producers, it needs to be stable, comparable and consistent across different services. Any obligation must respect confidential agreements in place.

The proposal imposes material burdens on services targeted

The draft legislation does not offer a comprehensive impact assessment of the proposal on the targeted services. The obligation imposes a mandate to disclose information to every producer, regardless of the exclusive nature of the relationship. Depending on the service, this could be a very large number of producers posing multiple requests at different times. This would impose material burdens on the services targeted and will redirect resources to compliance rather than content creation. It can therefore not be considered a proportionate obligation.

In the explanatory memorandum, it is argued that an obligation is necessary since the Danish Film Institute requires producers to report engagement on streaming services for supported films. It is not clear why the obligation would then also cover films and series made without the support of the institute, and such an extensive obligation.

Recommendation

We don't see the reason for introducing an additional reporting obligation as the adverse consequences of the proposal outweighs the perceived benefit to producers, who have existing legal levers to rely on and who are the beneficiaries of an organic increase in transparency. Therefore we suggest abandoning proposed Article 67a and keep the existing scope of the Danish reporting obligation in line with the ECD.

Fra: [Rasmus Raabjerg Nielsen](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [reguleringnuuday](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 12. januar 2024 11:34:53
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Til Kulturministeriet / Ophavsretskontoret

Nuuday takker for muligheden for at kommentere på forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser. Nuuday er en familie bestående af seks brands, der leverer innovative digitale kundeoplevelser inden for TV, bredbånd, netværk og telefoni. Blandt disse brands hører også Yousee. Dette høringssvar udgør Nuudays samlede besvarelse.

Nuuday vil i den forbindelse henvise i sin helhed til de synspunkter, der er fremført i høringssvarene fra Danske Mediedistributører (DMD) og Teleindustrien (TI).

Venligst

Rasmus Raabjerg Nielsen

Rasmus Raabjerg Nielsen

Head of Public Affairs
GC (Communications)

M: +45 22501849

rarani@nuuday.dk

Nuuday

Teglholmegade 1

2450 København SV, DK

PRESSEFOTOGRAFFORBUNDET

JOURNALISTERNES HUS / GAMMEL STRAND 46 / 1202 KØBENHAVN K
telefon 3342 8000 / fax 3342 8003 / www.pressefotografforbundet.dk

SPECIALFORENING I DANSK JOURNALISTFORBUND

København d. 11. januar 2024

”Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

Pressefotografforbundet ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.”

På vegne af Pressefotografforbundet

De bedste hilsner fra formand, Sisse Stroyer

København, den 12. januar 2024

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Sendes per email til
ophavsret@kum.dk

RettighedsAlliancens bemærkninger til høring om ændring af ophavsretsloven

RettighedsAlliancen sætter pris på muligheden for at komme med bemærkninger til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser. Vi bakker op om hensigten med at tilpasse samt optimere den ophavsretlige regulering til udviklingen inden for EU-retten og til den samfundsmæssige udvikling.

Det er særligt reglen i forslagets § 84 c, som RettighedsAlliancen har konkrete bemærkninger til, se nedenfor.

RettighedsAlliancen støtter principperne om kønsneutralitet og forslag til sproglige ændringer i den forbindelse. Derudover støtter vi generelt mulighederne for at indgå aftaler om aftalicens på områderne vedrørende tekst- og datamining samt til udvikling og brug af kunstig intelligens.

Bemærkninger til forslagets § 84 c

RettighedsAlliancen uddyber i det følgende sine bemærkninger om behovet for, at lovforslaget justeres således, at det ikke snævert omfatter hjemmesideadresser, der er dømt ulovlige, men også vil omfatte lister med hjemmesideadresser, der på baggrund af vurdering ud fra nærmere kriterier vurderes at krænke rettigheder eller være problematiske i den henseende.

RettighedsAlliancen arbejder med at forhindre, at der tilføres trafik og pengestrømme til hjemmesider, der krænker rettigheder. Dette arbejde er blandt andet forankret i Dialogforum, hvor Kulturministeriet bidrager med at danne ramme for et selvregulatorisk samarbejde mellem rettighedshavere og annoncevirksomheder, betalingstjenester med videre. Samarbejdet har til formål at forhindre pengestrømme og trafik til tjenester, der krænker rettigheder, og som er identificeret af RettighedsAlliancen. Arbejdet tjener

samfundets interesser generelt, idet det – udover at begrænse rettighedskrænkelser – også begrænser risikoen for, at personer og virksomheder bliver udsat for svindel, samt uforvarent kommer til at markedsføre ulovlige aktiviteter.

Indsatsen er baseret på, at de relevante aktører har adgang til en liste med hjemmesideadresser, som identificeres af RettighedsAlliancen. Listen omtales som "samarbejdslisten".

Samarbejdslisten har indtil nu alene omfattet tjenester med tilhørende hjemmesideadresser, som er dømt ulovlige af danske domstole.

Imidlertid har udviklingen af samarbejdet resulteret i et ønske om, at der også optages sider på samarbejdslisten, når de, baseret på nærmere konkrete kriterier, vurderes at være rettighedskrænkende eller åbenbart problematiske i den henseende. Kriterierne indebærer, at sider, der enten krænker rettigheder eller medvirker til krænkelser, eller er såkaldte "fupsider", hvor kriminelle bagmænd og svindlere via annoncer med kendte skuespillere eller andre forsøger at trække trafik til hjemmesider, der har til formål at svindle danske borgere til at afgive deres kreditkortoplysninger eller lignende, kan optages på samarbejdslisten.

Styregruppen bag samarbejdet i Dialogforum med repræsentanter fra annoncebranchen, betalingsudbydere, danske mediehuse, Kulturministeriet og RettighedsAlliancen, besluttede den 11. januar 2024 at udvide kriterierne for optagelse af sider på samarbejdslisten i overensstemmelse med det ovenfor anførte. Vi henviser til den rapport om *Udvikling af Dialogforum*, der er fremlagt for og godkendt af ovennævnte styregruppe.¹

Det er essentielt for udviklingen og det fremadrettede arbejde med at stoppe trafik og pengestrømme til rettighedskrænkende og problematiske hjemmesider, at også en bredere liste kan rummes af lovforslagets § 84c. Det er vores vurdering, at en sådan hjemmel er nødvendig, idet det på baggrund af kriterierne for optagelse på listen kan udledes, at der er tale om strafbare forhold, jf databeskyttelsesforordningens artikel 10.

På den baggrund foreslår RettighedsAlliancen, at adgangen til at administrere lister, der er omfattet af lovforslaget, udvides til også at omfatte hjemmesider, der vurderes at krænke rettigheder eller vurderes at være åbenbart problematiske i forhold til rettighedskrænkelser.

Det bemærkes, at lignende kriterier anvendes af både DG Growth i "EU's Memorandum of Understanding" og af WIPO i forbindelse med "Alert Databasen".^{2 3}

For så vidt angår EU's Memorandum of Understanding kan sider mv. optages på på listen, baseret på følgende (vores understregning):

¹ Udkast til rapporten er fremsendt til Kulturministeriet den 4. januar 2024

² https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/enforcement/memorandum-of-understanding-online-advertising-ipr_en

³ Se mere om Alert Databasen og The Building Respect for Intellectual Property Database Project https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=439052

"[T]he advertisers have **reasonably available evidence** that these websites and applications are infringing copyright or disseminating counterfeit goods, on a commercial scale" (EU MoU).

WIPO definerer som operativt kriterie for at inkludere sider i WIPO's Alert database:⁴

"sites of concern ...an online location which is reasonably suspected by an Authorized Contributor of deliberately infringing or facilitating the infringement of copyright and related rights, whether in its country of establishment or elsewhere".

Således findes der hverken hos EU Growth eller WIPO krav om at indholdet af listerne er dømt ulovligt af domstolene.

Som bilag til dette hørings svar vedlægges RettighedsAlliancens konkrete ændringsforslag til lovforslaget og dets bemærkninger.

Endelig bemærkes, at RettighedsAlliancen antager, at det omtalte lovforslag ikke ændrer ved den praksis, hvorefter der sker indsamling og videregivelse af hjemmesideadresser mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien (samt Teleindustriens medlemmer), da denne hviler på et andet retligt grundlag end samarbejdslisten, nemlig kriteriet om *retlig forpligtelse* i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c.⁵

Vi står til rådighed for yderligere uddybning.

Med venlig hilsen

Maria Fredenslund

Direktør, advokat

T: +45 21647448

M: maria.fredenslund@rettighedsalliancen.dk

⁴ WIPO Alert Databasen samler national blokeringslister og er tilgængelig for annoncører

⁵ Se Code of Conduct mellem RettighedsAlliancen og Teleindustrien her: <https://rettighedsalliancen.dk/code-of-conduct/>

København, den 12. januar 2024

RettighedsAlliancens konkrete ændringsforslag

A RettighedsAlliancens ændringsforslag til lovforslaget

36. Efter § 84 b indsættes før overskriften før § 85:

»Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

§ 84 c. Kulturministeren kan bemyndige en virksomhed, som har som kerneopgave at beskytte rettigheder efter denne lov, til at behandle oplysninger om adresser på internettjenester, der ved dom er kendt ulovlige som følge af, at internettjenesten driver eller faciliterer aktiviteter, der krænker rettigheder efter denne lov, **eller internettjenesteadresser som fremstår som åbenbart rettighedskrænkende uden lovligt formål.**

Stk. 2. De oplysninger, der er nævnt i stk. 1, må ikke videregives. Videregivelse kan dog ske, når videregivelsen er nødvendig som led i den normale drift af virksomheder, jf. stk. 1.

Stk. 3. Den bemyndigede virksomhed, der driver og videregiver en liste over de i stk. 1 nævnte oplysninger, skal sikre sig, at der er indhentet tilladelse fra Datatilsynet til behandlingen.

Stk. 4. Den bemyndigede virksomhed skal en gang i kvartalet gennemgå listen og vurdere, om de registrerede internettjenester fortsat driver eller faciliterer aktiviteter, **der er åbenbart rettighedskrænkende.** ~~krænker rettigheder i henhold til ophavsretsloven.~~ Såfremt det ikke er tilfældet, skal oplysningerne slettes. Den bemyndigede virksomhed, som foretager administration af oversigten underretter enhver modtager af oplysningerne herom.«

B RettighedsAlliancens ændringsforslag til lovforslagets punkt 3 Øvrige ændringer

.....

3.3 Administration af liste over ulovlige hjemmesider; Registrering og videregivelse af ulovlige internettjenesteadresser

3.3.1 Gældende ret

Regler om organisationers mv. håndtering af ulovlige hjemmesider er ikke særreguleret i ophavsretsloven.

En organisations administration af en liste over ulovlige hjemmesideadresser – herunder registrering og videregivelse af adresserne – er en behandling af personoplysninger omfattet af Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, er behandling af personoplysninger kun lovlig, hvis mindst et af de i artikel 6, stk. 1, litra a-f, nævnte forhold gør sig gældende. Behandling er f.eks. lovlig, hvis

behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 10 må behandling af personoplysninger vedrørende strafbare forhold på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Det følger endvidere af bestemmelsen, at ethvert omfattende register over straffedomme kun må føres under kontrol af en offentlig myndighed. Databeskyttelseslovens § 8 fastsætter herefter – i overensstemmelse med artikel 10 – en generelt gældende hjemmel for behandling af oplysninger om strafbare forhold.

Private må behandle oplysninger om strafbare forhold, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Herudover kan behandling ske, hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse, og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede, jf. databeskyttelseslovens § 8, stk. 3. De oplysninger, der er nævnt i stk. 3, må ikke videregives uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse.

Ved en behandling af personoplysninger vil de øvrige regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven endvidere skulle iagttages, herunder de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

3.3.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

RettighedsAlliancen har tidligere ført en liste ("samarbejdslisten"), som bl.a. bruges til at fjerne annoncer fra ulovlige hjemmesider, således at der ikke via sådanne annoncer genereres indtægter til de kriminelle bagmænd. Fra et borgerperspektiv betyder det, at borgerne får sværere ved at "støtte" den kriminelle aktivitet, der finder sted på ulovlige sider. Dette sker ellers ofte ganske uforvarende fra borgernes side, da de tit ikke er opmærksomme på kriminelle aktiviteter. RettighedsAlliancen bliver selv bekendt med indholdet af "samarbejdslisten" som følge af, at RettighedsAlliancen varetager sine medlemmers rettigheder på internettet og enten fører de pågældende sager civilretlig, eller har anmeldt de pågældende hjemmesider til politiet.

Datatilsynets traf i maj 2018 afgørelse om, at listen ikke kan opretholdes pga. databeskyttelsesretlige problematikker. Kulturministeriet overtog herefter midlertidigt administrationen af listen. Baggrunden for dette var en vurdering af, at Kulturministeriet med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, kan foretage en behandling af de personoplysninger, der finder sted i forbindelse med listen.

Om end håndteringen af samarbejdslisten formelt kan anses for at være en del af Kulturministeriets opgaver, er det Kulturministeriets vurdering, at det vil være den mest optimale løsning, hvis der etableres et lovligt grundlag for, at organisationer, hvis kerneområde er, at kæmpe for at beskytte kunstneres rettigheder på internettet (fx RettighedsAlliancen), fremover kan administrere listen. Kulturministeriet er som politisk organisation med dertil knyttede opgaver ikke det mest egnede organ til at opbevare og håndtere listen.

*Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 84 c, stk. 1, vil muliggøre, at en privat aktør, når de er bemyndiget af kulturministeren, lovligt kan registrere og opbevare oplysninger om strafbare forhold i form af internettjenester, hvor der foreligger en domsafsigelse om, at den pågældende internettjeneste driver eller faciliterer aktiviteter, der krænker rettigheder efter ophavsretsloven **eller hvor en internettjeneste***

fremstår som åbenbart rettighedskrænkende. Dette med det formål at sikre, at virksomhederne og borgere ikke uforvarende finansierer aktiviteter, der krænker rettigheder i henhold til ophavsretsloven. Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke videregivelse eller anden offentliggørelse af oplysningerne. Efter den foreslåede bestemmelse vil det således som udgangspunkt alene være muligt at registrere og opbevare oplysningerne.

Med den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 2, kan virksomheder, hvis kerneopgave er at kæmpe for at beskytte den kreative branches rettigheder på internettet ("den bemyndigede virksomhed"), dog videregive oplysninger omfattet af den foreslåede stk. 1, til virksomheder, som har tilsluttet sig samarbejdet om at bekæmpe finansiering og tilgængeliggørelse af internettjenester, der driver og/eller faciliterer ulovlige *eller åbenbart rettighedskrænkende* aktiviteter. Dette netop for at sikre lovligheden af arbejdet med tiltag som samarbejdslisten, som kræver, at den administrerende virksomhed kan videregive oplysningerne til andre virksomheder med henblik på, at disse internt kan opbevare og registrere oplysningerne.

Forslaget i § 84 c, stk. 3, indebærer, at den bemyndigede virksomhed, som videregiver oplysninger efter den foreslåede § 84 c, stk. 2, skal indhente tilladelse til behandlingen og registrering hos Datatilsynet i overensstemmelse med § 26 i databeskyttelsesloven. Hensynet bag denne foreslåede bestemmelse er, at der efter databeskyttelseslovens § 26, stk. 1, nr. 1, er pligt til at indhente tilladelse fra Datatilsynet, når behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare andre mod forretningsforbindelser med eller ansættelsesforhold til en registreret (advarselsregistreret). Idet der efter lovforslaget *kan* ~~vil~~ være tale om registrering og videregivelse af oplysninger *med henblik på at advare andre mod forbindelserne*, hvor det ved dom er fastslået, at den pågældende internettjeneste har overtrådt og/eller fortsat overtræder ophavsretsloven, *eller hvor internettjenesten fremstår som åbenbart rettighedskrænkende*, er der dermed tale om et advarselsregister, som efter de databeskyttelsesretlige regler kræver forelæggelse hos Datatilsynet. Formålet med bestemmelsen er således at præcisere, at Datatilsynets tilladelse skal indhentes.

Den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 4, vil indebære et krav om at den bemyndigede virksomhed kvartalsvis gennemgår listen med henblik på at vurdere, om de registrerede internettjenester fortsat driver og/eller faciliterer aktiviteter, der krænker rettigheder i henhold til ophavsretsloven *eller på anden vis er åbenbart rettighedskrænkende eller problematiske i forhold til rettighedskrænkelser*. Såfremt det ikke er tilfældet, vil oplysningerne om den pågældende tjeneste i medfør af den foreslåede bestemmelse skulle slettes fra listen, og enhver modtager af listen skal underrettes herom. Hensynet bag denne bestemmelse er at sikre, at princippet om opbevaringsbegrænsning i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e, efterleves, ved at oplysningerne opbevares på en måde, hvor det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles.

4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse i § 84 c udgør en national særregel for behandling af personoplysninger, og at der er mulighed for at indføre denne i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger. Vurderingen af den foreslåede bestemmelse har taget udgangspunkt i de kriterier, som er anbefalet i betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen og de retlige rammer for dansk lovgivning i forhold til indførelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger.

Efter forordningens artikel 6, stk. 2, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere specifikke krav til behandling og andre

foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling, herunder for andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapitel IX (artikel 85-91).

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, der fastsætter nærmere betingelser for at anvende artikel 6, stk. 2, at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag, eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Derudover fremgår det blandt andet af artikel 6, stk. 3, at medlemsstaterne i den forbindelse kan fastsætte de generelle betingelser for lovlig behandling, og at man i den forbindelse kan indføre formålsbegrænsninger.

Efter databeskyttelsesforordningen er det således muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse og behandlingen af personoplysningerne i medfør heraf, er det vurderingen, at der er hjemmel hertil i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, om en behandling der er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse. Dette af hensyn til, at behandlingen af de ulovlige hjemmesideadresser efter den foreslåede bestemmelse vil ske med henblik på at forebygge ophavsretlige krænkelse på internettet. Sådanne krænkelse sker ofte ganske uforvarende fra borgernes side, da de tit ikke er opmærksomme på de kriminelle aktiviteter. Samarbejdslisten, **og lignende initiativer**, er ~~et~~ brugbare ~~et~~ værktøjer til at håndtere denne ellers vanskeligt håndgribelige udfordring og til at modvirke, at der genereres indtægter til kriminelle bagmænd. For at sikre den bedst mulige administration af samarbejdslisten, er det nødvendigt, at dens administration varetages af organisationer, hvis opgaver generelt består i at kæmpe for at beskytte den kreative branches rettigheder på internettet.

Der er ikke tale om oplysninger omfattet af de særlige kategorier af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1.

Oplysningerne om de ulovlige hjemmesider **kan udgøre** personoplysninger om strafbare forhold, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 10. Behandlingen af personoplysninger i medfør af den foreslåede bestemmelse vil ikke ske under kontrol af en offentlig myndighed.

C. RettighedsAlliancens ændringsforslag til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 36

Ophavsretsloven indeholder i dag ikke en databeskyttelsesretlig særregel vedrørende privates behandling af oplysninger om strafbare forhold i form af ulovlige **internettjenester eller om åbenbart rettighedskrænkende aktiviteter**.

Det foreslås, at en sådan særregel indsættes som en ny bestemmelse i ophavsretslovens § 84 c.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 84, c, stk. 1, at private, når bemyndiget af kulturministeren, kan behandle oplysninger om adresser på internettjenester, der ved dom er kendt ulovlige **eller fremstår som åbenbart rettighedskrænkende**, idet internettjenesten driver eller faciliterer **sådanne** aktiviteter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at private lovligt kan registrere og opbevare oplysninger om **internettjenester, hvis aktiviteter fremstår som åbenbart rettighedskrænkende, eller hvor** der foreligger en domsafsigelse om, at den pågældende internettjeneste driver eller faciliterer aktiviteter, der krænker rettigheder efter ophavsretsloven. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 2, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, ikke må videregives. Videregivelse kan dog ske, når videregivelsen er nødvendig som led i den normale drift af virksomheder m.v. af den pågældende art.

Den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 2, vil medføre, at oplysningerne nævnt i den foreslåede stk. 1, som udgangspunkt ikke må videregives. Videregivelse kan dog ske, når det sker som et nødvendigt led i den normale drift. Dette vil i praksis medføre, at bemyndigede organisationer, hvis kerneopgave er at arbejde for at beskytte den kreative branches rettigheder på internettet, kan videregive oplysningerne, eksempelvis til en virksomhed som har tilsluttet sig samarbejdet om at bekæmpe finansiering og tilgængeliggørelse af internettjenester, der driver og/eller faciliterer ulovlige **eller åbenbart rettighedskrænkende aktiviteter**. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 3, at den administrerende virksomhed, der driver og videregiver en liste over oplysningerne, skal sikre sig, at der er indhentet tilladelse fra Datatilsynet til behandlingen.

Den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 3, vil medføre, at den administrerende virksomhed, som videregiver oplysningerne, skal indhente tilladelse til behandlingen hos Datatilsynet i overensstemmelse med § 26, stk. 1 nr. 1, i databeskyttelsesloven. Bestemmelsen er en præcisering af de krav, der stilles efter databeskyttelsesretten i forhold til advarselsregistre. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 4, at den bemyndigede og således administrerende virksomhed kvartalsvis skal gennemgå listen og vurdere, om de registrerede internettjenester fortsat driver eller faciliterer aktiviteter, der krænker rettigheder i henhold til ophavsretsloven **eller frembyder åbenbart rettighedskrænkende aktiviteter**. Såfremt det ikke er tilfældet, skal oplysningerne slettes. Administratoren underretter enhver modtager af oplysningerne herom.

Den foreslåede bestemmelse i § 84 c, stk. 4, vil medføre, at den virksomhed, som administrerer og videregiver en liste over oplysningerne, årligt skal gennemgå listen med henblik på at vurdere, om oplysningerne fortsat er relevante. Såfremt det ikke er tilfældet, vil oplysningerne om den pågældende tjeneste i medfør af den foreslåede bestemmelse skulle slettes fra listen, og enhver modtager af listen skal underrettes herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

12. januar 2024

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K

Fremsendt pr. e-mail til ophavsret@kum.dk med emnefelt "Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret".

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Samrådet for Ophavsret henviser til Kulturministeriets høringsbrev af 7. december 2023.

Samrådets bemærkninger følger forslagstekstens struktur og henviser til dens sidetal.

1. Kønsneutral sprogbrug

Samrådet for Ophavsret noterer med stor glæde, at Kulturministeriet i forslagstekstens § 1, nr. 1, 18, 25 og 31, har valgt at erstatte ordet ophavsmand med en kønsneutral betegnelse. Den samme hensigt afspejles i forslagstekstens nr. 4, 12, 13, 19, 21, 22, 23 og 35.

7. Ny § 24 b om parodi mv.

Samrådet for Ophavsret finder det principielt positivt, at ministeriet foreslår at lovfæste en parodiregel af de grunde, ministeriet nævner. Men den vigtige rettesnor bør være en direktivkonform regulering, som er tilstrækkeligt balanceret imellem hensynet til de oprindelige ophavs personer og til brugeren/parodisten – ikke en kodificering af konkret begrundede afgørelser fra de danske domstole.

Samrådets Forretningsudvalg

Vicedirektør **Christine Vestergaard Hüttel**
Tlf. 26239288 – cvh@skuespillerforbundet.dk
Sekretariatschef **Sandra Anne Piras**
Tlf. 3333 0888 – sandra@filmdir.dk
Chefjurist **Morten Madsen**
Tlf. 3524 0240 – mm@dmf.dk

Juridisk Chefkonsulent **Kaspar Lindhardt**
Tlf. 3330 6300 – kli@koda.dk
Direktør **Christina Bergholdt Knudsen**
Tlf. 33 45 40 30 – cbk@dramatiker.dk
Advokat **Anders Sevel Johnsen**
Tlf. 3342 8000 – asj@journalistforbundet.dk

Forslaget til ny § 24 b indebærer en lovfæstelse af en generel parodiundtagelse, der samtidig udvides til at omfatte karikatur og pastiche, hvilket gør § 52 c, stk. 10, overflødig. Der er imidlertid flere forhold ved forslaget, der fortjener en nærmere afklaring:

- A. Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk?
- B. Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?
- C. Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?

Ad A: Er en parodi en anvendelse af værket eller et nyt og selvstændigt værk? Kulturministeriet vurderer (s. 12), "at Højesterets afgørelse i UfR 2023.3772 H (Den lille havfrue) er udtryk for gældende dansk ret". Særligt på et punkt er der dog behov for en stillingtagen til, om Højesterets afgørelse er egnet til at blive stående som en generel regel. Det nævnes i Højesterets dom, at

"Med hensyn til parodier af ophavsretligt beskyttede værker finder Højesteret, at det bl.a. er kendetegnende for en parodi, at den i almindelighed opfylder et formål, der er helt fremmed for originalværket. Parodier vil derfor kunne betragtes som selvstændige værker, der falder uden for det originale værks ophavsretlige beskyttelse. Dette gælder, selv når parodien er meget nærgående, og hvad enten parodien retter sig mod selve originalværket eller mod noget andet. Sådanne parodier, der opfylder originalitetskravet i ophavsretslovens § 4, stk. 2, vil være omfattet af denne bestemmelse."

Ophavsretslovens § 4, stk. 2, lyder

"Ophavsretten til et nyt og selvstændigt værk, som er frembragt gennem fri benyttelse af et andet, er ikke afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk."

Men hvis parodien er et nyt og selvstændigt værk, som ikke er afhængigt af ophavsretten til det oprindelige værk, så er der – rent logisk – ikke behov for en undtagelsesbestemmelse, fordi parodien ikke er afhængig af ophavsretten til det oprindelige værk.

Samrådet for Ophavsret vil derfor opfordre til, at forslaget afholder sig fra at gøre Højesteretsdommens konkrete vurdering til en generel antagelse om, at alle parodier udgør nye og selvstændige værker.

Ad B: Giver parodien ret til økonomiske rettigheder til værket?

Ophavspersoners økonomiske rettigheder, jf. ophavsretslovens § 2's eneret, kan helt overordnet anvendes til enten at tillade, at andre råder over ens værker, typisk mod vederlag, eller til at modsætte sig, at andre råder over ens værker. Den foreslåede § 24 b indebærer, at ophavspersoner ikke vil kunne modsætte sig, at andre anvender deres værker med henblik på parodi, karikatur eller pastiche. Men hverken lovforslaget eller den bagvedliggende EU-ret og -retspraksis, bl.a. dommen i C-201/13 (Deckmyn) omtaler, hvordan anvendelsen af parodiværker skal håndteres vederlagsmæssigt. Dette har særlig betydning for kollektive forvaltnings-organisationers opkrævning og fordeling af vederlag til rettighedshaverne.

Som det også anføres i forslaget, er der her tale om en af de i InfoSoc-direktivet hjemlede undtagelser til ophavsretten, hvorfor tretrinseten skal iagttages, jf. InfoSoc-direktivets art. 5, stk. 5:

“Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.”

Der er efter Samrådets opfattelse tale om en urimelig grad af skade for de oprindelige rettighedshaveres legitime interesser, hvis de ikke alene skal tåle en parodi af deres værker, men også at parodisten får ret til de ophavsretlige vederlag for sin parodi af deres værk.

Samrådets synspunkt svarer til den fortolkning af tretrinstesten, om blev foretaget i en WTO panel-rapport fra 2000 i sagen WT/DS160/R United States – Section 110(5) of the US Copyright Act (citeret fra Pernille Bruun Andersen: Ophavsret & ytringsfrihed):

“I forhold til den anden betingelse var panelet af den opfattelse, at en indskrænkning/undtagelse i national ret nærmer sig en konflikt med den normale udnyttelse, når indskrænkningen/undtagelsen tillader en brug, der kommer i økonomisk konkurrence med rettighedshaverens eneret og dermed fratager ham kommercielle gevinster. I forhold til den tredje betingelse var panelet af den opfattelse, at man bevæger sig på grænsen for den urimelige grad af skade, hvis undtagelsen/indskrænkningen resulterer i eller har potentiale til at forårsage et urimeligt indkomsttab for rettighedshaveren.”

Hvis forslaget ikke gør klart op med Højesteretsdommen og desuden forholder sig mere præcist til tretrinstestens betydning for, i hvilket omfang parodiundtagelsen indebærer en indskrænkning af de økonomiske rettigheder efter ophavsretslovens § 2, vil det forstærke den eksisterende retsikkerhed, i og med at grænsen mellem uhjemlet bearbejdelse og lovlig parodi vil være uhyre vanskelig at drage i praksis.

Det vil skabe grundlag for flere tvister, hvor komponister, sangskrivere, tekstforfattere og andre rettighedshavere får “infrosset” deres vederlag, idet kollektive forvaltnings-organisationer er nødt til at afvente deres indbyrdes afklaring af tvisten, før de kan udbetale med frigørende virkning til de retmæssige rettighedshavere.

Ad C: Bør § 24 b undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2?

Forslaget lægger op til, at § 24 b bør undtages fra kravene i § 11, stk. 1 og stk. 2, hvilket indebærer flere indskrænkninger i de ideelle rettigheder efter § 3:

Krediteringsretten:

Forslaget nævner (s. 13), at det “følger direkte af C-201/13 (Deckmyn), ... at parodibegrebet ikke må underlægges et krav om kildeangivelse”. Hertil bemærkes, at droit moral-reglerne i lovens § 3 – som anført s. 46 – ikke er EU-harmoniserede, og at domstolens udtalelse af den grund ikke kan være bindende for Danmark. Det må også bestrides, at parodiundtagelsens sammenhæng med ytringsfrihedsbeskyttelse kan føre til en indskrænkning af kravet efter § 3, stk. 1, om navngivelse i overensstemmelse med god skik.

Respektretten:

Respektretten i § 3, stk. 2, har to aspekter: ændringer af værket og sammenhænge, hvori værket gøres tilgængeligt for almenheden. Det er vanskeligt at se, hvordan en parodiundtagelse skal føre til, at ophavspersonen skal tåle, at parodien kan optræde i

sammenhæng med eksempelvis porno og politisk, kommerciel- eller religiøs promovering. Dette ser fx, når melodier uden tilladelse fra komponisten/sangskriveren med politisk hensigt bliver forsynet med helt eller delvist nye tekst med politisk budskab, jf. fx Københavns Byrets dom af 17. december 2012 om brugen af Nanna's "Afrika" på Det Konservative Folkepartis landsråd i 2010.

På den baggrund finder Samrådet, at hensynet bag en parodiundtagelse vil kunne varetages fuldt ud, også hvis § 11, stk. 1 og 2, fortsat finder anvendelse.

8-10. § 30

Samrådet for Ophavsret støtter principielt udbygning af aftalelicenssystemet.

Samrådet fremhæver – i lighed med Copydan, hvis hørings svar der generelt henvises til for så vidt angår bemærkningerne til § 30, at den nuværende bestemmelse i § 30 ikke dækker nutidige behov for en smidig rettighedsklarering.

Dog virker den foreslåede ændring af bestemmelsen ikke hensigtsmæssig og bør ikke fremmes i sin nuværende form, herunder af hensynet til teknologineutralitet, jf. Copydans bemærkninger herom.

Som det også fremgår af lovforslaget, stammer reglerne om aftalelicens på området for primær udnyttelse fra 1961 og tager ikke højde for, at streaming i dag er danskernes foretrukne måde at se TV på. Migreringen fra flow-tv til on demand streaming er i vidt omfang båret af filmværker, og derfor opfordrer Samrådet Kulturministeriet til at overveje en bredere revision af bestemmelsen, herunder overveje spørgsmålet om i fremtiden også at udvide bestemmelsen til at omfatte filmværker.

En sådan udvidelse vil kunne åbne op for en brugbar og teknologineutral brug af aftalelicenssystemet på området for primær rettighedsudnyttelse, som kan give en højere grad af fremtidssikring. Også på dette område er aftalelicens et oplagt værktøj til at hjælpe branchen med en gensidig fordelagtig rettighedsklarering.

Hvis forslaget til ændring af § 30 alligevel fremmes, foreslås det at ændre "udgivne" til "offentliggjorte" værker, da det nuværende begreb næppe er hensigtsmæssigt i det digitale mediebillede, hvor færre og færre værker udgives på et fysisk medie.

Samrådet stiller sig gerne til rådighed med henblik på videre drøftelser herom.

11. § 33

Samrådet for Ophavsret finder det positivt, at Kulturministeriet søger at bringe radio- og tv-foretagendes on-demand brug af udgivne lydoptagelser ind i en fastere lovgivningsmæssig ramme.

Ministeriet lægger i lovbemærkningerne op til, at organisationer godkendt efter den generelle aftalelicens vil kunne godkendes efter den nye specifikke aftalelicens.

De nye aftaler, hvor producentorganisationen MPO har fået aftalelicensgodkendt en aftale med DR efter lovens § 50, stk. 2, og ansøgt om godkendelse af en aftale med TV2 stiller imidlertid ikke de udøvende kunstnere på en rimelig måde i forhold til varetagelse af deres rettigheder. På trods af, at aftalerne omhandler både rettighederne for udøvende kunstnere og producenter, afregner MPO 100 % af vederlaget til producenterne. De pågældende producenter afregner royalty til de musikudøvere, der har

en konkret aftale, men typisk først når producenten har fået inddækket alle sine omkostninger. Session-musikere får slet ingen andel i vederlaget. Dette er ikke overensstemmende med lovens § 55 om at den udøvende kunstner har ret til et passende og forholdsmæssigt vederlag for udnyttelsen. Det er derfor bekymrende, at Kulturministeriet lægger op til at "eksisterende forvaltningsorganisationer vil kunne godkendes" og at dette bestyrkes af ansøgninger, som Kulturministeriet har modtaget og behandlet.

Den danske aftalelicensmodel bør altid understøtte, at alle rettighedshavere får et passende og forholdsmæssigt vederlag, jf. § 55, som modvægt til at brugerne får let adgang til rettighedsklarering – ellers risikerer aftalelicenssystemet at miste opbakning blandt ophavspersonerne og de udøvende kunstnere.

Efter Samrådets opfattelse bør man derfor på dette område stille krav om, at den aftalesluttende organisation skal være en fællesorganisation – Gramex, der repræsenterer både udøvende kunstnere og lydproducenter, og som har været en driftssikker og transparent organisation for rettigheder i udgivne lydoptagelser i 60 år.

Betingelsen om at lydoptagelserne skal være "udgivne" forklares i lovbemærkningerne side 25 med henvisning til det gamle fysiske udgivelsesbegreb i lovens § 8, stk. 2. Det giver imidlertid ingen mening at basere en ordning om forvaltning af rettigheder i lydoptagelser på grundlag af dette udgivelsesbegreb, da de fleste lydoptagelser alene udgives på digitale musiktjenester.

Samrådet opfordrer derfor også til at Kulturministeriet maner enhver tvivl om udgivelsesbegrebet i jorden og skrive en udtrykkelig tilføjelse til lovens § 68, hvori det i overensstemmelse med WPPT art. 15 (4) gøres klart, at begrebet udgivne lydoptagelser omfatter lydoptagelser, der er gjort tilgængelige on-demand.

I forlængelse af bemærkningerne til § 30 bør bestemmelsen – såfremt den fremsættes i en form, som også tilgodeser de udøvende kunstners interesser – udvides, så den omfatter radio- og tv-foretagender generelt.

20. Udvidelse af områderne for mægling efter § 52, stk. 1

Samrådet for Ophavsret undrer sig over, at adgangen til mægling efter § 52, stk. 1, udvides til at omfatte tvister på § 30's område. Tvister på dette område kan i forvejen behandles af Ophavsretslicensnævnet, som efter § 7 i Ophavsretslicensnævnsbekendtgørelsen (bkg. nr. 25 af 14. januar 2004) allerede er berettiget til at mægle forlig i sagen. Mæglingsproceduren efter § 52 indebærer en langt svagere position for rettighedshaverne end nævnsproceduren: Ingen af parterne kan modsætte sig den anden parts ønske om mægling, forligspersonen kan fastsætte, at en aftale skal forblive i kraft, kan fremsætte mæglingsforslag og kan egenhændigt fastsætte frister for parternes stillingtagen til sådant mæglingsforslag; alt sammen forhold, der reducerer rettighedshavernes muligheder for at udnytte deres enerettigheder til at forhindre en uhjemlet udnyttelse. Der er så vidt ses ikke nogen eksempler på, at mægling har ført til hurtigere tvisteløsning end nævnsbehandling – tværtimod er der udenlandske eksempler på mæglingsforløb på op til 10 år. Samrådet vil på den baggrund opfordre til, at henvisningen til § 30 udelades af forslagstekstens nr. 20 (§ 52, stk. 1), eller til at det i den mindste fastsættes, at mægling ikke afskærer nogen af parterne fra at indbringe tvisten for Ophavsretslicensnævnet. Såfremt forslaget om § 33 fremsættes i en form, som også tilgodeser de udøvende kunstners interesser, er det Samrådets opfattelse, at henvisningen til bestemmelsen bør udgå i § 52, stk. 1, af de samme grunde som anført for § 30.

29. Transparens § 67 a

Samrådet for Ophavsret understøtter generelt forslaget til § 67 a, hvorefter film- og tv-producenter på tilsvarende vis som ophavspersoner kan kræve visse oplysninger fra streamingtjenesterne, som kan hjælpe dem med at fastsætte værdien af deres rettigheder.

Samrådet for Ophavsret ønsker i denne forbindelse samtidig at påpege, at hverken § 55 a eller den foreslåede § 67 a adresserer det forhold, at hjælpen til at værdiansætte rettigheder er mindst lige så vigtig, inden der indgås en aftale for den relevante rettighedsudnyttelse, som efter den aftalte rettighedsudnyttelse har fundet sted. Det er ofte - især for store, internationale streamingtjenester, hvori der indgår mange territorier - forbundet med stor grad af usikkerhed at værdiansætte rettighedsudnyttelsen i et forhandlingsrum, hvor en ophavsperson (eller billedproducent) ikke har nærmere indsigt i en streamingtjenestes kommercielle omfang. Det medvirker til en skævvridning i styrkeforholdet mellem parterne, når kun den ene part i forhandlingsrummet besidder central viden om de kommercielle forhold, der er relevante for værdiansættelsen. Mens urimelige aftaler kan aftalereguleres efterfølgende - for ophavspersonen, vil det i sagens natur være mere hensigtsmæssigt at reducere behovet herfor.

Samrådet for Ophavsret ønsker for nærværende at påpege denne problemstilling, i håb om at ministeriet vil genbesøge emnet ved næste revision af ophavsretsloven. Samrådet for Ophavsret står til rådighed for ministeriet i den forbindelse.

33. Citat af kunstværker efter § 22

Kulturministeriet skriver i de almindelige bemærkninger, at det er i strid med EU-retten, hvis citat af kunstværker ikke er tilladt på lige fod med andre værker. Samrådet for Ophavsret er ikke bekendt med, at EU-domstolen siden den danske implementering af Info-soc-direktivet skulle have afsagt en dom, der har gjort op med dette. EU-domstolen har til gengæld i sag C-145/10 (Painier) fastslået, at den ikke har taget stilling til, om et fotografisk værk kan anvendes med henblik på citat (præmis 122-123).

Samrådet for Ophavsret stiller på den baggrund spørgsmålstegn ved, om Kulturministeriets udlægning af retstilstanden er helt korrekt.

Efter Samrådets opfattelse forsøger Kulturministeriet at løse et problem, som ikke er reelt. Ministeriet henviser til, at professorer og undervisere i film- og medievidenskab er afskåret fra at vise framegraps fra film i fagbøger og videnskabelige fremstillinger. Samrådet for Ophavsret henviser til ophavsretslovens § 23, som giver adgang til at gengive kunstværker i videnskabelige fremstillinger. Denne bestemmelse bør i vidt omfang kunne dække behovet. Hvis ikke, vil VISDA og Copydan AVU Medier efter alt at dømme let kunne sammensætte en aftale, som kunne licensere denne brug. Skulle der alligevel være et særligt behov på netop dette område, bør det løses konkret, og ikke gennem at udvide den generelle adgang til citat i alle andre tilfælde og for alle andre kunstværker.

Samrådet for Ophavsret mener, at Kulturministeriet har skudt gråspurve med nogle meget store kanoner – måske gråspurve som slet ikke var der.

Ændringen vil kunne betyde, at der vil gå lang tid før, at retspraksis har fastlagt en ny retstilstand for, hvad der er god skik for citat af kunstværker. Aktørerne i branchen vil således i en lang periode arbejde under en betydelig usikkerhed omkring retstilstanden. Det vil medføre væsentligt øgede transaktionsomkostninger og transaktioner, som

ikke vil blive gennemført. Sådanne situationer bør i videst muligt omfang undgås og kun skabes, hvis det er bydende nødvendigt. Dette er ikke tilfældet, og Samrådet for Ophavsret opfordrer derfor på det kraftigste Kulturministeriet til ikke at lade denne del af lovforslaget udgå.

Samrådet for Ophavsret henviser i øvrigt til VISDA's høringsvar om dette.

Hvis Kulturministeriet stadig ønsker at indføre en sådan bestemmelse på trods af ovenstående, anbefaler Samrådet for Ophavsret, at ændringerne udskydes, så branchens parter kan diskutere omfanget af lovændringerne og konsekvenserne heraf. Dette kan gøre loven mere præcis og forhåbentlig lovbemærkningerne mere vejledende i forhold til fremtidige citater fra kunstværker. Lovbemærkningerne adresserer kun tilfælde, hvor der er citeret framegraps i film- og medievidenskabelige sammenhænge. Det nuværende lovforslag vil føre til langvarige diskussioner og uoverensstemmelser mellem brugere af ophavsret og ophavspersoner om den præcise fortolkning af "god skik" og "betinges af formålet" i § 22, hvad angår kunstværker. Det er for Samrådet for Ophavsret uklart om ministeriet mener, at hele kunstværker kan citeres, og om citatet af kunstværker kan anvendes til andre formål end diskussioner om og kritik af selve kunstværket. Det er ligeledes uklart, om ministeriet mener, at det skal være muligt at citere et kunstværk ved at bringe et udsnit. Det ses heller ikke, at ministeriet har analyseret, hvorvidt citatadgangen i nogen grad skal kunne erstatte almindeligt salg af kunstværker eller VISDA's velfungerende licenser på området, og hvis ikke, hvordan dette sikres.

Hvis Kulturministeriet ønsker at gennemføre denne ændring, anser Samrådet for Ophavsret det derfor som strengt nødvendigt, at ministeriet nedsætter et udvalg, som kan komme med nærmere bud på ovenstående spørgsmål og analysere konsekvenserne. Det gælder både konsekvenserne for brugerne, for ophavspersoner – både de økonomiske og de ideelle – og for samfundet i øvrigt.

36. Ny § 84 c

En lang række af Samrådets organisationer er medlem af Rettighedsalliancen og henviser derfor på dette punkt til Rettighedsalliancens høringsvar.

.....

Med venlig hilsen
Samrådet for Ophavsret

Til: ophavsret@kum.dk (Ophavsret)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (DA@da.dk)
Titel: SV: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser
Sendt: 12-12-2023 09:12
Bilag: image001.png; image002.jpg; image003.jpg; image004.jpg; image005.jpg;

Kære Zebbie Elisabeth Oyier Gaya

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jeanet Danneberg Jepsen
Ledelsessekretær

Vester Voldgade 113
1552 København V
Direkte +45 33 38 92 76
Mobil +45 29 20 02 76
Mail jdj@da.dk
Web da.dk

Denne mail er tilsigtet en bestemt modtager og kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke den rette modtager, beder vi dig om at orientere os ved at besvare denne mail og derefter slette den. Det er ikke tilladt at beholde, kopiere, videresende eller bruge oplysninger fra denne mail, hvis du ikke er den rette modtager.

Fra: Ophavsret <ophavsret@kum.dk>
Sendt: 7. december 2023 15:12
Cc: Jesper Diernisse Langsted <jdl@kum.dk>; Mira Sarah Altschul <mal@kum.dk>; Amalie Sejer Clemensen <ascl@kum.dk>; Zebbie Elisabeth Oyier Gaya <zeog@kum.dk>; Nicky Valbjørn Trebbien <ntv@kum.dk>
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Se venligst vedhæftede høringsbrev vedr. høring over forslag til Lov om ændring af lov om ophavsret og Lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Lovforslaget findes via dette [link](#) til høringsportalen.

Der er frist for at afgive bemærkninger kl. 12:00 den **12. januar 2024**.

Venlig hilsen

Zebbie Elisabeth Oyier Gaya
Fuldmægtig
Jura/Ophavsret

Kulturministeriet | Nybrogade 2 | 1203 København K
30452746 | Zeog@kum.dk | www.kum.dk

Til: ophavsret@kum.dk
Fra: Henrik A (ha@fotografhenrika.dk)
Titel: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Sendt: 09-01-2024 12:43

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

En helt enig bestyrelse i DJ:Fotograferne, der er en specialgruppe for godt 1000 fotografer i Dansk Journalistforbund, ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules, og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Venlig hilsen
Henrik Andersen
Fotograf

Næstformand, DJ:Fotograferne
Dansk Journalistforbund

Mobil: 26390875
djfotograferne.dk
ha@fotografhenrika.dk

Sophus Bauditz Vej 32
8230 Åbyhøj

Til: ophavsret@kum.dk
Fra: Signe Klejs (sk@kufa.dk)
Titel: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Sendt: 10-01-2024 13:10
Bilag: image001.png; Høringssvar fra VISDA - høring over lovforslag om ændring af lov om ophavsret.pdf;

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

KUFA – Kunstnernes Fagforening ser med meget stor bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget betyder, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse påvirkes og en vigtig indtægtskilde for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA som er vedhæftet her.

Med venlig hilsen

Signe Klejs
Forperson

Telefon: +45 6617 9758
Direkte: +45 6127 7765
Mail: sk@kufa.dk
Træffetid: Mandag – Torsdag kl. 10 - 14

KUFA – Kunstnernes Fagforening
Kochsgade 31D, 2. sal.
5000 Odense C

[Web](#) | [Facebook](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#)

Fra: [Jani Methmann](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Svar fra RevyDanmark
Dato: 12. januar 2024 11:12:36
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Vedr. Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

RevyDanmark har ikke nogen bemærkninger til selve lovforslagsteksten. Vi vil dog gerne supplere med følgende bemærkning:

Det undrer os, at producenten (revyen i vores tilfælde) ikke har nogen rettigheder. Det er trods alt producenten, som sætter den kunstneriske retning og sætter de enkelte numre (med tekst og musik) sammen og i den rigtige rækkefølge, som så slutteligt bliver til et helt værk (forestilling). Denne bemærkning er helt på linje med Dansk Teaters opmærksomhedspunkt.

Med venlig hilsen

Jani Lykke Methmann
Direktør
Revy Danmark

Mobil: +45 6115 9431

signature_1241412535

Fra: [Peter Chortsen Isak](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [Claus Skjold Larsen](#)
Emne: "Høring over lovudkast – ændring af lov om videregående kunstneriske uddannelser"
Dato: 12. december 2023 11:25:25
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Til rette vedkommende/ Amalie Sejer Clemesen

Syddansk Musikkonservatorium har ingen hørbemærkninger til lovudkast/forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelser.

De bedste hilsner / Kind regards

PETER CHORTSEN ISAK

Administrationschef / Chief Administrative Officer

+45 9215 9943 · pci@sdmk.dk

cid:image002.png@01D9AA73.E6709880

+45 6311 9900 · info@sdmk.dk · www.sdmk.dk

Fra: [Maj Ribergård](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast-ændring af lov om ophavsret
Dato: 9. januar 2024 09:43:11

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

Tegnerforbundet af 1919 ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade. Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Venlig hilsen
på bestyrelsens vegne
Maj Ribergård, forperson for Tegnerforbundet af 1919

Kulturministeriet
ophavsret@kum.dk

11.01.2024

Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret

Teleindustrien (TI) takker for muligheden for at svare på høringen om udkast til lovforslag om ændring af lov om ophavsret.

Med lovforslaget etableres der i §84c hjemmel til, at kulturministeren kan bemyndige en virksomhed, der har som kerneopgave at beskytte rettigheder efter loven, til at behandle oplysninger om adresser på internettjenester, der krænker rettigheder efter lov om ophavsret.

Baggrunden for lovændringen er en afgørelse fra Datatilsynet fra 2018, hvor det vurderes, at der ved udveksling af internetadresser på tjenester, som ved en domstol er blevet identificeret som ulovlige, vil ske behandling af personoplysninger omfattet af persondataloven.

TI stiller sig umiddelbart uforstående i forhold til denne vurdering, idet de omfattede internetadresser allerede er offentlige ved domsafsigelsen og idet internetadresserne, som der skal blokeres for, netop udmærker sig ved, at det ikke har været muligt at identificere de personer, der står bag den ulovlige tjeneste på adressen.

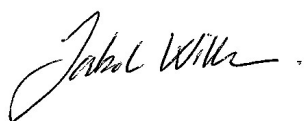
TI repræsenterer teleselskaberne, som efter afgørelser fra domstole kan pålægges at blokere for adgangen til ulovlige hjemmesider.

Blokeringerne foretages i praksis på baggrund af, at der træffes domstolsafgørelse overfor et enkelt teleselskab vedr. blokering, og i overensstemmelse med Code of Conduct indgået mellem RettighedsAlliancen og TI distribuerer TI en samlet liste med adresser på internettjenester, som skal blokeres efter domstolens afgørelser til alle medlemmer af TI. Den indgåede Code of Conduct betyder, at der ikke skal træffes domstolsafgørelse over for hvert enkelt af de teleselskaber, som er omfattet af Code of Conduct, men at der alene skal træffes én afgørelse, som derefter efterleveres af de øvrige teleselskaber. Dette sparer tid og ressourcer for alle parterne, herunder ikke mindst for domstolene, uden at det har negative konsekvenser for retssikkerheden.

TI antager ikke, at det udsendte lovforslag ændrer ved mulighederne for at fortsætte denne praksis. Efter TI's opfattelse kan TI lovligt distribuere listen til teleselskaberne, idet denne behandling og distribution er nødvendig for at efterleve en retlig forpligtelse, jf. Databeskyttelsesforordningens art. 6, stk. 1, litra c).

Såfremt det ikke af Kulturministeriet vurderes at være tilfældet, skal TI foreslå, at der med lovforslaget sikres hjemmel til, at en organisation som TI på lige fod med RettihedsAlliancen kan bemyndiges til at distribuere listen med adresser på internettjenester, der efter domstolsafgørelse skal blokeres.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør

Kulturministeriet
Att.: ophavsret@kum.dk
Cc: jdl@kum.dk, ascl@kum.dk og zeog@kum.dk

Odense, den 12. januar 2024
SAG 2023-20632

TV 2 Danmark A/S

Rugaardsvej 25
5100 Odense
+45 65 91 91 91

Tegholm Allé 16
2450 København SV
+45 39 75 75 75

www.tv2.dk

Høring over lovudkast – Ændring af lov om ophavsret

Kulturministeriet (i det følgende KUM) har den 7. december 2023 sendt et udkast til lovforslag om ændring af ophavsretsloven i høring. TV 2 DANMARK A/S (i det følgende TV 2) takker for muligheden for at kommentere på lovudkastet. Lovudkastet giver TV 2 anledning til at fremkomme med følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

Betragtninger om moderniseringen af ophavsretsloven

TV 2 har med glæde noteret sig, at lovforslaget har til formål at modernisere ophavsretsloven, så loven i højere grad afspejler den teknologiske udvikling og dels sikre, at der skabes et velfungerende marked for ophavsret, dels at der etableres gode rammer og den rette balance mellem rettighedshavere, -brugere, og borgere i forhold til let adgang til ophavsretligt beskyttet indhold. Dette er efter TV 2s opfattelse helt nødvendigt i en stadig mere digitaliseret verden med deraf følgende ændringer i danskernes måde at forbruge medier på.

Det er derfor også glædeligt, at hovedformålet med forslaget ifølge de almindelige lovbe-
mærkninger er at foretage en modernisering af reglerne om aftaleindgåelse i forhold til brug af ophavsretligt beskyttet indhold på internettet, og at forslaget i et vist omfang efterkommer de ønsker om bl.a. nye specifikke aftalelicenser på musikområdet og udvidet kompetence for Ophavsretslicensnævnet, som TV 2 og DR har fremsat ønsker om overfor KUM igennem flere år.

Desværre kan TV 2 også konstatere, at lovudkastet ikke sikrer muligheden for en smidig rettighedsklarering til digital udnyttelse gennem hele "rettighedskæden". Lovudkastet skaber i et vist omfang bedre rammer for, at TV 2s indhold kan stilles til rådighed for brugerne on demand, men f.eks. på området for den første eksemplarfremsstilling – i lovudkastets almindelige bemærkninger benævnt "synkronisering" - har KUM end ikke spejlet den nuværende ordning i ophavsretslovens § 31, hvilket er særdeles beklageligt, jf. nærmere nedenfor under kommentarerne til ændring nr. 8-11. De foreslåede ændringer risikerer dermed i praksis at forspilde den effekt, som de er tiltænkt. Dette synes særligt u hensigtsmæssigt i en tid, hvor on demand tilrådighedsstillelse af audiovisuelt indhold er

en grundlæggende forudsætning for at nå danskerne der, hvor de er, og sikre tilgængeligheden af bl.a. dansk public service-indhold.

Betragtninger om gennemsigtighed

Implementeringen af DSM-direktivet er nu sket i dansk ret med vedtagelsen af lov nr. 680 af 6. juni 2023, og nærværende lovudkast baserer sig ifølge KUM i høj grad på supplerende ønsker fra kulturlivet.

Som TV 2 fremhævede i sit høringssvar af 11. april 2023 vedrørende førnævnte lov, er et væsentligt formål med DSM-direktivet at opnå en velfungerende markedsplads for ophavsret, og der blev med direktivet – og i endnu højere grad i den danske implementering heraf - indført tiltag, der styrker ophavspersoners og udøvende kunstners retsstilling i aftaler om erhvervmæssig udnyttelse af ophavsrettigheder; En styrkelse som med nærværende forslag udvides til at omfatte producenter af audiovisuelt indhold (ændring nr. 29).

Efter TV 2s opfattelse er det en helt afgørende forudsætning for funktionen af markedet for "handel" med ophavsrettigheder, at der er den fornødne balance mellem skabernes og brugeres interesser. Dette gælder i særdeleshed i de tilfælde, hvor brugerne finansierer og bærer hele den økonomiske risiko for skabelsen af de ophavsretlige værker, således som det er tilfældet ved TV 2s produktion af omkostningstunge produktioner, der i øvrigt skal konkurrere med internationale produktioner med høje budgetter fra internationale streamingtjenester.

Indførelsen af de rettighedshavervenlige regler i DSM-direktivet har efter TV 2s opfattelse skabt en større ubalance på markedet, særligt fordi der på rettighedshaversiden er en stor koncentration af rettigheder, alliancer mellem rettighedshavere samt forhandlinger i monopolistiske organisationer, hvor vederlagenes fastsættelse og fordelingen heraf er fuldstændig uigennemsigtig for brugerne. Denne udvikling er ikke befordrende for etableringen og fastholdelsen af et velfungerende marked, og det påvirker danske medievirksomheder på en negativ måde og stiller dem endnu dårligere i konkurrencen med internationale streamingtjenester.

Det er ærgerligt, at der ikke er blik for, at der også på brugersiden er behov for gennemsigtighed i relation til vederlag til rettighedshaverne, særligt på et marked som det danske, hvor der er etableret en endda meget stor sekundær økonomi i rettighedshavernes favør, sådan som TV 2 påpegede i sit høringssvar af 11. april 2023. TV 2 finder det således beklageligt, at KUM ikke i forbindelse med nærværende lovudkast har benyttet lejligheden til at sikre, at der også i forhold til brugerne skabes større transparens i den betragtede sekundære økonomi således, at dem, der betaler for udnyttelsen, kan få et helt legitimt indblik i rettighedsbetalinger optjent i hele "kæden". Dette gælder særligt efter, at der for ophavspersonerne blev indført en aftalejusteringsordning, der giver disse ret til genforhandling, såfremt de skønner de oprindeligt aftalte vederlag urimelige. Samtidig kan brugerne ikke få indblik i, hvad vederlagene for den samlede rettighedsudnyttelse rent faktisk udgør, hvilket er absurd. Det skal i den forbindelse nævnes, at TV 2 – til trods for konkrete og langvarige forhandlinger – med magtfulde rettighedshaverorganisationer

herom fortsat oplever stor modstand, såvel centralt som decentralt, mod at give TV 2 indblik i den sekundære økonomi. Efter TV 2s opfattelse er indførelsen af lovregler om gennemsigtighed til fordel for brugerne derfor nødvendig.

TV 2 opfordrer på den baggrund KUM til at sikre regler om transparens omkring de vederlag, som tilflyder rettighedshaverne i henhold til den danske rettighedsmodel.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte ændringsforslag

Nr. 7

§ 24 a om parodi, karikatur og pastiche

TV 2 har med glæde noteret sig, at det med lovforslaget foreslås at indføre en lovbestemt generel parodiregel i ophavsretslovens kapitel 2. Adgangen til lovligt at kunne lave parodier, karikaturer og pastiche er et vigtigt redskab i danske mediers dækning af aktuelle begivenheder og bidrag til samfundsdebatten. TV 2 er i øvrigt enig i KUMs vurdering af, at en kodificering af det hidtil ulovbestemte parodiprincip, som Højesteret cementerede i sagen om Den lille havfrue, vil tilgodese hensynet til brugernes retssikkerhed og ytringsfrihed.

TV 2 er derudover enig i, at undtagelsen skal implementeres EU-konformt, og at den foreslåede § 24 b bør undtages fra kravene om kilde- og navneangivelse i henhold til § 11, stk. 1 og 2.

TV 2 er derimod ikke enig i KUMs vurdering af, at der ikke er noget til hinder for, at der i national ret fortsat kan eksistere et krav om lovligt forlæg i henhold til § 11, stk. 3, jf. de generelle lovbemærkninger s. 13-14. Det er således TV 2s opfattelse, at KUM fortolker EU-Domstolens sag C-201/13 (Deckmyn-sagen) og de almindelige principper om fortolkning af EU-retlige undtagelser forkert.

I udgangspunktet følger det af de almindelige principper om fortolkning af EU-retlige undtagelser, at sådanne undtagelser skal fortolkes snævert, og at medlemsstaterne derfor kan vælge at indføre nye, indskrænkende betingelser til undtagelserne – såsom at stille krav om lovligt forlæg i relation til undtagelserne oplyst i Infosoc-direktivet. Det er imidlertid TV 2s opfattelse, at dette udgangspunkt skal fraviges i de tilfælde, hvor EU-Domstolen har behandlet en bestemt undtagelsesregel og i den forbindelse udtrykkeligt har udtalt, at den pågældende undtagelsesregel skal fortolkes på en særligt totalharmoniseret måde, der udelukker yderligere betingelser. Dette er netop, hvad EU-Domstolen udtaler i Deckmyn-sagen om parodiundtagelsen. EU-domstolen udtaler således i sagens præmis 16, at det ville stride imod Infosoc-direktivets formål, hvis de medlemsstater, der havde indført parodiundtagelsen "frit skulle kunne præcisere dette begrebs parametre på ikke-harmoniseret vis, og muligvis varierende fra den ene medlemsstat til den anden". Til støtte for denne tolkning af de almindelige fortolkningsprincipper samt af Deckmyn-sagens betydning for parodiundtagelsen i relation til et krav om lovligt forlæg henvises til Morten Rosenmeiers artikel "Det ophavsretlige parodiprincip" i Erhvervsjuridisk Tidsskrift, 2023(1), 64-77 (ET.2023.064).

Det er derfor TV 2s opfattelse, at EU-retten rent faktisk er til hinder for, at der i national ret fastholdes et krav om lovligt forlæg i relation til parodiundtagelsen. Derudover vil sådan krav i øvrigt være en helt urimelig indskrænkning af de danske mediers informations- og ytringsfrihed. De danske medier bør af hensyn til den rolle, som de udfylder i et demokratisk samfund, tværtimod sikres den videst mulige adgang til at lave parodier, karikaturer og pastiche. Det bemærkes i den forbindelse, at adgangen til at lave parodier, karikaturer og pastiche trods alt fortsat skal underlægges den EU-retlige tre-trins-test efter Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 5.

TV 2 opfordrer på den baggrund KUM til at ændre den foreslåede § 24 a, stk. 2, til at omfatte hele § 11 således, at ej heller kravet om lovligt forlæg gælder i relation til parodiundtagelsen.

Nr. 8-11

§ 30, stk. 1-2, samt § 33 om nye on demand aftalelicenser

Det foreslås i lovudkastet at indføre nye specifikke on demand-aftalelicenser på tilrådighedsstillelse af udgivne værker og udgivne lydoptagelser, jf. ændringerne til § 30, stk. 1 og 2 (værker), og den nye § 33 (lydoptagelser).

Forslagene er i et vist omfang udformet i overensstemmelse med de af DR og TV 2 fremsendte forslag til lovbestemmelser og er dermed baseret på formuleringerne i den allerede gældende arkivaftalelicens i § 30 a. Forslagene inkluderer dermed også den nødvendige eksemplarfremsstilling, se dog neden for, hvilket TV 2 skal kvittere for, idet det hermed forudsættes, at enhver eksemplarfremsstilling nødvendig for udnyttelsen, der ligger ud over den første optagelse (synkronisering), er omfattet af aftalelicenserne.

KUM har imidlertid valgt at genanvende ordlyden fra de gældende specifikke aftalelicenser fra udsendelsesområdet til on demand-området med den virkning, at forslaget alene gælder for "udgivne" værker og lydoptagelser. KUM har således undladt at medtage DR og TV 2s forslag om generelt at ændre ordlyden fra "udgivne" til "offentliggjorte" værker og lydoptagelser; En ordlyd som ellers findes i den svenske ophavsretslovgivning.

I en digital verden og i forbindelse med en modernisering af loven, finder TV 2 det ikke hensigtsmæssigt, at der fortsat anvendes et forældet begreb som "udgivne", der stammer fra en analog tid, hvor musik blev distribueret på fysiske medier. I dag offentliggøres og distribueres musik på mange måder, men i særdeleshed digitalt. Ofte distribueres musik udelukkende digitalt, f.eks. via Spotify og iTunes. Distribution af musik på de fysiske eksemplarer, som traditionelt har defineret, om et værk kan anses for "udgivet", forekommer omvendt sjældnere og sjældnere. Anvendelsesområdet for aftalelicensen bør ikke afhænge af, hvilken teknik eller distributionsform, rettighedshaverne vælger at gøre musikken offentligt tilgængelig på.

TV 2 opfordrer på den baggrund KUM til i lovudkastets ændring nr. 8 samt nr. 11 (§§ 30, stk. 1, 1. pkt., samt 33, stk. 1, 1. pkt.) at ændre "udgivne" til "offentliggjorte".

KUM har heller ikke i lovudkastet medtaget DR og TV 2s forslag om at indføre en yderligere specifik aftalelicens på "synkronisering"; Et begreb, der i dag ikke anvendes i ophavsretsloven, men – som det fremgår af lovudkastets bemærkninger side 22, første afsnit – i praksis betegner den første eksemplar fremstilling, der foretages, når en audio eller audiovisuel produktion optages. Det fremgår således specifikt af bemærkningerne side 22, første afsnit, at den eksemplar fremstillingsret, der er givet i forhold til værker i § 30, stk. 1, 2. pkt., ikke omfatter denne første eksemplar fremstilling.

Det forekommer uhensigtsmæssigt, at der ikke kan ske klarering af alle de nødvendige rettigheder (såvel alle former for eksemplar fremstilling som fremførelse) i forbindelse med brug af offentliggjort musik i produktioner via kollektive aftaler tillagt aftalelicensvirkning. Dermed spejler man heller ikke (som ellers angivet af KUM) den ordning, der er på udsendelsesområdet, hvor § 31 dog giver TV 2 adgang til i et vist omfang at foretage den første nødvendige eksemplar fremstilling/synkronisering i forbindelse med optagelsen, uden at der skal indhentes individuel tilladelse hertil.

KUM angiver under beskrivelsen af gældende ret følgende på side 21, andet afsnit: "*Ophavsretslovens § 31 giver ret til at foretage såkaldte efemære optagelser, dvs. optagelser af kortvarig, accessorisk karakter, uden at indhente tilladelse fra rettighedshaverne. Optagelserne skal foretages med radiofonisens egne hjælpemidler og til brug for deres egne udsendelser, jf. Bernerkonventionens art. 11 bis, stk. 3, 2. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at det i artikel 5, stk. 2, litra d, i Infosoc-direktivet fremgår, at undtagelsen for efemære optagelser er afgrænset til udsendelser.*"

Denne formulering i bemærkningerne er efter TV 2s opfattelse problematisk af to årsager.

Første led i afsnittet kunne efterlade det indtryk, at efemærretten i ophavsretsloven er langt mere begrænset, f.eks. tidsmæssigt og brugsmæssigt, end det, der følger af Højesterets dom i DRs harddisk-sag (U2003.284H), hvor syv højesteretsdommere udtalte: "*Det følger endvidere af § 66, stk. 2, jf. § 31, stk. 1, at radio- og fjernsynsvirksomheder til brug i deres udsendelser må optage lydoptagelser på bånd, film eller anden indretning, der kan gengive dem under forudsætning af, at de har ret til at udsende de pågældende lydoptagelser. Denne optagelsesret må antages også at give ret til reproduktion, da CD indspilninger mv. allerede er "optaget". Efter § 31, stk. 2, kan Kulturministeren fastsætte nærmere regler om vilkårene for at foretage optagelse efter stk. 1 om brugen og opbevaringen heraf, men denne hjemmel er ikke udnyttet. På denne baggrund finder Højesteret, at Danmarks Radio i forhold til fonogramproducenterne har været berettiget til, som led i sin udsendelsesvirksomhed, at overføre og opbevare lydoptagelserne som sket. Danmarks internationale forpligtelser findes ikke at være til hinder herfor. Med denne begrundelse stadfæster Højesteret dommen.*"

TV 2 skal derfor opfordre KUM til at præcisere i lovbemærkningerne, at der ikke er tilsigtet ændringer i den retstilstand, der følger af Højesterets dom på dette område.

Anden del af bemærkningerne side 21, andet afsnit, som citeret oven for, peger netop på det problem, som nødvendiggør en specifik aftalelicens for ”synkronisering”, som foreslået af TV 2 (og DR) gennem flere år.

I takt med, at optagelse til brug for on-demand tilrådighedsstilling bliver mere og mere almindeligt, idet der allerede i dag produceres en lang række produktioner, som udelukkende publiceres on demand (såkaldte on demand-only produktioner), opstår der et ”hul” som følge af den begrænsede rækkevidde af § 31, stk. 1, 1. pkt. (og Infosoc-direktivets artikel 5, stk. 2, litra d). Dette ”hul” indebærer, at synkronisering af produktioner, som alene stilles til rådighed on demand, vil skulle klareres på et eneretsgrundlag. Dette strider mod det, som KUM selv anerkender og angiver i bemærkningerne side 21, pkt. 2.3.3.2:

”De gældende aftalelicens- og tvangslicensbestemmelser på området for primær udnyttelse af værker og lydoptagelser til brug for radio- og fjernsynsforetagenders audio- og audiovisuelle produktioner stammer fra ophavsretsloven af 1961 og har ikke taget højde for den medieudvikling og de forbrugsmønstre, som internettet har medført. Streaming er i dag blevet danskernes måde at se TV på.

Udviklingen i teknologien har skabt bedre muligheder for, at radio- og fjernsynsforetagender i stigende omfang kan gøre brug af digitale løsninger. Det foreslås, at der foretages en spejling af radio- og fjernsynsforetagenders mulighed for udsendelse på flow, således at det nuværende system udvides med muligheden for on demand brug.

Medieforbrugerne bevæger sig i stigende grad og med stor hast væk fra de traditionelle flow-kanaler og over på digitale platforme, hvor programindhold tilrådighedsstilles på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Ophavsretslovens værktøjer for aftaleindgåelse på området bør på denne baggrund opdateres, så de følger med udviklingen.

Radio- og fjernsynsforetagender som DR, TV 2/Danmark A/S og de regionale TV 2-virksomheder har, for at kunne drive deres programvirksomhed i overensstemmelse med de gældende public service-vilkår, behov for at erhverve rettigheder til både lineær udsendelse og on demand-udnyttelse for alt indhold, der indgår i programvirksomheden”.

Og igen i bemærkningerne side 24, første til tredje afsnit:

”Specifikke aftalelicenser kan indføres på visse områder, som har betydelige samfundsmæssige interesser forbundet med, at der indgås kollektive aftaler om de udnyttelsesformer, der omfattes af en aftalelicens.

Da der anvendes et meget betydeligt antal musikværker og lydoptagelser i radio- og fjernsynsforetagenders audio- og audiovisuelle produktioner, er det efter Kulturministeriets opfattelse berettiget at indføre hjemmel til aftalelicens på et nyt område som supplement til den eksisterende tvangslicensordning i § 68.

På samme måde som i den foreslåede ændring af § 30 foreslås en spejling af radio- og fjernsynsforetagenders mulighed for udsendelse på flow til on demand brug.

Tvangslicensen i § 68 kan ikke overføres til on demand-området, men en aftalelicens kan derimod indføres med henblik på at optimere betingelserne for at indgå aftale”.

Når man tager skridtet og moderniserer ophavsretsloven, så den passer ind i den stadig mere digitale virkelighed, og i den forbindelse indfører aftalelicenser på området for tilrådighedsstillelse – både i forhold til ophavs personer og musikselskaber/kunstnere - er det helt nødvendigt også at indføre hjemmel til en specifik aftalelicens for synkronisering, så radiofonierne rent faktisk kan klarere *hele* kæden af rettigheder i forbindelse med skabelsen og udnyttelsen af produktionerne - lige fra den første synkronisering til den mere tekniske eksemplar fremstilling og til fremførelse/tilgængeliggørelse.

Hvis ikke dette muliggøres, vil de foreslåede nye bestemmelser slet ikke få den effekt, som de var tiltænkt, og det må i så fald konstateres, at moderniseringen kun er delvis, idet den ikke engang udgør en spejling af de muligheder, der allerede gælder for udsendelse, hvor i hvert fald visse former for synkronisering er tilladt, uden at der skal indgås aftale med rettighedshaverne herom.

Det er naturligvis en forudsætning herfor, at der kan etableres en repræsentativ forvaltningsorganisation til at dække området, hvilket i dag er tilfældet i relation til musikselskabernes organisation MPO, hvor der er opnået godkendelse i forhold til såvel TV 2s som DRs aftalelicenser for brug af musik i produktioner, der stilles til rådighed on demand. TV 2s nuværende aftale med MPO giver imidlertid ikke en tilstrækkelig sikkerhed for, at der også fremadrettet kan indgås en kollektiv aftale herom, idet MPO under forhandlingerne om aftalen flere gange har tilkendegivet over for TV 2, at TV 2 – hvis ikke MPOs vederlagskrav blev accepteret – i stedet måtte klarere brugen af musik på et eneretsgrundlag. Eftersom aftaler indgås i henhold til den generelle aftalelicens i ophavsretslovens § 50, stk. 2, heller ikke er undergivet Ophavsretslicensnævnets kompetence, betyder det ligeledes, at der i tilfælde af en tvist mellem de forhandlende parter ikke kan opnås en samlet vurdering af vilkårene for anvendelse af musik i produktioner, der stilles til rådighed on demand. Dette forekommer ikke rimeligt.

TV 2 skal på den baggrund opfordre KUM om at genoverveje TV 2s (og DRs) forslag om indførelsen af en aftalelicens for den første eksemplar fremstilling, der foretages, når en audio eller audiovisuel produktion optages (“synkronisering”), idet alle efterfølgende eksemplar fremstillingen forudsættes omfattet af de i lovudkastet foreslåede ændringer til §§ 30, stk. 1, 2. pkt., og 33, stk. 1, 2. pkt.

Nr. 20

§ 52, stk. 1, om mæglingsbistand i forhold til § 50, stk. 2

TV 2 noterer sig med glæde, at mæglingsbistand fremover kan ydes på anmodning i forhandlinger om generelle aftalelicenser. Det er endvidere glædeligt, at KUM i de generelle lovbemærkninger fremhæver udnyttelsen af ophavsretligt beskyttet indhold til brug for tekst- og datamining som et eksempel på et område, hvor der kan forhandles en aftalelicens, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.4.1. Dette område har i lyset af de seneste par års fremadstormende udvikling indenfor især generativ kunstig intelligens opnået stor

fokus hos såvel TV 2s som alle øvrige danske mediehuse. Dels i forhold til at værne om ophavsrettighederne til nyhedsartikler, programstof og øvrigt indhold tilgængeliggjort online, og dels i forhold til at sikre en aftalelicensordning, der kan sikre rettighedshaverne et rimeligt vederlag for den masseudnyttelse af (rettighedsbelagt) materiale, som træningen af kunstige intelligenser forudsætter. Da brugerne af nævnte materiale i udgangspunktet udgøres af betydelige, internationale tech-giganter og AI-udbydere såsom Microsoft og OpenAI, har de danske rettighedshavere – som på området for udnyttelse af pressepublikationer – et stort behov for i fællesskab at kunne forhandle nogle rimelige vilkår for denne udnyttelse samt at signalere, at der er opbakning til sådan en model i dansk opavsret.

TV 2 bemærker i den forbindelse, at området for tekst- og datamining ikke reguleres udtrykkeligt i lovteksten, hverken via en henvisning i §§ 11 b eller 11 c til aftalelicensbestemmelserne (som i presseudgiverreglen, § 69 a, stk. 5) eller via specifik omtale i § 50, stk. 2, eller i § 52, stk. 1. Omtalen findes således alene i lovforslagets almindelige bemærkninger. Tekst- og datamining bør efter TV 2s opfattelse i det mindste blive nævnt i de specifikke bemærkninger, da de specifikke lovbemærkninger sædvanligvis tillægges større fortolkningsmæssig vægt i tvivlstilfælde.

TV 2 opfordrer på den baggrund KUM til i de specifikke lovbemærkninger at indsætte udtrykkelig omtale af tekst- og datamining som et aftalelicensområde iht. § 50, stk. 2, herunder som et område, der kan anmodes om mæglingsbistand til iht. § 52, stk. 1.

Som nævnt ovenfor er TV 2 positiv overfor udvidelsen af § 52, stk. 1, til også at omfatte de generelle aftalelicenser. Det skal dog bemærkes, at TV 2 og de øvrige danske mediehuse på området for udnyttelse af pressepublikationer i henhold til § 69 a siden indførelsen af denne regel har oplevet betydelig modstand fra flere af de tech-giganter, som ønsker at udnytte pressepublikationerne, mod at indgå aftalelicenser om rimeligt vederlag. Dette uanset, at der allerede ydes mæglingsbistand på dette aftalelicensområde i henhold til § 69 a, stk. 5. Således har både Meta og Tiktok afvist at indgå i mægling med DPCMO, hvorfor den udpegede mægler i december 2023 måtte opgive at indgå en aftale mellem parterne. Denne udvikling viser desværre, at selvom mæglingsbistand muligvis skaber ”gode vilkår for aftaleindgåelse” på området for generelle aftalelicenser, som KUM vurderer i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.4.2, er der fortsat ingen garanti for, at de omtalte tech-giganter finder det nødvendigt at indordne sig efter den danske rettighedsmodel. Da brugerne i relation til tekst- og datamining i vidt omfang udgøres af de samme giganter, som ønsker at anvende pressepublikationer, må det derfor forventes, at de danske rettighedshavere også på området for aftalelicens til tekst- og datamining vil blive mødt af betydelig modstand mod denne model. Dette er naturligvis helt uacceptabelt, og der bør efter TV 2s opfattelse hurtigst muligt findes en løsning på at få disse selskaber til forhandlingsbordet.

TV 2 opfordrer på den baggrund KUM til at gøre alvor af Kulturministerens udtalelse til MediaWatch den 11. december 2023 om at ”undersøge hvilke lovgivningsmæssige håndtag, der kan drejes på for enten at styrke mæglingsreglernes effektivitet eller på anden vis sikre de nødvendige værktøjer, så det bliver sværere at nægte at være en aktiv spiller i den danske model”.

Nr. 29*§ 67 a om ny oplysningsforpligtelse i forhold til AV-producenter*

Den foreslåede nye § 67 a skal som den gældende § 55 a omfattende ophavsmænd fremover sikre AV-producenter adgang til relevant data for at kunne vurdere den økonomiske værdi af de til streamingtjenester overdragne rettigheder.

Som udgangspunkt er TV 2 tilhænger af gennemsigtighed i forhold til udlevering af de for beregningen af et ophavsretligt vederlag relevante oplysninger. Dette afspejler sig bl.a. i de rapporteringsforpligtelser, som gennem mange år har været en del af TV 2 aftaler med bl.a. kollektive forvaltningsorganisationer.

For TV 2 er det dog afgørende, at en oplysningsforpligtelse implementeres på en håndterbar og proportional måde. Dette set i lyset af, at den oplysningsforpligtelse, som foreslås indført i § 67 a, går udover anvendelsesområdet af DSM-direktivets art. 19, stk. 1 (og ophavsretslovens § 55 a, stk. 1), der omfatter ophavspersoner, og ikke AV-producenter. Herudover har DSM-direktivets art. 19, stk. 1, og ophavsretslovens § 55 a, stk. 1, til formål at sikre ophavspersoner de relevante oplysninger om udnyttelse af deres værker således, at disse kan udøve deres rettigheder i henhold til DSM-direktivet (se direktivets præambel 76), dvs. at varetage retten til genforhandling af det oprindelige aftalte vederlag (jf. art. 20, stk. 1/§ 55 b), samt tilbagekaldelsesretten (jf. art. 22, stk. 1/§ 54). AV producenter får dog alene en ret til at modtage visse oplysninger uden samtidig at få adgang til genforhandling eller tilbagekaldelse af rettigheder.

TV 2 finder det beklageligt, at KUM endnu en gang har fravalgt en tekstnær implementering af artikel 19, stk. 1, til fordel for en udvidet gennemsigtighedsforpligtelse ved at tilføje kriteriet "udnyttelsesomfang" til den foreslåede ordlyd af § 67 a. TV 2 påpegede også i sit høringssvar af 11. april 2023 denne afvigelse fra direktivteksten i relation til den dengang foreslåede § 55 a.

I henhold til DSM-direktivets artikel 19, stk. 1, samt præambel 74-77 skal gennemsigtighedsforpligtelsen alene sikre adgang til "*opdaterede, relevante og omfattende oplysninger om udnyttelsen af deres værker*", som skal omfatte "*alle kilder til indtægter af relevans for sagen*" (TV 2s fremhævelse). "Udnyttelsesomfang" er ikke nævnt i direktivet eller præamblerne. Dette er et nyt begreb, som nu, jf. lovbemærkningerne s. 56, afsnit 12 skal forstås som bl.a. "*antal visninger, afspilninger, streams, seere og forbrugere. Oplysningerne skal opgøres fordelt på antal visninger eller transaktioner på alle relevante territorier i verden, dvs. antal streams mv. i de enkelte lande.*"

Samtidig fremhæver lovbemærkningerne, at de udleverede data skal være relevante og dække alle kilder til indtægter af relevans for sagen. De anførte oplysninger som "antal visninger" eller "streams" er dog oftest ikke relevante kriterier, når det drejer sig om TV 2s erhvervelse af rettighederne til at kunne stille et audiovisuelt værk til rådighed on demand i forhold til producenten af det pågældende værk. Der er typisk ikke tale om en kommerciel udnyttelse af producentens rettigheder, der er baseret på en afregning per

stream eller et bestemt seertal, men som derimod består af en samlet betaling, uanset TV 2s udnyttelse. Dette sikrer producenten en fast indtægt uden at skulle bære risikoen for det audiovisuelle værks kommercielle succes.

Derfor bør ”udnyttelsesomfang” og de ovenfor anførte oplysninger kun kræves udleveret, hvor dette har en betydning for producentens betaling.

TV 2 opfordrer KUM til at sikre en tekstnær implementering af DSM-direktivets artikel 19, stk. 1. Alternativt bør KUM som minimum præcisere i de specielle lovbemærkninger til den foreslåede § 67a, stk. 1, at oplysninger vedr. værkets ”udnyttelsesomfang” alene bør kunne kræves udleveret, hvor disse oplysninger reelt har relevans for producentens indtægter.

For så vidt angår det nærmere indhold af oplysningerne omfattet af gennemsigtighedsforpligtelsen forholder lovbemærkningerne til § 67 a sig ikke til, at der kan være tale om forretningsfølsomme oplysninger, men bemærker alene, at der bør kunne indvilliges i at hemmeligholde de delte oplysninger, jf. lovbemærkningerne s. 32, pkt. 3.2.2, 3. afsnit. TV 2 finder dette bekymrende, især set i lyset af, at § 67 a, stk. 1, kræver udlevering af oplysninger om ”alle” genererede indtægter, og dermed også om forretningsfølsomme oplysninger, der ikke er af relevans for producenten eller dennes betaling. En sådan indsigt bør – i overensstemmelse med direktivets præambel 76 og efter svensk forbillede i øvrigt, jf. § 29 c i den svenske ophavsretslov – kunne underlægges en fortrolighedsforpligtelse.

TV 2 opfordrer KUM til at præcisere i lovteksten eller som minimum i de specielle bemærkninger til § 67 a, stk. 1, at oplysninger, som AV-producenterne via § 67a får adgang til, på afsenderens anmodning skal være undergivet fortrolighed.

Tidspunkt for ikrafttræden af § 67 a

I modsætning til indførelsen af § 55a indeholder lovforslaget ingen stillingtagen til, fra hvornår § 67 a skal gælde, dvs. om en AV-producent kan fremsætte krav om oplysninger alene for aftaler, der er indgået efter lovændringens (planlagte) ikrafttrædelse den 1. juli 2024, eller om en AV-producent med tilbagevirkende kraft kan kræve oplysninger også for aftaler indgået før denne dato.

§ 67 a forudsætter en omfattende indsamling af oplysninger, som ikke nødvendigvis lænere findes (f.eks. skal alt bogføringsmateriale, herunder også faktura og kvitteringer for indbetaling af vederlag/royalties, alene opbevares i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, som materialet vedrører, jf. bogføringslovens § 12, stk. 1) eller ikke er teknisk mulige at fremskaffe (som f.eks. antallet af streams for en given produktion flere år tilbage). Det er efter TV 2s opfattelse yderst tvivlsomt, om der fortsat er tale om proportionalitet, når en AV-producent, der ikke i øvrigt har mulighed for at gøre brug af oplysningerne i relation til bl.a. aftalejusteringsordningen, får ret til at modtage oplysninger om et given værks kommercielle indtægt, antal streams, m.v., flere år tilbage i tiden.

Hertil kommer det efter EU-retten grundlæggende princip om, at retsakter ikke har tilbagevirkende kraft, medmindre dette eksplicit har været intentionen fra EU-lovgivers side. EU-lovgiver har i relation til DSM-direktivets artikel 19 udtrykkeligt taget stilling til, at

gennemsigtighedsforpligtelsen ikke skal gælde før den 7. juni 2022, jf. direktivets artikel 27. Denne skæringsdato ligger ét år *efter* fristen for implementeringen af direktivet i de enkelte medlemsstater.

Det er TV 2s opfattelse, at EU-lovgiver ikke alene i forhold til tidsfristen for implementeringen af direktivet i national ret, men også generelt har taget stilling til, at der skal gælde en overgangsperiode på ét år med henblik på at etablere de nødvendige rapporteringssystemer for alle relevante aftaler, uanset om den nationale implementering blev gennemført rettidigt eller ej. Denne tolkning støttes også af præambel 77, hvori der fastslås: "*For at muliggøre tilpasningen af de eksisterende praksisser for rapportering til gennemsigtighedsforpligtelsen bør der fastsættes en overgangsperiode*".

Eftersom KUM har valgt at udvide gennemsigtighedsforpligtelsen til også at omfatte AV-producenter, bør den foreslåede § 67 a ikke finde anvendelse på aftaler, der er indgået før den 1. juli 2024, på samme måde som § 55 a ikke fandt anvendelse på aftaler, der er indgået før bestemmelsens ikrafttræden.

TV 2 opfordrer på denne baggrund KUM til i lovttekst eller i de specielle lovbemærkninger at præcisere, at § 67 a ikke omfatter aftaler, der er indgået før den 1. juli 2024.

Øvrige betragtninger om gennemsigtighed i relation til visse brugere af ophavsretligt beskyttet indhold

En afgørende forudsætning for at kunne vurdere, om en rettighedsbetaling for en overdragelse og udnyttelse af et værk er passende og forholdsmæssig, er, at der er fuld transparens omkring den samlede betaling, som ophavspersonen oppebærer for skabelsen og udnyttelsen af værket. Ligesom "kunstnerpakken" skal sikre ophavs personer adgang til oplysninger, der gør dem i stand til at vurdere, om det vederlag, de modtager, er rimeligt, bør de brugere/rettigheds erhververe, der vederlægger ophavs personer, og bærer den økonomiske risiko for værkets succes, også være bekendt med oplysninger om det samlede vederlag til ophavs personerne, for udnyttelsen, så gennemsigtigheden gælder begge veje.

TV 2 bemærker i den forbindelse at der i lovbemærkningernes s. 31, pkt. 3.2.1., andet afsnit, henvises til et ophavsretligt grundprincip om gennemsigtighed: "*DSM-direktivets artikel 19 om transparens, der gennemføres i ophavsretslovens § 55 a, er en kodificering af et ophavsretligt grundprincip om gennemsigtighed.*"

TV 2 bifalder dette princip om gennemsigtighed, men undres samtidig over, at KUM udvider rækkevidden af gennemsigtighedsforpligtelsen til fremover også at omfatte AV-producenter, når brugere/erhververe som TV 2 fortsat ikke har samme krav på gennemsigtighed i forhold til rettighedshavernes økonomiske forhold.

TV 2 opfordrer til, at det førnævnte ophavsretlige grundprincip om gennemsigtighed også indføres for de brugere/erhververe af ophavsrettigheder, hvor vederlaget til ophavs personerne er sammensat af forskellige dele, der (også) udbetales via kollektive forvaltningsorganisationer. Dette er f.eks. aktuelt, når TV 2 bestiller indhold til udnyttelse på TV 2s platforme. Her afregner TV 2 til producenterne og ophavs personerne et vederlag for

fremstillingen og den efterfølgende udnyttelse af et audiovisuelt værk. Producenten og ophavspersonerne modtager herudover supplerende rettighedsbetalinger fra CopyDan Verdens TV for videreudnyttelsen af produktionen.

Copydan Verdens TV opkrævede i 2021 vederlag i størrelsesordenen 1,2 mia. kr. for denne videreudnyttelse. Der er således tale om et ret betragteligt rettighedsbeløb, som fordeles blandt rettighedshaverne. Denne enorme økonomi er efter TV 2s opfattelse også relevant at tage i betragtning, når der skal gives indsigt i bl.a. "udnyttelsesomfang" for at kunne vurdere, om den af AV-producenten hhv. TV 2 modtagne betaling er passende og forholdsmæssigt. Denne gennemsigtighed eksisterer imidlertid ikke i dag, idet aftalerne om videreudnyttelse ikke indgås mellem TV 2 og Copydan, men mellem Copydan og distributørerne. Lov om kollektiv forvaltning indeholder derudover ingen bestemmelser, der sikrer rettighedsbrugerne den ønskede gennemsigtighed omkring vederlagene.

Når KUM vælger at gå videre end DSM-direktivet forudsætter og udvider gennemsigtighedsforpligtelsen i forhold til AV-producenter for at sikre disse en bedre, faktisk funderet forhandlingsposition for fremtidige aftaler, bør dette også ske for brugere/erhververe af ophavsrettigheder, hvis vederlagsbetalinger – i modsætning til det vederlag, som AV-producenterne modtager for bl.a. udnyttelsen på TV 2 Play – direkte er påvirket af de vederlag, der udbetales via bl.a. CopyDan Verdens TV.

TV 2 opfordrer KUM til, at reglerne om transparens udvides således, at det ikke alene påhviler brugere/erhververe af ophavsrettigheder at give AV-producenterne indsigt i udnyttelsen af værkerne, men at rettighedshaverne, herunder AV-producenterne, også giver brugere/erhververe som TV 2 den fornødne indsigt i de vederlag, der oppebæres, således at vurderingen af, om vederlagene er rimelige, kan foretages på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Yderligere drøftelser

TV 2 deltager gerne i et møde med KUMs departement med henblik på at uddybe sine synspunkter.

Med venlig hilsen

Lisbeth Qvist
Juridisk chef
TV 2 JURA

Fra: [Jan Jørgensen](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Hørings svar lovforslag om ophavsret
Dato: 12. januar 2024 12:08:17

Hej

På vegne af de otte TV 2-Regioner skal jeg meddele, at vi tilslutter os det hørings svar, som TV 2/Danmark har fremsendt.

Med venlig hilsen

Jan Jørgensen
Direktør
TV 2/Bornholm

Fra: [Rasmus Bjerrum Andersen](#)
Til: [Ophavsret](#)
Cc: [Lars Bo Jeppesen](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 11. januar 2024 11:39:21
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Til Kulturministeriet

Viaplay Group Denmark A/S (herefter "Viaplay") takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til det fremsatte lovforslag.

Viaplay's eneste bemærkning til lovforslaget vedrører den i afsnit 3.2 foreslåede datarapporteringspligt for udbydere af audiovisuelle informationssamfundstjenester til fordel for film- og tv-producenter. Viaplay ser helst, at denne del af lovforslaget fjernes i sin helhed fra det endelige forslag af følgende grunde:

Først og fremmest går forslaget efter Viaplay's opfattelse ud over kravene fra obligatorisk EU-lovgivning og sidestiller producenter af audiovisuelt indhold med ophavspersoner og udøvende kunstnere, hvilket Viaplay ikke anser for at være en formålstjenlig tilgang.

Begrundelsen for beskyttende lovgivning for ophavspersoner og udøvende kunstnere er antagelsen om, at der eksisterer en ulige forhandlingsstyrke mellem disse personer og kommercielle medievirksomheder. Forholdet mellem medievirksomheder og produktionsvirksomheder er derimod ikke kendetegnet med en sådan ulighed og hovedreglen i dansk ophavsret på dette område bør derfor fortsat være, at aftalefriheden gælder. Det er Viaplay's vurdering, at den under afsnit 3.2 foreslåede regulering risikerer at forvride ligevægten på film- og tv-markedet på en skadelig måde.

Datarapportering er et centralt parameter i forhandlinger om film- og tv-kontrakter mellem produktionsselskaber og tv-selskaber og det sker ved en afvejning af produktionsselskabets ønske om at have adgang til data og tv-selskabernes behov for at holde forretningskritiske oplysninger fortrolige. Viaplay er overbevist om, at film- og tv-branchen er i stand til at finde markedsbaserede løsninger uden statslig indgriben på dette område. Virkningerne af forslaget ville være yderligere afkrydsningsfelter for udsendelsesenheden, hvilket blot vil skabe en administrativ byrde uden reel gevinst for nogen af parterne.

Sammenfattende er det derfor Viaplay's opfattelse, at den i afsnit 3.2 fremsatte rapporteringspligt ikke bør inkluderes som et led i lovforslaget. Vi står naturligvis til rådighed, såfremt Kulturministeriet måtte ønske yderligere oplysninger eller har spørgsmål til ovenstående.

De bedste hilsner
Rasmus Bjerrum

Rasmus Bjerrum Andersen
VP Legal DK, IS & Sports
Strandlodsvej 30
2300 København S

Fra: [Karina Bjerregaard](#)
Til: [Ophavsret](#)
Emne: Høring over lovudkast – ændring af lov om ophavsret
Dato: 8. januar 2024 11:29:55
Vedhæftede filer: [ATT00001.jpg](#)

Att. Kulturministeriets ophavsretskontor

Visuelt Forum (specialgruppe i Dansk Journalistforbund – Medier og Kommunikation) ser med den største bekymring på lovforslagets pkt. 33, hvor der foreslås en udvidelse af citatundtagelsen for billeder. Forslaget indebærer, at billedskabernes ophavsretlige beskyttelse udhules og væsentlige indtægtsstrømme for billedskabere vil lide betydelig skade.

Billedskabere hører til blandt de dårligst lønnede faggrupper i Danmark, og det er helt centralt at værne om deres muligheder for at opretholde ophavsretlige vederlag fra deres kreative frembringelser.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til, at forslaget udgår.

Vi henviser i øvrigt til høringssvaret fra VISDA.

Venlig hilsen

Karina Bjerregaard

Visuelt Forums repræsentant i VISDA's bestyrelse

KARINA BJERREGAARD

Illustration & grafisk design til tiden (DJ)

k@karinabjerregaard.eu

Mobil: 6086 5600

Kulturministeriet

Att.: ophavsret@kum.dk

Mrk. Høring over lovudkast - ændring af lov om ophavsret

11.01.2024

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser

Kulturministeriet har den 7. december 2023 fremsendt forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelser. Copydan Tekst & Node takker for muligheden for at kunne afgive bemærkninger til lovforslaget om ændring af lov om ophavsret.

Generelt om Copydan Tekst & Node

Copydan Tekst & Node er en kollektiv forvaltningsorganisation for de rettighedshavere, som skriver og udgiver litterære værker, musikværker og dramatiske værker. Copydan Tekst & Node har eksisteret som kollektiv forvaltningsorganisation siden 1980 og omfatter i dag ni autororganisationer og fem udgiverorganisationer.

Copydan Tekst & Nodes forretningsområde vedrører indgåelse af kopieringsaftaler med dels alle institutioner i uddannelsessektoren om kopiering i undervisningsøjemed, dels erhvervsvirksomheder, foreninger og statslige institutioner m.fl. om kopiering til intern brug. Derudover indgår Copydan Tekst & Node licensaftaler med kulturarvsinstitutioner, foreninger og udgivere om kopiering og tilgængeliggørelse for almenheden. Baggrunden for licensaftalerne er som hovedregel aftalelicensbestemmelserne i ophavsretsloven.

Bemærkninger til bestemmelser i lovforslaget

Copydan Tekst & Node bakker generelt op om Kulturministeriets tiltag med henblik på at modernisere ophavsretsloven, så den teknologiske udvikling bliver bedre afspejlet. Ministeriets forslag om at erstatte kønnede substantiver med kønsneutrale betegnelser samt erstatning af faste begreber som tredjemand og formand, altså kønnede begreber, med kønsneutrale begreber, er et positivt tiltag. Copydan Tekst & Node er i gang med en intern

proces, igangsat af Copydan Tekst & Nodes bestyrelse, som netop også indeholder spørgsmålet om brugen af kønnede begreber.

Copydan Tekst & Node vil i det følgende knytte bemærkninger til konkrete bestemmelser i lovforslaget.

Ad. Lovforslagets § 1, nr. 5: Ændringer af § 21 "Offentlig fremførelse"

Et af Copydan Tekst & Nodes kerneområder er, som nævnt ovenfor, at indgå aftaler med undervisningsinstitutioner, som gør det muligt for institutionerne at anvende kopier af ophavsretligt beskyttet tekst- og nodemateriale i undervisningen.

Copydan Tekst & Node er positive over for de fremsatte ændringer i § 21, hvor især forslaget om, at ordene "eller undervisning" udgår i § 21, stk. 1, nr. 2, samt at ordene "samt for fremførelse i undervisningsvirksomhed" udgår i § 21, stk. 2, vil kunne medvirke til at skabe en større klarhed over, at den samlede klarering til undervisningsbrug på tekstområdet skal finde sted efter bestemmelserne i § 13 og § 13a.

Overordnet set vil ændringen af § 21 bevirke, at det undgås, at der skabes unødigt forvirring og fortolkningstvivel for brugere og rettighedshavere, når det drejer sig om skærmgengivelse og overføring til almenheden. Dette kan Copydan Tekst & Node fuldt ud støtte.

Ad. Lovforslagets § 1, nr. 20: Ændringer af § 52, stk. 1 om mægling

Lovforslaget indeholder et forslag til ændring af § 52, stk. 1, hvor det foreslås, at "og 30a" ændres til ",30, 30a, 33 og 50, stk. 2".

Copydan Tekst & Node er positiv i forhold til forslagets mulighed for mægling i forbindelse med aftaler, der indgås efter den generelle aftalelicensbestemmelse i ophavsretslovens § 50, stk. 2. Copydan Tekst & Node anvender blandt andet § 50, stk. 2 som supplement til ophavsretslovens § 14, og en ensretning af adgangen til mægling vil derfor være gavnlig for både brugere, rettighedshavere og Copydan Tekst & Node (kollektiv forvaltningsorganisation).

Ud over at der sker en ensretning af aftalegrundlaget, både når det gælder de specifikke aftalelicenser og den generelle aftalelicens (§ 50, stk. 2), bakker Copydan Tekst & Node også op om, at det vil være fordelagtigt at have mæglingsadgang, når ophavsretslovens §

50, stk. 2 anvendes ved TDM og/eller kunstig intelligens. Copydan Tekst & Node har især noteret sig de almindelige bemærkninger på side 28 og 29 i lovforslaget, hvoraf det blandt andet fremgår:

"Den foreslåede ændring betyder, at der i forbindelse med den generelle aftalelicens - fx ift. kollektive aftaler vedr. tekst- og datamining og kunstig intelligens (AI) - kan bruges mægling for at fremme aftaleindgåelsen."

"Undtagelsesbestemmelserne i § 11 b og § 11 c, giver ikke fuld adgang til tekst- og datamining af beskyttede værker. Den generelle aftalelicens kan her bruges til at fylde hullerne ud ved at give mulighed for kollektive aftaler med aftalelicensvirkning i det omfang, en brug ikke er tilladt i medfør af § 11 b eller § 11 c."

"Ved træning af modeller baseret på generativ AI, som foregår ved skrabning, finder der en masseudnyttelse sted af værker, der involverer en stor mængde rettighedshavere. Da kernen i den nordiske aftalelicensmodel er at sikre aftaleindgåelse ved masseudnyttelse, således at brugerne sikres en let adgang til rettighedsklarering, og rettighedshaverne sikres en rimelig betaling for brug af deres værker, er aftalelicens en mulighed som klareringsværktøj på dette område."

Det er efter Copydan Tekst & Nodes opfattelse positivt, at ministeriet klart tilkendegiver, at det er ønskværdigt med kollektive aftaler mellem rettighedshavere og brugere, når det gælder udviklingen og brugen af kunstig intelligens (AI). Det er ligeledes positivt, at det anerkendes, at aftalelicensmodellen er en smidig mekanisme, som kan bruges til at klarere rettigheder på dette nye område. For at fremme indgåelsen af aftaler på området støtter Copydan Tekst & Node, at der gives adgang til mægling med henblik på at facilitere aftaleindgåelse.

De danske erfaringer med at anvende kollektive aftaler baseret på aftalelicensmodellen, til at licensere digitalisering og tilgængeliggørelse af kulturarv er meget positive. Mæglingsadgang vil sikre, at der er en forhandlingsordning, såfremt der opstår udfordringer med indgåelse af en kollektiv aftale om værksudnyttelse.

Afslutningsvist vil Copydan Tekst & Node gerne knytte en bemærkning til kulturministerens udmelding om, at ministeren agter at nedsætte en ekspertgruppe, der skal behandle ophavsret i relation til AI. Copydan Tekst & Node finder det særdeles positivt, at kulturministeren sætter fokus på kunstig intelligens' påvirkning af det ophavsretlige system

og samtidig inddrager interessenter i arbejdet. Copydan Tekst & Node bidrager naturligvis gerne til denne proces, og direktør Anders Rasch stiller sig til rådighed i forhold til arbejdet i ekspertgruppen.

Med venlig hilsen

Anders Rasch

Anders Rasch

Direktør, Copydan Tekst & Node